

Република Србија
УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ
Бр.04 – 1859
19.11.2024. године

На основу члана 120. Статута Економског факултета у Нишу („Билтен Факултета бр. 182/2011), Наставно-научно веће Факултета на IV електронској седници одржаној 19.11.2024. године донело је

ОДЛУКУ

о усвајању Извештаја о самовредновању на Економском факултету у Нишу, за период од 2020. до 2023. године

I

Усваја се Извештај о самовредновању на Економском факултету у Нишу за школску 2020/2021., 2021/2022. и 2022/2023. годину.

II

Извештај о самовредновању, на Економском факултету у Нишу, је саставни део ове одлуке.

Одлуку доставити: Универзитету у Нишу, продекану за наставу, Служби за опште послове и архиви Факултета.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА,

Проф. др Владислав Марјановић

**УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ**

**ИЗВЕШТАЈ О
САМОВРЕДНОВАЊУ
ЗА ШКОЛСКУ
2020/2021., 2021/2022. и 2022/2023.
ГОДИНУ**

Ниш, 2024.

Процес самовредновања на Економском факултету Универзитета у Нишу спроведен је на основу „Правилника о стандардима и поступку за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа“ усвојеног од стране Националног савета за високо образовање, обављених анализа испуњености успостављених стандарда за самовредновање, као и оцењивања квалитета Установе и студијских програма. Самовредновање је спроведено на начин и по поступку који је прописан општим актом Факултета, односно „Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу“. Форма извештаја о самовредновању структурирана је у складу са документом „Стандарди и упутства за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма“, публикованог од стране НАТ-а. За све разматране стандарде самовредновања и оцењивања квалитета (стандарди 1-15), дата је оцена испуњености стандарда и предложене су мере побољшања квалитета. У поступку припреме Извештаја о самовредновању учествовали су сви релевантни органи, тела и службе Факултета. Такође, коришћени су разноврсни извори и методи за прикупљање података, примерени овом типу истраживања: анализа службене документације, резултати анкетања, SWOT анализа и др. Анализу прикупљених података и текст Извештаја о самовредновању урадила је Комисија за обезбеђење квалитета, на основу одлуке Наставно-Научног већа Економског факултета Универзитета у Нишу. За прикупљање података, због обима посла, као помоћно тело Комисије за обезбеђење квалитета формирана је Радна група сачињена од наставника, сарадника и административног особља Факултета.

У овом циклусу самовредновања, Комисија за обезбеђење квалитета руководила се сличном али детаљније развијеном методологијом из првог циклуса самоевалуације 2011. године, другог циклуса самоевалуације 2013. године, трећег циклуса самоевалуације 2017. године, као и четвртог циклуса самоевалуације 2020. године. Анализе су се заснивале на праћењу промена раније установљених параметара и поређењу података са ранијим резултатима, као и на неким новим параметрима.

Извештај о самовредновању се састоји из следећих делова:

- Основни подаци о Економском факултету у саставу Универзитета у Нишу;
- Процена испуњености стандарда квалитета и препоруке унапређења;
- Документи (дати у прилозима) на основу којих је сачињен Извештај о самовредновању.

**ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ЕКОНОМСКОМ ФАКУЛТЕТУ
УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ**

Економски факултет у Нишу је високошколска установа у саставу Универзитета у Нишу, која у обављању своје делатности обједињује образовни и научноистраживачки рад као компоненте јединственог процеса високог образовања. Факултет је основан Законом о изменама и допунама Закона о универзитетима (Службени Гласник НРС бр. 23/1960 од 18.05.1960.). Оснивач Економског факултета у Нишу је Република Србија. До 1970. године био је у саставу Правно - економског факултета у Нишу, а потом се издваја у самосталну високошколску институцију.

Табела 1. Основни подаци о Економском факултету

Власничка структура	државна
Седиште	Ниш, општина Медијана, улица Трг Краља Александра Ујединитеља број 11
Телефон	+381 18 528 601
Факс	+381 18 523 268
Web адреса	http://www.eknfak.ni.ac.rs/src/ http://www.eknfak.ni.ac.rs/srl/
Е-пошта:	ekonomski@eknfak.ni.ac.rs
ПИБ (жиро рачун)	100667088
Делатност факултета:	Област науке – друштвене науке, Гране науке – економија, Научне дисциплине – економске
Декан	Проф. др Тадија Ђукић 13.04.2018. Одлуком о избору декана број 04-698 05.04.2021. Одлуком о избору декана број 04-708 Контакт телефон: +381 18 528 601, Е-пошта: tadija.djukic@eknfak.ni.ac.rs

Од 1960. године, односно од када Економски факултет постоји као самостална високошколска установа, до 01.10.2023. године на Факултету је звање дипломирани економиста стекло 14.511 лица, магистарски рад одбранило је 177, а докторску дисертацију 216 студената. Прва генерација студената која студира према одредбама Болоњске декларације и према новом Наставном плану и програму уписана је на Економски факултет школске 2007/2008. године. До 01.10.2023. године основне академске студије завршило је 3.371 студената, мастер академске студије завршило је 1.399 студената, док је докторске академске студије завршило укупно 79 студената.

Према броју студената (Табела 2), кадровском потенцијалу (Табела 3) и осталим ресурсима (Табела 4), Економски факултет у Нишу је препознатљива и респектабилна високошколска установа у Србији и окружењу.

Табела 2. Број студената по нивоима студија на Економском факултету у Нишу на почетку школске 2022/2023. године

Студије	Број студената
Основне академске студије	2217
Мастер академске студије	231
Докторске студије	80
Укупно сви студенти	2528

На основу евиденције и извештаја Службе за наставна и студентска питања у Табели 2 дат је сумарни приказ броја активних студената на свим нивоима студија на Економском факултету у Нишу у школској 2022/2023. години, што је последња година извештајног периода. Студенти којима је истекао апсолвентски стаж и неактивни студенти нису урачунати у наведени број студената.

Табела 3. Кадровски ресурси Економског факултета у Нишу – наставници и сарадници на почетку школске 2022/2023. године

Број наставника	Предавачи	Професори стр. студ.	Доценти	Ванредни професори	Редовни професори
Са пуним радним временом	2	-	2	8	4
Са непуним радним временом	-	-	-	1	1
Укупан број	2	-	2	9	4
Укупан број наставника	54				
Укупан број предавача	2				
Број сарадника	Сарадници настави	у	Асистенти	Лектори и виши лектори	
Са пуним радним временом	1		9	-	
Са непуним радним временом	-		-	-	
Укупан број сарадника	1		9	-	

Табела 4: Остали ресурси Економског факултета у Нишу

Простор, укупна расположива квадратура	7219 m ²
Сопствени простор, укупна квадратура	7219 m ²
Укупан број библиотечких јединица из области из које се изводи наставни процес	74.511 (књиге, монографије, уџбеници)
Укупан број рачунара и лап-топова	275

У циљу праћења савремених тенденција у развоју високог образовања и економске науке, Економски факултет у Нишу је мењао свој Наставни план и наставне програме, усвајао нову уџбеничку литературу, обогаћивао библиотечки фонд и вршио пријем нових сарадника. Ради усклађивања Наставног плана са болоњским процесом и Законом о високом образовању, који је донет септембра 2005. године, Економски факултет у Нишу је приступио редизајну свог наставног плана, односно изради нових студијских програма. Главни циљ нових студијских програма је укључивање Економског факултета у Нишу у јединствени европски образовни простор. У школској 2006/2007. години Факултет је усвојио нови Наставни план са четири студијска програма. Наставни план Економског факултета у Нишу конципиран је на савременим основама, по угледу на наставне планове факултета економије и менаџмента земаља са развијеном тржишном привредом. Академске студије су организоване по систему 4 + 1 + 3 (4 године основне академске студије, 1 година мастер академске студије и 3 године докторске

академске студије).

Према акредитацији из 2006/2007. године, студијски програми на основним академским студијама били су: 1. *Општа економија*, 2. *Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање*, 3. *Финансије, банкарство и осигурање*, 4. *Пословно управљање*. На студијском програму *Пословно управљање* настава се одвијала на четири модула: а) Менаџмент предузећа, б) Маркетинг, в) Међународни менаџмент и г) Менаџмент у туризму. Мастер академске студије остваривале су се у оквиру једног студијског програма *Економија* са осам модула: а) Општа економија, б) Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање, в) Финансије, банкарство и осигурање, г) Менаџмент предузећа, д) Маркетинг, њ) Међународни менаџмент, е) Менаџмент у туризму и ж) *International business development*. Докторске академске студије организовале су се на једном студијском програму – *Економија*, са четири модула: Макроекономија, Рачуноводство, Финансије и банкарство, Пословно управљање.

У школској 2012/2013. години, Економски факултет је приступио реакредитацији својих студијских програма на свим нивоима студија. Одлуком Наставно-научног већа Факултета од 27.02.2013. године усвојени су редизајнирани Наставни планови за све студијске програме на основним академским, мастер академским и докторским академским студијама. На Факултету је задржан исти систем организације студија 4 + 1 + 3, исти називи и број студијских програма и модула као и у претходном циклусу акредитације. У редизајнираном Наставном плану отклоњени су недостаци уочени у претходном Наставном плану из 2006/2007. године. На основним академским студијама дошло је измене распореда предмета по семестрима да би се побољшала вертикална повезаност предмета по годинама студирања. Коригована је структура предмета како би се избегла преклапања наставних области на предметима. Називи неких предмета замењени су адекватнијим и препознатљивијим именима. У складу са кадровским јачањем Факултета између два циклуса акредитације, на мастер академским студијама повећана је лепеза изборности предмета увођењем нових наставних дисциплина. Ново уведени предмети побољшали су профилисаност модула на мастер академским студијама. Исти принцип примењен је и на докторским академским студијама. Због слабог интересовања студената, на шта је пре свега утицала лоша материјално финансијска ситуација студената, Економски факултет је одустао од реакредитације модула *International business development* на мастер академским студијама у овом циклусу акредитације.

Школске 2019/2020. године на основним академским студијама акредитована су два студијска програма: 1. *Економија* (240 ЕСПБ, 4 године, 8 семестара) и 2. *Економија 180* (180 ЕСПБ, 3 године, 6 семестара) и један студијски програм на мастер академским студијама са истоименим називом *Економија*. Студијски програм *Економија* на основним академским студијама чини седам модула: а) Економија и јавно управљање, б) Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање, в) Финансије, банкарство и осигурање, г) Менаџмент предузећа, д) Маркетинг, њ) Међународни менаџмент и г) Менаџмент у туризму. Мастер академске студије се одвијају се на студијском програму *Економија* са 7 модула: а) Општа економија, б) Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање, в) Финансије, банкарство и осигурање, г) Менаџмент предузећа, д) Маркетинг, њ) Међународни менаџмент и е) Менаџмент у туризму. Студије на овом програму трају 1 годину (2 семестра) и носе укупно 60 ЕСПБ, што са претходно остварених 240 ЕСПБ на основним академским студијама чини укупно 300 ЕСПБ. Студенти мастер академских студија одбраном мастер рада стичу звање мастер економисте и диплому другог степена високог образовања, 7.1 ниво. По завршетку ових студија студент може уписати докторске академске студије.

Школске 2020/2021. године Факултет је акредитовао студијски програм *Економија* на докторским академским студијама. Овај студијски програм акредитован је без студијских модула, што представља разлику у односу на претходну акредитацију из 2012/2013. године. Студијски програм *Економија* докторских академских студија траје 3 године (6 семестара) и носи 180 ЕСПБ. Студијским програмом предвиђени су један обавезни предмет и четрдесетдва

изборна. У току прва четири семестра студенти полажу један обавезни и десет изборних предмета. У петом и шестом семестру полажу се 2 докторандска колоквијума и пријављује и пише докторска дисертација. Одбраном докторске дисертације стиче се научни назив доктор наука – економске науке.

Школске 2022/2023. године на мастер академским студијама Факултет је акредитовао студијски програм *Напредна аналитика података у пословању – Advanced Data Analytics in Business*, за извођење на српском и на енглеском језику. Овај мастер студијски програм траје 2 године (4 семестра) и носи 120 ЕСПБ. Завршетком студија на овом студијском програму студент стиче звање Мастер пословни информатичар – Master of Business Informatics.

Студијски програми на свим нивоима студија су акредитовани од стране Националног акредитационог тела. По основу акредитације студијских програма, Факултет је добио дозволу за рад, која се у Министарству просвете води под бројем 612-00-00136/2010-04, и Решења о измени и допуни дозволе за рад 612-00-00136/2010-04, која се у Министарству просвете воде под бројевима 612-00-02067/2016-06, затим 612-00-01623/2020-06, затим 612-00-01351-2022-06.

У оквиру Економског факултета у Нишу је до школске 2006/2007. године егзистирао Институт за економска истраживања. Овај Институт је након тога прерастао у Центар за економска истраживања. Центар за економска истраживања своју делатност усмерио је у правцу реализације пројеката које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, као и пројеката које финансирају локалне самоуправе и међународне организације и институције. Центар се бави пружањем консултативних услуга и организовањем саветовања и инструктивних семинара. Центар за економска истраживања остварује сарадњу са економским факултетима из: Венеције (Италија), Софије и Свиштова (Бугарска), Клермон Ферана и Нансија (Француска), Москве, Белгорода и Краснодара (Русија), Доњецка (Украјина), Кракова и Жешњова (Пољска), Бања Луке, Источног Сарајева, Тузле и Бијељине (Босна и Херцеговина), Скопља и Тетова (Македонија), Подгорице (Црна Гора), Загреба и Ријеке (Хрватска), Ларнаке (Кипар), Риге (Летонија) и др.

Решењем Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије број 660-01-00014/38 од 01.06.2021. године, Економски факултет у Нишу је акредитован за обављање научно-истраживачке делатности.

Мисија

Мисија Економског факултета Универзитета у Нишу је да, као реномирана и референтна образовно-научна установа у региону, организује, спроводи и перманентно унапређује све видове и нивое високошколског образовања економиста и менаџера, развија научно-истраживачки и стручни рад у областима економских и других друштвено-хуманистичких наука, у складу са највишим стандардима квалитета, дајући тиме допринос развоју економског система, економске науке и економске струке и просперитету друштвене заједнице. Као један од најстаријих факултета Универзитета у Нишу, Економски факултет је установа са високом репутацијом и традицијом у земљи и региону. Економски факултет у Нишу је опредељен да својим деловањем активно и адекватно доприноси развоју науке и образовања у Републици Србији.

Визија

Визија Економског факултета Универзитета у Нишу огледа се у достизању максималног нивоа квалитета студијских програма, наставног процеса, научно-истраживачког и стручног рада, кроз перманентно унапређивање целокупне делатности и развијање културе квалитета, што ће

омогућити да Факултет постане препознатљива, модерна и атрактивна високошколска институција у земљи и ширем окружењу, упоредива са институцијама сличног профила и капацитета, која ужива поверење студената, послодаваца, оснивача, локалне самоуправе и друштва у целини. Како сарадња академских институција представља основу за унапређење квалитета образовања и науке, Економски факултет је опредељен да негује дух академског заједништва и сарадње, и да тежи интеграцији у јединствен европски образовни простор, где ће настојати да потврди своју репутацију значајне и савремене високошколске институције.

Прилози:

[0.1. Уверење о акредитацији](#)

[0.2. Дозвола за рад са допуном](#)

[0.3. Одлука о именовању органа пословођења](#)

[0.4. Одлука о образовању Комисије за обезбеђење квалитета](#)

[0.5. Уверење о акредитацији НИО](#)

СТАНДАРДИ ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ

- [Стандард 1:](#) Стратегија обезбеђења квалитета
- [Стандард 2:](#) Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета
- [Стандард 3:](#) Систем обезбеђења квалитета
- [Стандард 4:](#) Квалитет студијског програма
- [Стандард 5:](#) Квалитет наставног процеса
- [Стандард 6:](#) Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада
- [Стандард 7:](#) Квалитет наставника и сарадника
- [Стандард 8:](#) Квалитет студената
- [Стандард 9:](#) Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса
- [Стандард 10:](#) Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке
- [Стандард 11:](#) Квалитет простора и опреме
- [Стандард 12:](#) Финансирање
- [Стандард 13:](#) Улога студената у самовредновању и провери квалитета
- [Стандард 14:](#) Систематско праћење и периодична провера квалитета
- [Стандард 15:](#) Квалитет докторских студија

ТАБЕЛЕ

ПРИЛОЗИ

[стандарди](#)

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 1

У складу са Стандардима усвојеним од стране Националног савета за високо образовање, као и на основу искустава стечених на пројектима у земљи и иностранству везаних за поступак обезбеђења квалитета, Економски факултет у Нишу усвојио је низ аката, који прописују правила и процедуре за обезбеђење и проверу квалитета у свим областима рада на Факултету. Темелј свих тих аката су два стратешка документа: Стратегија обезбеђења квалитета и Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу. Основни принципи на којима се заснива Стратегија проистичу из докумената као што су Закон о високом образовању и Статут Економског факултета у Нишу, Лисабонска конвенција из 1997. године и Болоњска декларација из 1999. године.

Сврха израде и доношења документа Стратегија обезбеђења квалитета представља остваривање циљева високог образовања утврђених Законом, као и визије даљег развоја образовања на Факултету. Стратегијом се дефинишу основни циљеви у области обезбеђења квалитета, као и начин њиховог остваривања. Стратегија обезбеђења квалитета је основни дугорочни развојни документ из области обезбеђења квалитета на Економском факултету у Нишу. Факултет периодично, а најмање једном у три године, преиспитује и, по потреби, унапређује Стратегију обезбеђења квалитета. Одлуку о преиспитивању Стратегије обезбеђења квалитета предлаже декан, а доноси Наставно-научно веће Факултета. Последње допуне и ажурирање Стратегије усвојене су 2020. године (Одлука број 04-1139 од 25.06.2020. године). Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу (број 04-712 од 28.03.2019. године) ближе су уређене области, циљеви, субјекти и поступак обезбеђења, оцене и унапређења квалитета. Ова два документа су доступна јавности на интернет страници Економског факултета (http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/strategija_obebedjenja_kvaliteta.pdf, http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/pravilnik_o_samovrednovanju.pdf).

Мере обезбеђења квалитета:

1. Обавезно самовредновање и оцена квалитета студијских програма и Факултета, у складу са стандардима Националног савета за високо образовање, у интервалима од највише 3 године, односно, по потреби, и у краћим интервалима;
2. Спољашња провера квалитета, у складу са стандардима Националног савета за високо образовање, коју спроводи Комисија за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије;
3. Акредитација установе и студијских програма, у складу са стандардима Националног савета за високо образовање, у законом прописаном року;
4. Обавеза да се у обављању делатности високог образовања остварује јединство образовног, стручног и научноистраживачког рада, чији се садржаји и резултати, односно, знања користе у наставном процесу;
5. Међународна сарадња која се одвија путем извођења заједничких студијских програма, као и корз размену наставника и студената;
6. Успостављање сталне сарадње са послодавцима и дипломираним студентима у циљу добијања повратне информације о квалитету студијских програма и компетенција које су стекли дипломирани студенти завршетком студија (примена стечених знања у пракси);
7. Установљавање сталног тела за праћење и контролу квалитета на Факултету – Комисије за обезбеђење квалитета;
8. Обезбеђење кадрова и инфраструктуре за прикупљање и обраду података од значаја за анализу и оцену квалитета и степена успешности у остваривању постављених циљева и задатака;
9. Обавеза јавног публиковања резултата вредновања квалитета на интернет страници Факултета и у периодичним публикацијама;
10. Обавеза сталног промовисања и изграђивања културе квалитета на Факултету, као и стручног усавршавања особља које активно учествује у овим процесима.

Најзначајнији субјекти обезбеђења и континуираног унапређења квалитета Факултета су: Савет, Декан, Наставно-научно веће, Веће катедре, Комисија за обезбеђење квалитета, наставници,

сарадници, ненаставно особље и студенти. Процес самовредновања и оцењивања квалитета спроводи Комисија за обезбеђење квалитета, која се именује, сагласно Статуту Факултета, из реда наставника и сарадника, ненаставног особља и студената. Комисију за обезбеђење квалитета чини по један представник са сваке Катедре, један представник ненаставног особља, један представник студената и по функцији продекан за наставна и студентска питања. Председник Комисије је по функцији продекан за наставна и студентска питања, а секретар Факултета је по функцији представник ненаставног особља ([Прилог 1.1.а](#)).

Стратегијом обезбеђења квалитета дефинисане су и области обезбеђења квалитета, и то: студијски програми, настава, наставно особље, научноистраживачки рад, оцењивање студената, уџбеници и литература, библиотека, информациони ресурси, простор и опрема, ненаставно особље, процес управљања и јавност рада.

Повезаност образовне, научноистраживачке и стручне делатности реализује се образовним, научноистраживачким и стручним радом наставника и сарадника у њиховим ужим научним и стручним областима, а који се међусобно преплићу и прожимају.

б) SWOT анализа елемената стандарда 1

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Доношење и имплементација Стратегије обезбеђења квалитета и усвајање Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета (+++) • Јавна доступност Стратегије и других релевантних докумената (+++) • Формирана је Комисије за обезбеђење квалитета (+++) • Дефинисане су области, субјекти и мере обезбеђења квалитета (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољна заинтересованост студената за предлагање мера за побољшање квалитета наставног процеса и осталих области обезбеђења квалитета (++)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Коришћење информатичке подршке за спровођење мера за обезбеђење квалитета (+++) • Континуирано унапређивање система обезбеђивања квалитета (+++) • Укључивање у домаће и међународне пројекте који се баве управљањем квалитетом (+++) • Мотивисање запослених за активности везаних за унапређење квалитета (++) • Организација округлих столова или панел дискусија који имају за циљ упознавање шире јавности са функционисањем система за обезбеђивање квалитета на факултетима, проблемима, уоченим недостацима и резултатима у примени стандарда и поступака за обезбеђивање квалитета (++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољна усаглашеност националне регулативе обезбеђења и унапређења квалитета са европским стандардима (++) • Недовољна упознатост шире заједнице о значају успостављања система квалитета у области високог образовања (+++) • Интензивирање конкуренције у сектору високог образовања (++)

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 1:

1. Редовно преиспитивати Стратегију обезбеђења квалитета у складу са дефинисаном динамиком (сваке треће године, а по потреби и чешће), и усклађивати је са: пројектованим циљевима Факултета и постигнутим резултатима; променама правне регулативе у области политике обезбеђења квалитета.

Носиоци активности: Комисија за обезбеђење квалитета, управа Факултета, Наставно-научно

<p>веће, Служба за Опште и правне послове.</p> <p>2. Редовно годишње извештавати о спровођењу Стратегије обезбеђења квалитета. <i>Носилац активности:</i> Комисија за обезбеђење квалитета.</p> <p>3. Разматрање могућности стандардизације Факултета у оквиру стандард ИСО 9001:2015 - система управљања квалитетом. <i>Носилац активности:</i> Управа Факултета, Комисија за обезбеђење квалитета.</p> <p>4. Перманентно подизати свест о значају Стратегије обезбеђења квалитета како би сви субјекти обезбеђења квалитета могли квалитетно и ефикасно да преузму своје улоге и раде у циљу подизања нивоа квалитета. <i>Носилац активности:</i> Управа Факултета, Комисија за обезбеђење квалитета, студент продекан, студентски парламент.</p>
<p>Показатељи и прилози за стандард 1:</p> <p>Прилог 1.1. Стратегија обезбеђења квалитета</p> <p>Прилог 1.1.а. Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета</p> <p>Прилог 1.2. Мере и субјекти обезбеђења квалитета</p> <p>Прилог 1.3. Акциони план за спровођење стратегије, за период 2018-2021. године</p> <p>Прилог 1.3.а. Акциони план за спровођење стратегије, за период 2021-2024. године</p>

стандарди

<p>Стандард 2: Начини и поступци за обезбеђење квалитета</p> <p>Високошколска установа утврђује начине и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.</p>
<p>а) Опис стања, анализа и процена стандарда 2</p> <p>Економски факултет у Нишу је у циљу обезбеђења и унапређења квалитета, дефинисао начине и поступке за обезбеђивања квалитета кроз одговарајућа документа, а у складу са стандардима које је донело Национално тело за високо образовање Републике Србије. Поступци за обезбеђење квалитета су дефинисани кроз два кључна документа:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Стратегија обезбеђења квалитета</i>, која одређује мисију, циљеве и једанаест мера за обезбеђење квалитета, као и - <i>Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу</i>, којим су уређени начин, мере и поступак самовредновања и оцењивања квалитета рада на Факултету. <p>Стратегијом и Правилником су прецизно дефинисане улоге и начин поступања субјеката у систему обезбеђења квалитета на Економском факултету, односно у процесу праћења, обезбеђења и унапређења квалитета. Стратегију и Правилник доноси Наставно-научно веће Факултета и оно је одговорно за њихово праћење и периодично унапређење. Ови документи су јавно доступни наставницима и сарадницима, студентима и широј јавности на званичном сајту Факултета.</p> <p>На основну Стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, као и Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу донет је сет стандарда и правилника у областима обезбеђења квалитета:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета наставног процеса на основним академским студијама на Економском факултету у Нишу; 2. Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета рада Службе за наставна и студентска питања; 3. Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета рада Библиотеке Економског факултета; 4. Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета рада Службе за опште послове; 5. Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета рада Деканата; 6. Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета организовања научних конференција и научно-стручних скупова; 7. Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета у поступку избора у наставна звања; 8. Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета у поступку организовања и завршетка мастер академских студија и израде и одбране мастер рада; 9. Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета организовања и завршетка докторских

- академских студија и израде и одбране завршног рада - докторске дисертације;
10. Правилник о организацији буџетског рачуноводства;
  11. Правилник о начину обављања јавних набавки на које се закон о јавним набавкама не примењује;
  12. Правилник о организацији рада Центра за економска истраживања.
  13. Правилник о начину полагања испита на Економском факултету;
  14. Правилник о упису студената на мастер академске студије Економског факултета;
  15. Правилника о упису студената на докторске академске студије, поступку полагања квалификационог и пријемног испита и начину рангирања кандидата за упис на докторске академске студије;
  16. Правилник о издавачкој делатности;
  17. Правилник о рангирању студената приликом уписа у статус студената који се финансирају из буџета;
  18. Правилник о вредновању ваннаставних активности студената.

б) SWOT анализа елемената стандарда 2

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Постојање јасно дефинисаних стандарда и процедура за унапређивање и обезбеђивање квалитета (+++) • Опређење Факултета на унапређење квалитета студијских програма и квалитета рада Установе (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Изостанак подстицајних мера у области управљања и наставне подршке побољшању квалитета наставног процеса (++) • Недостатак мотивације свих учесника у процесу обезбеђења квалитета за примену закључака изведених процесом самовредновања (++)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Растући захтеви за унапређење квалитета факултета (+++) • Перманентно унапређење правне регулативе и стратешких докумената по питању политике обезбеђења квалитета високошколских установа (++) • Боље коришћење постојећих потенцијала у подизању квалитета студијских програма, наставе и услова рада (+) • Активније учешће свих наставника и сарадника, а не само Комисије за обезбеђење квалитета, у иновирању стандарда и процеса унапређивања квалитета (++) • Активније учешће студената у процесу студентске евалуације, што би подразумевало упознавање студената са разлозима евалуације, као и њеним аутпутом(++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољна развијеност свести и културе квалитета у академској заједници. Процес обезбеђења квалитета се схвата више као обавеза, мање као потреба. (++) • Недовољна подршка институција за увођење промена у постојећи систем стандарда (+) • Приметна незаинтересованост студената за учешће у студентским евалуацијама крајем сваког семестра (++) • Недовољна спремност наставника и сарадника на промене (++) • Неки сегменти не зависе у потпуности од самог Факултета, као што су квалитет финансирања и квалитет простора и опреме (++)

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2:

1. Континуирано усклађивати и ажурирати правну регулативу која се односи на стандарде и поступке обезбеђења и унапређења квалитета Факултета.
Носиоци активности: Управа Факултета, Комисија за обезбеђење квалитета, Служба за опште и правне послове.
2. Континуирано пратити спровођење плана рада и процедура обезбеђења квалитета, као и препоручених мера у редовним извештајима о самовредновању и, у вези са тим, редовно годишње извештавати Наставно-научно веће Факултета.
Носиоци активности: Управа Факултета, Комисија за обезбеђење квалитета.

3. Дефинисање међусобне контроле субјеката укључених у сам процес обезбеђења квалитета, као и стриктна примена и поштовање донетих општих аката.
Носиоци активности: Управа Факултета, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
4. Континуирана едукација субјеката укључених у процес обезбеђења квалитета о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета.
Носиоци активности: Управа Факултета, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
5. Одржавање јавних расправа о постојећим стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета, примени донетих закључака у пракси и унапређењу процеса самовредновања.
Носиоци активности: Управа Факултета, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
6. Подизање свести наставника, ненаставног особља и студената о важности процеса самовредновања.
Носиоци активности: Управа Факултета, професори, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 2:

[Прилог 2.1.](#) Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе

[Прилог 2.2.](#) Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета

[Прилог 2.3.](#) Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела (комисије, одбора, центара) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе

стандарди

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 3

Систем обезбеђења квалитета на Економском факултету у Нишу уређен је низом правних аката и докумената: Статутом Факултета, Стратегијом обезбеђења квалитета, Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу као и другим актима креираним за сваки сегмент квалитета (Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета који су детаљније описани и приложени у делу описа и евиденције уз Стандард 2). Наставно-научно веће Факултета доноси стандарде и документа потребна за унапређење и развој квалитета свих активности на Факултету.

Економски факултет у Нишу је Статутом дефинисао послове и задатке наставника, сарадника, стручних органа, Већа катедри и Комисије за обезбеђење квалитета у доношењу и спровођењу стратегије, начина и поступака обезбеђења квалитета. Такође, Факултет је обезбедио и значајно учешће студената у процесу система квалитета.

Према Статуту Факултета (члан 19.), Наставно-научно веће Факултета образује Комисију за обезбеђивање и контролу квалитета, која прати и спроводи програм самовредновања и оцењивања квалитета рада Факултета, у поступку реализације акредитованих студијских програма за све нивое студија. Ова Комисија представља централно тело у процесу унутрашњег осигурања квалитета на Факултету.

Комисија за обезбеђење квалитета броји пет чланова и њу чине: по један представник са сваке Катедре и студент продекан. Мандат чланова Комисије траје три године. У раду Комисије за обезбеђење квалитета учествују продекан за наставу и секретар Факултета, без права гласа. Делокруг рада и надлежност Комисије утврђени су чланом 5 Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу и укључују:

- креирање и предлагање модела обезбеђења квалитета;

- координисање активности пројектовања и имплементације система обезбеђења квалитета;
- дефинисање и предлагање кључних процеса у систему обезбеђења квалитета, разматрање и предлагање Наставно-научном већу Факултета усвајање докумената из области обезбеђења квалитета, имплементирање документа, дефинисање корективних и превентивних мера;
- предлагање и примена Правилника о самовредновању (анкете, обрада резултата, анализе);
- праћење обезбеђења квалитета и предлагање мера за његово унапређење;
- праћење поштовања планова рада на наставним предметима и њихову усклађеност са потребама и могућностима студената и предлагање корективних мера;
- праћење радног оптерећења студената мерено ЕСП бодовима и у случају потребе предлагање корективних мера;
- праћење резултата оцењивања и пролазности студената по наставним предметима и предлагање корективних и превентивних мера;
- праћење квалитета наставног и испитног материјала и предлагање мера за унапређење њиховог квалитета;
- праћење и обезбеђивање учешћа студената у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда, поступка и културе обезбеђења квалитета;
- обављање и других послова у поступку евалуације и обезбеђења квалитета образовне и научноистраживачке делатности Факултета.

Поступак самовредновања и оцењивања квалитета спроводи Комисија за обезбеђење квалитета у складу са Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу. Оцену самовредновања усваја Наставно-научно веће Факултета. Извештај о самовредновању Факултета објављује се на сајту Факултета. Факултет доставља информацију о поступку и резултатима самовредновања, као и друге податке од значаја за оцену квалитета, Комисији за акредитацију и оцену квалитета Републике Србије.

Комисија је дужна да, најмање једном годишње извештава о стању и напретку обезбеђења квалитета. Комисија за обезбеђење квалитета на Факултету је, такође, задужена за организацију, спровођење и анализу поступка студентског вредновања ненаставне подршке и поступка вредновања задовољства запослених.

б) SWOT анализа елемената стандарда 3

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Формирано тело са јасним надлежностима и одговорностима за унутрашње осигурање квалитета (+++) • Заступљеност студената у систему обезбеђења квалитета (+++) • Комисија у сарадњи са Деканатом Факултета, осталим службама Факултета и Студентским парламентом, врши перманентну контролу квалитета, нарочито се ослањајући на публиковане резултате студентске анкете, као и анкете запослених на Факултету, које су пружиле увид у степен задовољства запослених квалитетом рада и пружених услуга на Факултету (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољна иницијатива студената у предлагању корективних мера за обезбеђење квалитета наставног процеса и услова рада • Недовољна упознатост и мотивисаност свих субјеката обезбеђења квалитета са задацима и одговорностима у процесу управљања квалитетом (+++)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Уочавање недостатака у систему обезбеђења квалитета и извршавање корекција у краћим временским периодима на основу резултата процеса самовредновања (+++) • Повезивање са другим сродним високошколским установама у циљу размене искуства у побољшању квалитета рада (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољно подизање свести о култури квалитета од стране надлежних институција (+++) • Нејасно дефинисани захтеви у погледу документовања процеса система управљања квалитетом (++) • Ограничене могућности за обезбеђивање

<ul style="list-style-type: none"> • Чешћа размена идеја узмеђу субјеката обезбеђења квалитета (++) 	финансијских средстава (+)
<p>в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Унапредити извештавање о резултатима анкета у циљу обезбеђивања веће употребљивости информација за унапређења система квалитета <i>Носиоци активности:</i> Управа Факултета, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета. 2. Обезбедити континуирано информисање свих субјеката обезбеђења квалитета о њихови надлежностима и задацима у процесу управљања квалитетом. <i>Носиоци активности:</i> Управа Факултета, студент продекан, Комисија за обезбеђење квалитета. 3. Додатно мотивисати наставно, ненаставно особље и студенте да се активно укључе у процесе обезбеђења квалитета. <i>Носиоци активности:</i> Управа Факултета, Комисија за обезбеђење квалитета. 4. Потребно је размотрити могућност издвајања финансијских средстава намењених обезбеђењу и унапређењу квалитета. <i>Носиоци активности:</i> Управа Факултета, Комисија за обезбеђење квалитета. 	
<p>Показатељи и прилози за стандард 3:</p> <p>Прилог 3.1. Формално успостављено тело (комисија, одбор) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи (извод из Статута) и опис рада (до 100 речи).</p> <p>Прилог 3.2. Списак свих анкета</p> <p>Прилог 3.3. Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера</p>	

[стандарди](#)

<p>Стандард 4: Квалитет студијског програма</p> <p>Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.</p>
<p>а) Опис стања, анализа и процена стандарда</p> <p>Економски факултет Универзитета у Нишу активно ради на унапређењу квалитета својих студијских програма. Кључни аспекти овог процеса су планирање, контрола, обезбеђење и унапређење квалитета. У складу са Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу (Прилог 4.5), Факултет је утврдио стандарде квалитета и процедуре за осигурање квалитета студијских програма. Поред тога, донети су одговарајући правни акти, развијени механизми за спровођење ових стандарда, као и системи контроле који обезбеђују да се квалитет континуирано прати и унапређује. Од 1965. године до 2023. године на Факултету је дипломирало 15.910 студената. Факултет обухвата три нивоа студија: основне академске студије (ОАС), мастер академске студије (МАС) и докторске академске студије (ДАС).</p> <p>Економски факултет у Нишу је у претходном акредитационом периоду добио акредитацију за шест студијских програма у области економских наука:</p> <p>Одлуком Наставно-научног већа Факултета од 25.04.2019. године и Сената Универзитета у Нишу број 8/16-01-008/19-009 од 21.10.2019. године усвојени су студијски програми на основним академским студијама: студијски програм <i>Економија</i> (број одлуке 04-1030/1) и студијски програм <i>Економија 180</i> (број одлуке 04-1030/2), мастер академским студијама (број одлуке 04-1030/3) и докторским академским студијама (04-1137/1). Одлуком Наставно-научног већа Факултета од (04-666) и Сената Универзитета у Нишу (број 8/16-01-002/22-002 од 19. 4. 2022. године) усвојен је студијски програм мастер академских студија (МАС) Напредна аналитика података у пословању – <i>Advanced Data Analytics in Business (ADA)</i>. Решења о акредитацији наведених студијских програма</p>

могу се пронаћи на интернет страници Факултета (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/src/Akta-fakulteta.php>) као и у [Прилогу 4.3](#).

Основне академске студије Економског факултета у Нишу имају два акредитована студијска програма ([Прилог 4.3](#)), од којих је један студијски програм основних академских студија *Економија* са седам модула: 1. Економија и јавно управљање; 2. Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање; 3. Финансије, банкарство и осигурање; 4. Менаџмент предузећа; 5. Маркетинг; 6. Међународни менаџмент и 7. Менаџмент у туризму и студијски програм *Економија 180* у трајању од три године (180 ЕСПБ). За наведене студијске програме Економски факултет у Нишу је добио решење о акредитацији (612-00-00373/8/2019-03 од 18. 09. 2020. године) од стране Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању (НАТ). Студијски програм *Економија* конципиран је у складу са Законом о високом образовању и Болоњском декларацијом. Основне академске студије у оквиру студијског програма трају четири године (осам семестара). Са завршетком основних академских студија студент остварује 240 ЕСПБ. Студенти који су дипломирали на студијском програму *Економија* стичу звање дипломираног економисте и диплому првог степена високог образовања, 6.2 ниво. Након основних академских студија, студент може уписати мастер академске студије у трајању од једне године (два семестра, 60 ЕСПБ).

Студијски програм *Економија 180* траје три године (шест семестара). Након основних академских студија, студент може уписати мастер академске студије у трајању од две године (четири семестра, 120 ЕСПБ). Студенти који су дипломирали на студијском програму *Економија 180* стичу звање економисте и диплому првог степена високог образовања, 6.1 ниво.

Мастер академске студије изводе се у оквиру једног студијског програма *Економија* са седам модула: 1. Општа економија; 2. Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање; 3. Финансије, банкарство и осигурање; 4. Менаџмент предузећа; 5. Маркетинг; 6. Међународни менаџмент и 7. Менаџмент у туризму. Студије на овом програму трају једну годину (два семестра) и носе укупно 60 ЕСПБ, што са претходно остварених 240 ЕСПБ на основним академским студијама чини укупно 300 ЕСПБ. Студенти мастер академских студија одбраном мастер рада стичу звање мастер економисте и диплому другог степена високог образовања, 7.1 ниво. По завршетку ових студија студент може уписати докторске академске студије. Економски факултет у Нишу је 2022. добио решење о акредитацији студијског програма на мастер академским студијама под називом *Напредна аналитика података у пословању – Advanced Data Analytics in Business (ADA)*, који се изводи на српском и енглеском језику. Студије трају две године (четири семестра) и носе 120 ЕСПБ. Студијски програм има структуру која је предвиђена за други ниво високог образовања академских студија. По завршетку студија студенти стичу звање мастер пословни информатичар.

Докторске академске студије организују се у оквиру студијског програма *Економија* и трају три године (шест семестра) и носе 180 ЕСПБ. Економски факултет у Нишу је добио решење о акредитацији за студијски програм на докторским академским студијама од стране НАТ-а (612-00-00578/5/2020-03 од 07. 09. 2021. године). Докторска дисертација представља завршни део студијског програма докторских студија. Студенти докторских академских студија одбраном докторске дисертације стичу звање доктор наука – економске науке и диплому трећег степена високог образовања, 8. ниво.

У анализираном периоду није дошло до измена првобитно усвојених студијских програма на основним, мастер и докторским академским студијама. Задржавање истих студијских програма омогућава дубље истраживање и усавршавање унутар постојећих области чиме се остварује висок ниво образовања. Факултет остаје отворен за будуће промене, ослушкујући потребе тржишта и захтева студената како би унапредио свој образовни систем и обезбедио актуелност студијских програма.

Механизми праћења квалитета студијских програма - Структура, садржина, услови и начини остваривања студијских програма у потпуности су усклађени са одговарајућим одредбама Закона о високом образовању, Статута Универзитета у Нишу и Статута Факултета. Предлог студијског програма утврђује Наставно-научно веће Факултета, на бази претходних предлога надлежних катедри. Тиме се обезбеђује да у доношењу студијских програма Економског факултета у Нишу

учествују сви наставници и сарадници Факултета, као и представници студената. На предлог Наставно-научног већа Факултета, наведене студијске програме усваја Сенат Универзитета у Нишу.

Факултет редовно и систематски проверава и, по потреби, изнова одређује:

1. циљеве студијског програма и њихову усклађеност са циљевима високошколске установе;
2. структуру и садржај студијског програма у погледу односа општеобразовних, научно и стручно-апликативних и теоријско-методолошких дисциплина;
3. квалитет извођења наставе; методе провере знања и начин оцењивања;
4. радно оптерећење студената мерено бројем ЕСПБ бодова и
5. исходе и стручност које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања.

За праћење, оцењивање и унапређење квалитета студијских програма одговорни су Комисија за обезбеђење квалитета, Већа катедри и Наставно-научно веће Факултета. Факултет обезбеђује учешће студената у процесу обезбеђења квалитета кроз рад Студентског парламента, студентских организација и кроз учешће представника студената у раду Наставно-научног већа, Комисије за обезбеђење квалитета и других паритетних органа Факултета, као и кроз анкетирање студената о квалитету Факултета. Факултет спроводи следеће анкете студената: 1. анкету о квалитету наставног процеса; 2. анкету о квалитету студијског програма и услова рада;

Вредновање квалитета студијских програма Факултет врши оценом квалитативних и квантитативних показатеља.

- Квантитативни показатељи - Факултет оцењује оспособљеност студената за укључивање у радни процес и примену стечених знања и вештина; стваралачки начин размишљања и праћење достигнућа економске науке и струке; оспособљеност студената за самосталан и тимски рад, континуирано учење и професионално напредовање. Оцена квалитативних показатеља спроводи се анкетирањем студената на студијском програму коју Факултет спроводи једном годишње. За оцену квалитета студијског програма основних и мастер академских студија студенти попуњавају Упитник 2, док се оцена квалитета студијског програма докторских академских студија врши попуњавањем Упитника 3. Наведени упитници налазе се у прилогу Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу (http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/pravilnik_o_samovrednovanju.pdf). У оквиру упитника студенти се на скали од 1 до 5 изјашњавају у односу на следећу групу питања: *исходи учења и квалитет наставног процеса; квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, квалитет управљања факултетом и квалитет ненаставне подршке; квалитет простора и опреме и улога студената у самовредновању и провери квалитета.*

Поред оцене студијског програма, студенти попуњавају и Упитник 1 у којем дају оцене како предмета (садржаја, обима материје на предавањима или вежбама, прилагодљивости или доступности литературе), тако и наставника и сарадника (залагање, труд, разумљивост излагања и начин комуникације). Предмет оцене је и објективност оцењивања током наставе и на завршном испиту. У циљу процене оптерећења студената, Упитником је предвиђена самоевалуација радног оптерећења студената. Овим путем се процењује време предвиђено за савладавање програма појединих предмета, ефикасност предвиђених метода учења, као и обим и квалитет доступне литературе. Добијени резултати анкета користе се за анализу квалитета наставног процеса, наставника и сарадника. На састанцима Комисије за унапређење квалитета, Већа катедри и Наставно-научног већа анализирају се резултати анкета и разматрају мере које је неопходно предузети ради даљег унапређења наставног процеса и самих студијских програма.

- Квантитативни показатељи квалитета студијских програма – Приликом анализе квалитета студијских програма, Факултет користи следеће квантитативне показатеље: укупан број уписаних студената; удео дипломираних студената у односу на број уписаних студија и

просечно трајање студија.

Анализирајући период од последње три школске године, примећен је растући тренд укупног броја уписаних студената на свим годинама основних академских студија (Табела 4.1). Требало би напоменути да показатељ *укупно уписани студенти на свим годинама студија* обухвата и студенте који су Факултет уписали у претходном акредитационом периоду и студенте који су регулисали одређену годину студија, због чега је приметно да је број студената по школским годинама знатно већи од броја утврђеног акредитацијом. Међутим, посматрајући број студената на првој години студија, на основним академским студијама тај број је константан (Табела 4.2). Поред показатеља уписа студената, Факултет прати и друге параметре који указују на успешност студијског програма као што су: *удео дипломираних студената у односу на број уписаних студената и просечно трајање студија*. У домену процента дипломираних студената, током последње три школске године приметан је опадајући тренд дипломираних студената на основним академским студијама и то са 60,42% у школској 2020/2021. години на 30,13% у школској 2022/2023. години (Табела 4.2). Посматрано у контексту просечног трајања студија, у току последње три школске године изражен је тренд опадања на основним академским студијама са 7,01 у школској 2020/2021. години на 6,34 у школској 2022/2023. години. Узимајући у обзир све анализирани показатеље, логичан закључак је да Факултет треба да настави са напорима који су усмерени на унапређење квалитета основних академских студија, што ће, без сумње, довести до побољшања свих показатеља који се односе на успешност студирања.

Посматрајући период од три последње школске године је примећен константан опадајући тренд укупног броја студената на мастер студијском програму Економија (у школској 2020/2021. години је уписано 278 студената, у 2021/2022. је уписано 262 студената, док је у последњој анализираној години 2022/2023. уписан 231 студент) (Табела 4.1). Поред показатеља уписа студената, Факултет прати и друге параметре који указују на успешност студијског програма као што су: *удео дипломираних студената у односу на број уписаних студената и просечно трајање студија*. У домену процента дипломираних студената, током последње три школске године, најпре је примећен значајан растући тренд дипломираних студената у школској 2021/2022. години у односу на школску 2020/2021. годину, док је у школској 2022/2023. години забележен опадајући тренд (Табела 4.2). У школској 2020/2021. и 2021/2022. години просечно трајање студија је 2,48, док је у школској 2022/2023. години изражен благи раст просечног трајања студија (2,65). Узимајући у обзир све анализирани показатеље, логичан закључак је да Факултет треба да настави са напорима који су усмерени на унапређењу квалитета мастер академских студија, што ће, без сумње, довести до побољшања свих показатеља који се односе на успешност студирања и на овом програму.

Посматрајући период од три последње школске године на докторским академским студијама је примећен константан опадајући тренд укупног броја уписаних студената на студијском програму Економија (у школској 2020/21. години је уписано 85 студената, у 2021/2022. је уписано 83 студента, док је у последњој анализираној години 2022/2023. уписано је 80 студента на свим годинама студија) (Табела 4.1). У домену процента дипломираних студената, током последње три школске године, најпре је примећен опадајући тренд дипломираних студената докторских студија у школској 2021/2022. години (четири студената) у односу на школску 2020/2021. годину (девет студената), док је у школској 2022/2023. години забележен раст дипломираних студената докторских академских студија (десет студената) (Табела 4.2). У школској 2020/2021. години просечно трајање студија износи 7,22 године, у школској 2021/2022. години просечно трајање студија је 11 година, док је у школској 2022/2023. години изражен благи пад просечног трајања студија (9,50). Имајући у виду све анализирани показатеље, може се закључити да Факултет треба да настави са напорима усмерених на унапређење квалитета докторских академских студија, уз активну сарадњу са Универзитетом, који је надлежан за доношење одлука о условима студирања.

Исходи образовања у оквиру акредитованих студијских програма - Као једна од угледних домаћих образовних и научно-истраживачких институција у области економских наука, Економски факултет у Нишу има одговорност за развој људских ресурса потребних за стимулисање

привредног развоја Југоисточне Србије. Исходи образовања дефинисани су за сваки модул у оквиру акредитованих студијских програма и повезани су са исходима учења. Студијски програми су упоредиви и усклађени са комплетним студијским програмима или великим бројем појединачних предмета на високошколским установама у Европи и свету (документовано у Стандарду 6 материјала за акредитацију одговарајућих студијских програма). Између осталог се утврђују компетенције које студент стиче завршетком одређеног нивоа студија на Факултету. Стечене компетенције омогућавају студентима развој критичког и аналитичког начина размишљања, прилагођавање динамичном тржишту рада како у земљи тако и у иностранству. Информације о студијским програмима могуће је пронаћи на званичној интернет страници Факултета (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/src/O-osnovnim-studijama.php>). У наставку следи опис исхода образовања у оквиру акредитованих студијских програма које Факултет изводи, а засновани на исходима учења:

- Студијски програм *Економија* на основним академским студијама - Основна сврха студијског програма *Економија* на основним академским студијама, усклађена је са циљевима Економског факултета да применом високо постављених стандарда квалитета наставе образује високообразован кадар економског профила, компетентан за укључивање у савремене привредне токове као и за подизање ефикасности и конкурентске способности привредних субјеката, способног да допринесе одрживом развоју региона Југоисточне Србије и целокупне домаће привреде. Основне академске студије у оквиру студијског програма трају четири године (осам семестара). Са завршетком основних академских студија студент остварује 240 ЕСПБ. Сврха образовања на овом студијском програму је и припрема студената за виши ниво образовања, мастер академске студије економије.

Исход студијског програма Економија је високообразован кадар економског профила компетентан за рад у различитим сферама привредног и друштвеног живота. При томе се нарочито води рачуна да економски кадар стекне фундаментална знања која ће му представљати добру основу за наставак школовања на мастер и докторским студијама. Опште компетенције дипломираних студената на студијском програму *Економија* су: *познавање и разумевање економских чињеница, концепата, принципа, теорија и политика; идентификовање узрочно-последичних веза између економских појава и величина у циљу процене друштвених импликација конкретних економских активности; прикупљање и селекција података, обрада података применом одговарајућих научноистраживачких метода и поступака; анализа и интерпретација резултата заснована на критичком и самокритичком мишљењу у циљу унапређења постојеће праксе; развијање комуникационих способности, предузимљивости у решавању проблема, самосталности и одговорности у раду и стимулисање тимског рада заснованог на начелу етичности*. Студијски програм *Економија* на основним академским студијама састоји се од седам модула - *Економија* и јавно управљање; Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање; Финансије, банкарство и осигурање; Менаџмент предузећа; Маркетинг; Међународни менаџмент и Менаџмент у туризму.

- Студијски програм *Економија 180* на основним академским студијама - Основне академске студије у оквиру студијског програма *Економија 180* трају три године (6 семестара). Са завршетком овог студијског програма студент остварује 180 ЕСПБ. Након основних академских студија, студент може уписати мастер академске студије у трајању од две године (4 семестра, 120 ЕСПБ). Наставни процес пројектован је у складу са савременим стандардима високог образовања. Његово извођење подразумева теоријску наставу и практични рад, уз подршку савремене информационе технологије. Циљ образовања на студијском програму је овладавање склопом економских знања и вештина, у сврху њихове примене у конкретним привредним областима. Савладавањем студијског програма *Економија 180*, студенти ће бити оспособљени да идентификују и разумеју кључне концепте и законитости у домену економске теорије и праксе, као и да користе методолошки инструментаријум економске и статистичке анализе.

Исход студијског програма Економија 180 је да студенти, завршетком основних академских студија првог степена у трогодишњем трајању стекну напредна академска и/или стручна знања која се односе на теорије/принципе и процесе укључујући вредновање, критичко

разумевање и примену истих за обављање разноврсних пословних активности у свим сегментима привредног живота. Сходно стеченим компетенцијама, постоји могућност запошљавања у различитим организацијама, као што су производна и услужна предузећа, банке, осигуравајуће компаније, просветне и научно-истраживачке институције, државна управа, непривредне и непрофитне организације.

- Студијски програм *Економија* на мастер академским студијама - Мастер академске студије трају једну годину (два семестра), носе укупно 60 ЕСПБ и одвијају се на једном студијском програму – *Економија* са седам модула и то: Општа економија; Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање; Финансије, банкарство и осигурање; Менаџмент предузећа; Маркетинг; Међународни менаџмент и Менаџмент у туризму. По завршетку ових студија студент може уписати докторске академске студије.

Као базични исход мастер академских студија на студијском програму *Економија*, мастер економиста стиче високо специјализована академска и/или стручна знања за сложене економске анализе, разумевање кључних процеса и веза на различитим нивоима одвијања привредног живота (микроекономски, секторски, регионални, национални, међународни), примену сложених метода економске и статистичке анализе у решавању бројних економских проблема.

- Студијски програм *Економија* на докторским академским студијама – сврха студијског програма *Економија* на докторским академским студијама је да допринесе развоју економске науке образовањем стручњака који ће бити способни да критички анализирају истраживачки рад других, самостално спроводе оригинална и научно релевантна истраживања. Као будући доктори економских наука требало би да пруже значајан допринос економском и друштвеном развоја. Докторске студије трају три године или шест семестара (180 ЕСПБ) и омогућавају стицање академског звања доктор наука – економске науке.

Као *исходи* образовања могу се навести следећи: *самостални истраживачки рад; публикавање научних радова, учешће у економским пројектима и сарадња са стручњацима других профила у мултидисциплинарним пројектима; обављање фундаменталних, развојних и примењених истраживања у одговарајућим јединицама научно-истраживачког рада и слично.* Такође, докторанти стичу компетенције за успешно обављање привредних и ванпривредних делатности у институтима, универзитетима, у производним системима, банкама и др.

Исходи учења базирани на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања – Акредитацијом студијских програма на свим нивоима студија, Факултет је испунио све постављене стандарде који се тичу дефинисања исхода учења, узимајући у обзир најновије трендове у области образовања у Европи и свету. Дескриптори квалификација су дефинисани по модулима и усклађени са нивоима и дескрипторима квалификација Националног оквира квалификација Србије (НОКС) (на пример „Студенти који заврше студијски модул *Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање* биће оспособљени за послове у области рачуноводства, ревизије и финансијског управљања и стећи ће знања и вештине за припремање и тумачење екстерних и интерних финансијских извештаја; знања и вештине екстерне и интерне ревизије, финансијског управљања и организације рачуноводственог информационог система”. Студенти који заврше студијски модул *Маркетинг* биће оспособљени за следеће послове: *истраживачи тржишта; стручњаци за оглашавање; стручњаци за продају; стручњаци за односе са јавношћу; консултанти за маркетинг и слично.*)

Усклађеност наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања - Склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања остварује се кроз уравнотежен однос различитих облика наставног процеса који се одвијају према усвојеном плану и програму за сваки студијски програм. Исходи учења, методи извођења наставе и критеријуми оцењивања за сваки предмет на сваком студијском програму доступни су на сајту Факултета (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/src/Knjiga-nastavnika-i-predmeta-osnovne2019.php>). Такође, један део предмета има постављене материјале за припрему испита на студентском порталу „е-индекс“ (активирањем налога на порталу студенти могу да прате евиденцију разних уплата, историју пријаве испита, положених испита са оценама,

као и приступ материјалима који су постављени од стране наставника и сарадника). Катедре Факултета и Наставно-научно веће усвајају садржину плана рада на предметима (детаљније у Стандарду 5: Квалитет наставног процеса).

Студијски програм *Економија* на основним академским студијама је конципиран тако да садржи укупно 74 предмета на свим модулима, односно 36 на сваком од модула. Сваки од модула садржи 24 обавезна предмета, 8 изборних предмета, 4 страна језика (бира се 1 од 2 понуђена), стручну праксу и завршни рад. Прва два семестра су заједничка за све модуле на студијском програму. Фактор изборности према позицијама где студент бира предмете за цео студијски програм износи 77,92%, док по модулима износи 31,94%. Све наставне дисциплине - предмети су једносеместрални и имају недељни фонд 6 часова. Изузетак представља Страни језик 1,2,3,4 (Енглески и Француски) који има 2 часа недељно. Предмети у првом семестру, заједничком за све модуле, носе 8 ЕСПБ, док сви остали предмети носе 7 ЕСПБ, са изузетком страних језика 1, 2, 3 и 4, који носе по 2 ЕСПБ. Стручна пракса носи 3 ЕСПБ, док завршни рад носи 1 ЕСПБ. Настава је организована тако да подстиче интерактивност, креативно размишљање и примену знања у пракси. Студенти активно учествују кроз различите предиспитне обавезе и самосталне задатке што им омогућава континуирани напредак. Истовремено, упознати су са исходима учења, наставним методама и критеријумима оцењивања, што им пружа јасну слику о потребном знању за успешно савладавање предмета. Програмски исходи учења покривени су у оквиру предмета, дефинисаних студијским програмом што је јасно дато и у Табели мапирања предмета изграђеној за студијски програм *Економија* односно за акредитоване модуле ([Прилог 4.4](#)).

Усклађеност наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања Факултет процењује на основу мишљења дипломираних студената ([Прилог 4.1](#)) и задовољства послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца ([Прилог 4.2](#)). Поред тога, усклађеност се може проценити на основу компетенција студената које се потврђују кроз способности да се квалификују за упис и наставе студирање на вишим нивоима студија.

Процена постигнућа студената неопходних за постизање дефинисаних исхода учења – овај показатељ се континуирано прати током наставе и самосталног рада студената, а изражава се у поенима. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена. Студијским програмом се утврђује сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту, при чему предиспитне обавезе учествују са најмање 30, а највише 70 поена. Испуњавањем захтева на предиспитним обавезама и полагањем испита, предметни наставник гарантује да је студент испунио услове дефинисане кроз исход учења. Успех студената на испиту изражава се оценама од 5 (није положио) до 10 (одличан). Оцена 6 указује да је студент испунио услове дефинисане исходом учења, док веће оцене указују на веће ангажовање студената и њихову склоност ка одређеној области. Опис претходно наведеног приказан је у следећој Табели:

Табела 1. Успех студената на испиту изражен бројем поена и оценама

Нумеричка оцена	Опис	Број поена	Ненумеричка оцена
10	Изузетан	91-100	А+
9	Одличан	81-90	А
8	Врло добар	71-80	Б
7	Добар	61-70	Ц
6	Довољан	51-60	Д
5	Није положио	до 50	Ф

Такође, процена оптерећења постигнућа студената неопходних за постизање дефинисаних исхода учења анализира се путем анкетних упитника за вредновање квалитета студијских програма. Током последње три школске године студенти су на скали од 1 до 5 овај показатељ има просечну вредност 4,50 у школској 2020/2021. години, 4,51 у школској 2021/22. години и 4,43 у школској 2022/23. години. У поређењу са претходним извештајним периодом на основу резултата анкета студената, потврђено је да су планирани исходи учења, кроз обавезне и изборне предмете, у највећој мери испуњени и у овом анализираном периоду. Усклађеност планираног и реализованог програма студенти су оценили релативно високом оценом. Наставне методе, начин рада наставника и сарадника и усклађеност и доступност литературе такође су оцењени високим оценама. Анкете су

показале да треба извршити измене појединих предмета у погледу начина извођења наставе или усклађености и обимности литературе.

Процена очекиваних исхода учења (време проведено на активностима које директно води наставно особље, време проведено у самосталном раду, на обавезној стручној пракси, време потребно за припрему за проверу знања и време обухваћено самом провером знања) може се пратити по акредитованим студијским програмима на ОАС, МАС и ДАС:

- За студијски програм *Економија* на основним академским студијама - процене стечених знања и вештина студената у постизању намераваних исхода учења праве се у зависности од уже области у оквиру једног од 7 модула. Када је у питању студијски програм *Економија 180*, на основним академским студијама процена постигнутих исхода учења врши се у оквиру изабране уже/шире научне области. Глобално, процене постигнућа студената праве се на основу оспособљености студената да примењују напредна академска и/или стручна знања у различитим областима економске науке. Поред тога, процене постигнућа студената праве се на основу оспособљености студената да решавају сложене економске проблеме и воде сложене пројекте самостално и са пуном одговорношћу. Стечена знања у области пословног управљања, микро и макро економске анализе, јавног управљања, финансија и банкарства ирачуноводства омогућавају студентима да дају свој допринос равномернијем регионалном и укупном економском развоју.

Предметни наставници свих модула овог студијског програма дефинишу наставне планове и програме који се изводе кроз три основна облика: предавања, аудитивне вежбе и лабораторијске вежбе (други облици наставе). За сваки предмет дефинисан је списак литературе потребне за припрему испита: списак обавезних уџбеника и шира литература. Поред тога, наставник дефинише исходе учења и захтеве које студент мора да испуни у циљу постизања истих. За све предмете јасно је дефинисан метод оцењивања студената које се врши на основу поена стечених испуњавањем активности током наставе, извршењем предиспитних обавеза и полагањем испита. Предметни наставник јасно дефинише начин стицања поена. Студенти су упознати са свим наведеним подацима на почетку семестра на првом часу предавања из сваког предмета, а исти се налазе и на сајту Факултета. Програмом сваког предмета специфициране су предиспитне обавезе које обухватају активности на часовима, колоквијуме, семинарски рад, индивидуалне и групне презентације и слично.

- На студијском програму *Економија*, на мастер академским студијама - процене стечених знања и вештина студената у постизању намераваних исхода учења врше се на основу оспособљености студената да решавају сложене економске проблеме на иновативан начин применом сложених метода и инструмената; управљају и са пуном одговорношћу воде најсложеније пројекте; воде сложену комуникацију, интеракцију и сарадњу са другима из различитих друштвених група; контролишу рад и вреднују резултате других ради унапређења постојеће економске праске, и друго.

Рад студената у савлађивању сваког предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Сваки појединачни предмет у програму носи 5 ЕСП бодова. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена. Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту, при чему предиспитне обавезе учествују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (изузетан). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, а према квалитету стечених знања и вештина.

Предметни наставници дефинишу план рада који обухвата теоријску и практичну наставу. Такође, наставници дефинишу списак литературе која је потребна за полагање испита, а укључује обавезне уџбенике и ширу литературу. Студенти се информишу о исходима учења у току представљања предмета на почетку семестра, као и на сајту Факултета.

- Наставници студијског програма *Економија* на докторским академским студијама дефинишу исходе учења одговарајућег предмета. Процене стечених знања и вештина студената у постизању намераваних исхода учења врше се на основу оспособљености студената за самостално решавање практичних и теоријских проблема у области економије;

самосталан научно-истраживачки рад; анализу постојећих и развој нових модела, концепата и теорија у складу са потребама економије и друштва у целини; самостално покретање националне и интернационалне сарадње у науци и развоју.

Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених извршавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Сваки предмет из студијског програма има јасан и објављен начин стицања поена. Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза или на основу сваке појединачне врсте активности током наставе и полагањем испита, а према квалитету стечених знања. Како би се већи акценат дао развоју научно-истраживачких компетенција студената, структура предмета компонована је тако да предавања чине мањи део образовног процеса, па у структури предиспитних обавеза значајан удео има научноистраживачки рад. Докторска дисертација је завршни део студијског програма докторских студија и представља самостални научноистраживачки рад. Да би се приступило одбрани саме докторске дисертације, студент треба да положи предвиђене испите, да стекне одређен број ЕСПБ кроз писање научних радова и да има прихваћен позитиван извештај докторске дисертације. Начин и поступак припреме и одбране докторске дисертације уређује се општим актима Универзитета и Факултета којим се дефинише прихватање теме за дисертацију, оцена урађене дисертације и испуњеност услова за приступање јавној усменој одбрани. Компетенције студената верификују и научним радовима, које кандидат мора да публикује пре одбране докторске дисертације. Докторска дисертација се оцењује на основу показатеља њеног научног доприноса развоју одређене области економске науке из које је дисертација одбрањена.

Опис метода егзактног мерења оптерећења студената за сваки стечени ЕСПБ – методе оптерећења студената неопходног за постизање исхода учења могу се утврдити на основу анализе пролазности студената на испитима и резултата студентских анкета ([Прилог 4.1](#)). Анкете анонимно попуњавају студенти у сваком семестру за сваки предмет из којег похађају наставу у том семестру. Типови питања у анкетном упитнику су затвореног типа као што су ([Прилог 4.5](#)):

- Предиспитне обавезе су временски добро расподељене;
- Обим литературе за предмет је одговарајући;
- Термини израде и време трајања колоквијума су адекватни;
- Темпо предавања/вежби и обим градива су усаглашени; Оптерећење студената на предмету је у складу са додељеним ЕСПБ.

Мерење оптерећења студената врши се на следећа три начина:

- *оценом квалитативних показатеља* (провера оспособљености студената за примену општих и посебних знања, начин размишљања и разумевања изложене материје, пружају могућност наставнику да критички сагледа и, ако постоји потреба, имплицира корекцију радног оптерећења студената);
- *оценом квантитативних показатеља* (обухватају релативни однос броја студената који су положили испит и укупног броја студената на предмету, просечну оцену, просечан број покушаја до успешног полагања испита и др., такође пружају увид у оптерећење студената и добра су основа за сагледавање односа оптерећења са вредностима ЕСПБ).
анкетирањем студената по појединачним предметима, као и наставника и сарадника који учествују у реализацији тог предмета (кроз овај метод студенти могу да изразе своје ставове, мишљења и предлоге у вези са предметом што омогућава наставницима и сарадницима добијање повратних информација о процесу наставе и унапређењу наставних метода).

Катедра, Комисија за обезбеђење квалитета и Наставно-научно веће Факултета процењују да ли су оптерећења студента на предмету вреднована одговарајућим бројем ЕСПБ. У случајевима када се дође до закључка да оптерећење студената на неком предмету није одговарајуће, предлажу се и спроводе мере и активности како би се смањила стопа неуспешности на испитима и усагласило радно оптерећење студената са вредностима ЕСПБ. Уколико је утврђено да из неког предмета успех студената није задовољавајући, да је оптерећење студената веће од процењеног и да је материја таква да је за просечног студента релативно тешко да ту материју савлада у једном семестру,

односно за 15 недеља наставе предузимају се следеће активности:

- предлаже се подела предмета - што доводи до повећања укупног фонда часова, повећања броја ЕСПБ,
- продужавања времена за које студенти треба да савладају исту материју,
- одлука о „принципу парног и непарног броја индекса“ - овим се спречава да студент исти испит полаже у два испитна рока заредом код једног истог наставника,
- предмети на којима је распоређено три професора, примењује се систем „0,1,2” - доприноси већој пролазности, јер се њиме даје шанса студенту да у сваком року полаже испит код другог професора и могућност партиципалног полагања испита у испитним роковима.

Пракса показује да ове промене дају жељене резултате који се огледају у повећаној пролазности на испиту и бољем исходу учења. Ово се посебно односи на предмете за које не постоји вишегодишње искуство држања наставе.

Унапређивање и континуирано осавремењивање студијских програма - заснива се на праћењу развоја науке, економске професије и појаве нових технологија у областима од значаја за студијске програме. Факултет континуирано подстиче наставнике и сараднике да унапређују своје научно-истраживачке и стручне компетенције. Интеграцијом резултата истраживања у настави, наставници и сарадници активно доприносе иновацији појединачних предмета и унапређењу студијског програма. У том смислу, Факултет је предузео активности на пољу редефинисања постојећих студијских програма. На основним академским студијама дошло је до редефинисања модула *Опита економија у Економија и јавно управљање*, а на свим модулима извршена је прерасподела предмета по годинама како би иста била одговарајућа конкретним модулима.

Студијски програми нуде студентима савремена знања у области економске науке и професије, што се може закључити на основу садржаја силабуса наставних дисциплина (циљеви, исходи, садржај предмета, методе наставе, литература и систем оцењивања), као и на основу високог нивоа упоредивости са студијским програмима иностраних високошколских установа. Студијски програми на Економском факултету нарочито су компатибилни са академским студијама на европским факултетима.

Економски факултет је потписник уговора о пословној сарадњи са бројним привредним субјектима, институцијама, агенцијама за локални и економски развој по основу којих су до сада реализоване бројне студентске праксе. Сваке године број закључених уговора је већи, а квалитет студија виши, с обзиром на то да је присутан тренд значајног учешћа праксе у реализацији наставе. Списак уговора о пословној сарадњи се континуирано ажурира и доступан је на линку <http://www.eknfak.ni.ac.rs/src/Strucne-prakse.php>. Као позитиван исход реализованих стручних пракси наводи се запослење већине студената одмах по добијању дипломе.

Факултет је до сада остварио међународну сарадњу са бројним високошколским институцијама у окружењу и из европских земаља, <http://www.eknfak.ni.ac.rs/src/Medjunarodna-saradnja.php>. Током 2019. године иницирана је сарадња на реализацији заједничких програма са више универзитета, међу њима са Универзитетом Д. А. Тсенов из Свиштова и University of National and World Economy, Софија, Бугарска. Сарадња је реализована на основу потписаних споразума и уговора. Факултет је у досадашњем периоду посебно активну сарадњу у размени студената остварио са Технолошким универзитетом из Белгорода, Русија. У оквиру Erasmus+ програма реализована је и мобилност наставника и студената Факултета (Шпанија, Литванија, Бугарска, Чешка, Пољска, Немачка, Португал). Поред тога, наставници и сарадници Факултета сваке године имају све већи број ангажовања на стручним конференцијама и специјализованим семинарима из области којима се баве, као и објављене радове у научним и стручним часописима.

Захтеви који дипломски и мастер рад, као и докторска дисертација треба да испуне - Наставници и студенти су упознати са стандардима које дипломски и мастер радови, као и докторска дисертација треба да испуне. Детаљи стандарда су дефинисани у документу *Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета* на Економском факултету у Нишу за:

- основне академске студије (http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/AKTA/standardi_u_nastavi2022.pdf),

- мастер академске студије (http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/AKTA/mas_standardi2023.pdf) и докторске академске студије (http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/AKTA/das_standardi2023.pdf)..

Наставници су упознати и са бројем ЕСПБ које дипломски и мастер радови, као и докторска дисертација носе, а који су додељени на основу оптерећења студената приликом њихове израде. Поред овога, сваки наставник-ментор дефинише кандидату јасна правила и критеријуме за пријаву и израду дипломског, мастер рада, односно докторске дисертације и пружа му помоћ да ток израде рада (истраживачки рад, писање рада и његова презентација) буде у складу са највишим критеријумима за оцењивање. Посебно се води рачуна о ангажовању наставника приликом израде завршних радова, у смислу оптерећења наставника, при чему се јасно дефинише број тема дипломских и мастер радова, као и докторских дисертација по наставнику за сваку школску годину. Наставници и студенти приликом израде докторске дисертације треба да се придржавају упутства за обликовање, објављивање и достављање докторских дисертација за дигитални репозиторијум Универзитета у Нишу. Треба истаћи да све докторске дисертације пролазе кроз софтверску проверу на плагијаризамоу стране Универзитета у Нишу.

Одржавање професионалних веза са Алумни заједницом - процес одржавања веза Факултета са својим дипломцима је активан више од десет година и огледа се у формирању базе података истакнутих и успешних дипломаца, како у земљи тако и у иностранству. Факултет редовно ажурира базу података дипломаца (*e-mail* адресе, адресе становања, број телефона, као и успостављање контакта путем друштвених мрежа). Свим дипломцима се приликом издавања уверења о дипломирању упућује молба да доставе ажуриране податке за контакт. Такође, једном годишње Факултет упућује позиве својим дипломцима да обавесте надлежне службе о статусу стеченом на тржишту рада после завршетка Факултета, и то периодично, ради бољег увида у могућности запошљавања. Иницијатива формирања Алумни заједнице на Економском факултету јача академску заједницу и представља обострану друштвену одговорност.

Факултет је редовно повезан са Алумни заједницом кроз организовање догађаја, предавања, радионица и менторства за решавање студија случаја на практичним примерима. Теме организовања претходно наведених активности су у складу са новим трендовима чиме се наставницима и сарадницима помаже у иновирању садржаја предмета. Одржавање веза не само да олакшава студентима да се повежу са потенцијалним послодавцима, већ и бившим студентима пружају прилику да допринесу академској заједници. На тај начин Алумни заједница функционише као повезујући фактор између бивших и тренутних студената, стварајући узајамну везу која доприноси професионалном и академском напретку свих чланова заједнице.

б) SWOT анализа елемената стандарда 4

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Транспарентност свих информација релевантних за студијски програм (+++) • Усаглашеност студијских програма са савременим економским трендовима и потребама тржишта рада (++) • Систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења базираних на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања је јасно дефинисан у књизи предмета и адекватном силабусу (+++) • Сви студијски програми су усклађени са исходима учења (+++) • Успостављени су механизми за евалуацију квалитета студијских програма (++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољна мотивисаност студената за учешће у интерактивној настави (++) • Неевидентирање присуства студената и њихове активности на свим часовима предавања и вежби (++) • Различити критеријуми наставника у мерењу исхода учења (+) • Недостатак континуираног праћења оптерећености студената и усаглашености ЕСПБ оптерећења са исходима учења (+) • Недовољна конкурентност при запошљавању због промена у структури тражње на тржишту рада (+++) • Недовољна заинтересованост студената да дају предлоге за побољшање (++)

<ul style="list-style-type: none"> • Високе научне и стручне компетенције наставног особља за извођење студијских програма на свим нивоима студија (+++) • Сарадња са компанијама и институцијама омогућавају студентима праксе, пројекте и боље шансе за запослење након студија (+++) 	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Јасно дефинисани циљеви и исходи учења омогућавају лакшу интеграцију савремених метода наставе (++) • Међународни студијски програми на Факултету (+++) • Међународна сарадња Факултета са признатим високошколским установама (++) • Екстерно усавршавање наставника и сарадника у циљу унапређења компетенција (++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Брзе технолошке промене и промене стања на тржишту рада (+++) • Недовољна припремљеност средњошколаца за академске изазове на Факултету (++) • Смањење броја студената у наредним годинама због негативних демографских кретања у Србији (++) • Неповољна финансијска ситуација студената (++)

Оцена испуњености Стандарда 4: На основу описа, анализе и процене тренутне ситуације је утврђено да је Економски факултет Универзитета у Нишу студијске програме креирао у складу са актуелним академским и професионалним захтевима чиме се постиже висок ниво квалитета наставе и релевантност у односу на потребе тржишта рада. Факултет је успешно имплементирао механизме за праћење квалитета који укључују редовну анализу исхода учења, евалуацију студентског задовољства одговарајућим студијским програмом и наставницима и сарадницима, као и анализу Алумни заједнице. Овим је Факултет у потпуности испунио Стандард 4.

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда:

На основу описа, анализе и процене ситуације по питању квалитета студијских програма, предложене су мере и активности за његово даље унапређење:

1. Унапредити постојећи систем вредновања наставног процеса, ненаставне подршке и студијског програма од стране тренутних и дипломираних студената.
Носиоци активности: Катедре, Комисија за обезбеђење квалитета.
2. Наставити рад на раду и јачању Алумни заједнице студената Факултета кроз промоцију активности везаних за њен рад и уз континуирано спровођење анкете међу алумнистима.
Носиоци активности: Алумни заједница, управа Факултета.
3. Акредитовати постојећи студијски програм на мастер академским студијама на енглеском језику.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета, Комисија за научни рад и сарадњу са другим институцијама.
4. Наставити јачање сарадње са привредним организацијама у циљу реализације стручне праксе и усклађивања студијских програма са потребама тржишта рада.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета, Савет послодаваца.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем

студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

стандарди

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Економски факултет у Нишу је крајем 2006. године усвојио документ *Систем обезбеђења квалитета наставног процеса*, који је током 2008. године допуњен на основу искуства у његовој двогодишњој примени. Фебруара 2016. године Наставно-научно веће Факултета је донело Одлуку о изменама и допунама овог документа у делу који се односи на семинарске радове, дипломске радове и летњу стручну праксу. Одлуке су донете у циљу унапређења квалитета наставног процеса, при чему је дата могућност студентима да се детаљно упознају са одређеном облашћу научне дисциплине коју обрађују на Факултету кроз темељну разраду једног проблема из те области. Последња измена стандарда и процедура за обезбеђење квалитета наставног процеса је извршена 2022. године утврђивањем стандарда и поступака обезбеђења квалитета наставног процеса у документу *Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета наставног процеса* ([Прилог 5.4](#)), Факултет континуирано ради на остваривању постављених образовних циљева, унапређујући квалитет наставног процеса. Све измене које се тичу иновирања процеса и процедура везаних за перманентно унапређење квалитета наставног процеса на Економском факултету у Нишу, садржане су у Статуту Факултета. Постојећи стандарди квалитета подразумевају дефинисање облика наставе (предавање и вежбе које се одвијају кроз комбинацију разноврсних облика рада: *предавања ex-katedra; интерактивни облици наставе; анализа случајева; индивидуални и групни пројекти; презентације; есеји; семинарски радови и слично*). Конкретну комбинацију облика наставе одређује наставник који је обавезан да студенте упозна са изабраним начином рада на предавањима и вежбама, као и са обавезама студента у циљу остваривања очекиваних компетенција. Захваљујући развијеним механизмима за спровођење планова и контролу квалитета наставе, већина дипломираних студената успева да пронађе посао у првој години након завршетка студија.

Обезбеђење квалитета наставног процеса – Економски факултет Универзитета у Нишу пажљиво обликује силабусе на свим нивоима студија, усклађујући наставне садржаје и методе са постављеним циљевима и очекиваним исходима учења. Студијски програми се ревидирају кроз процес акредитације (детаљније у Стандарду 4: Квалитет студијског програма). Факултет систематски организује и реализује наставу, пратећи и унапређујући њен квалитет кроз јасно постављена правила и процедуре, како би остварио жељене исходе образовања. Узимајући у обзир да је наставни процес један од кључних задатака високошколске установе, поред научно-истраживачког рада, на Факултету је успостављена јасна правна регулатива. Сва акта су усклађена са прописима Универзитета и законским оквиром. Стандарди припреме и реализације наставног процеса регулисани су *стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета наставног процеса на основним, мастер и докторским академским студијама; Правилником о начину полагања испита на Економском факултету у Нишу* (детаљније у Стандарду 8: Квалитет студената).

Пре почетка сваке школске године, Наставно-научно веће Факултета спроводи процес припреме наставе на свим нивоима студија, усвајајући неопходна документа која омогућавају реализацију наставног процеса:

- План извођења наставе – На почетку сваког семестра Наставно-научно веће Факултета усваја План наставе за тај семестар. План извођења наставе је јасно истакнут на огласној табли и интернет страници Факултета. Планом наставе се одређује: почетак и крај семестра, број нерадних дана у семестру и термини за њихову надокнаду, број група за предавања и вежбе за сваки предмет, наставници и сарадници који ће изводити наставу према студијском програму, попис литературе, начин реализације и контрола реализације Плана извођења наставе. Планови наставе и распоред часова наставе и испита усклађени су са потребама и могућностима студената. Током наставе, после сваког одржаног предавања или вежби, наставници и сарадници уписују у дневник рада, поред датума одржавања часа, и тематску јединицу коју су тог часа обрадили. Почетком школске 2020/2021. године, отпочело се са евидентирањем часова одржане наставе на Наставничком порталу, што је умногоме олакшало процес евидентирања и контроле одржане наставе.
- Распоред наставе – Место и време одржавања наставе на Факултету одређује продекан за наставу у сарадњи са Студентском службом, усклађујући расположивост сала са бројем пријављених студената по предметима. Прелиминарни распоред се шаље наставницима и сарадницима ради прикупљања сугестија, након чега се финализује и објављује на интернет страници Факултета.
- План рада на предмету - У оквиру документа *Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета наставног процеса на основним академским студијама* је регулисан план рада на наставном предмету. На основу увида у документацију о предметима на Економском факултету (Књига предмета из прилога у документацији за акредитацију студијских програма), која је јавно доступна на Факултету и на интернет страници Факултета, сви предмети на Факултету имају дефинисане следеће елементе:
  - основне податке о предмету (назив предмета, семестар у коме је предмет, услови на предмету);
  - образовни циљ и исход предмета;
  - садржај и структуру предмета (предиспитне обавезе на предмету, број ЕСП бодова који се стиче полагањем предмета);
  - план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе);
  - начин оцењивања на предмету;
  - литература (обавезна литература и допунска литература кроз навођење аутора, године издања, назив уџбеника, место издавања и издавача);
  - податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Усвојени *План рада на наставном предмету* на ОАС омогућава бољу контролу квалитета наставе на наставном предмету. План рада на наставном предмету израђује наставник са сарадницима. У случају да има више наставника на наставном предмету, овлашћени предлагач Плана рада на наставном предмету је наставник у највишем звању и са највише година радног стажа у том звању. Према Стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета наставног процеса ([Прилог 5.4](#)), Катедра је организациона јединица Факултета која је одговорна за оцену Плана рада са аспекта квалитета његовог садржаја и форме као и за његово усвајање. Катедра може да тражи од наставника на наставном предмету да измени План рада, а које он доставља најкасније седам дана по достављеном захтеву измене. Упоредивањем планираног обима, структуре и начина рада на предмету са оствареним добија се јасна слика о испуњавању циљева предмета. Уколико Катедра закључи да је дошло до одступања реализованог од планираног рада на предмету за више од 30%, надлежна Катедра обавештава продекана за наставу који, на предлог Катедре, доноси одлуке у погледу појединих предмета, а којима се наставнику може наложити да се у наредној школској години стриктно придржава предложеног Плана рада, или да исти промени. Уколико Катедра закључи да је дошло до неоправданог одступања од Плана рада на предмету, а то покажу и резултати студентске анкете, Катедра и/или продекан за наставу могу предложити декану доношење дисциплинских мера против наставника/сарадника на наставном предмету.

Квалитет наставног процеса обезбеђује се усклађеношћу силабуса и наставних метода са циљевима студијског програма и очекиваним исходима учења. Ова хармонизација омогућава студентима да стекну знања и вештине које су у складу са захтевима програма и потребама струке. Предвиђено је да се квалитет наставног процеса спроводи путем студентског вредновања. Од школске 2006/2007. године перманентно се реализује анкетирање студената основних студија у јесењем и пролећном семестру. Од школске 2015/2016. године спроводи се и анкетирање студената на мастер и докторским студијама. Након спроведеног поступка анкетирања, резултати се обрађују и Комисија за обезбеђење квалитета сачињава се извештај који се подноси Катедрама Факултета и Наставно-научном већу Факултета. Од школске 2018/2019. године уведено је електронско анкетирање студената, које треба да олакша процедуру анкетирања и обезбеди објективне резултате анкете у реалном времену, ради њихове анализе и предлагања корективних мера за побољшање квалитета наставног процеса на Економском факултету у Нишу. Дакле, студенти попуњавају анкету којом оцењују квалитет студијског програма и ненаставне подршке, процењујући индикаторе квалитета наставе на скали од 1 до 5: (1) Исходи/циљеви студијског програма су јасно дефинисани, разумљиви и јавно објављени, (2) Студијски програм мотивише на даље учење и усавршавање, (3) Критеријуми за упис студената (године) унапред су прописани и јавно објављени, (4) Студенти су информисани о правима и обавезама које имају, (5) Студијски програм је дефинисан тако да подстиче повезивање знања из различитих области, (6) Кроз наставу се подстиче вештина критичног размишљања и вредновања наставног садржаја. Анкета укључује и могућност изношења личног мишљења путем отвореног питања.

У претходном трогодишњем периоду је спроведено студентско вредновање квалитета наставног процеса на свим нивоима академских студија. Наставни процес студенти су оценили на следећи начин:

- *Школске 2020/2021. године* - Анализа резултата за вредновање наставног процеса по предметима показала је да је студијски програм основних академских студија вреднован оценом 4,50, док је на мастер академским студијама квалитет наставног процеса оцењен оценом 4,64. Квалитет наставног процеса на докторским академским студијама вреднован је просечном оценом 4,64.
- *Школске 2021/2022. године* - Анализа резултата за вредновање наставног процеса по предметима показала је да је студијски програм основних академских студија вреднован оценом 4,51, док је на мастер академским студијама квалитет наставног процеса оцењен оценом 4,51. Квалитет наставног процеса на докторским академским студијама вреднован је просечном оценом 4,64.
- *Школске 2022/2023. године* - Анализа резултата за вредновање наставног процеса по предметима показала је да је студијски програм основних академских студија вреднован оценом 4,46, док је на мастер академским студијама квалитет наставног процеса оцењен оценом 4,71. Квалитет наставног процеса на докторским академским студијама вреднован је просечном оценом 4,64.

Поред редовних процедура провере квалитета, које наставници и сарадници пролазе у процесу свог напредовања кроз наставничка звања, Факултет активно подстиче научно и стручно усавршавање наставника и сарадника. Ову могућност (одсуство ради стручног усавршавања) наставник у звању доцент или ванредни професор може да искористи највише једном у сваком наставничком звању, док наставник у звању редовни професор, ову могућност може да користи једном у пет година. Сваке три године Факултет усваја и реализује интерне пројекте са тематиком која обухвата актуелне проблеме из дисциплина за које је Факултет магичан. Поред тога, Факултет редовно организује разне обуке за своје наставнике. Већи број наставника прошла је обуку за писање пројеката *Horizon 2020*, а коју је организовала *Euta European Training Academy* на Економском факултету у Нишу. У оквиру иницијативе „Студирај у Србији“, коју Министарство просвете, науке и технолошког развоја у сарадњи са Фондацијом Темпус спроводи са циљем подршке процесу интернационализације образовног система Републике Србије и повећања броја страних студената у Србији, одазвао се велики број наставника Економског факултета у Нишу.

Контрола одржавања наставе – врши се на основу усвојеног Плана рада на предмету, користећи Дневник рада као и повратне информације Студентског парламента. Наставници и сарадници су

у обавези да након сваког одржаног часа у електронски Дневник рада унесе датум и време одржавања, тип наставе (предавања или вежбе), број реализованих часова, тему предавања, као и евентуалне напомене.

Контрола квалитета садржаја и метода наставе од стране Факултета - Настава на Економском факултету у Нишу је интерактивна и укључује разне дискусије, симулације, израду задатака, анализе случајева из праксе, групно решавање проблема, организовање предавања по позиву еминентних стручњака из области економије. Стимулише се визуелизација при излагању градива од стране предметних наставника кроз примену *PowerPoint* презентација и других напредних техника и алата. Наставници се према студентима односе професионално, подстичу их на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања, прате и вреднују њихов рад и спремни су да прихвате сугестије студената за побољшање рада на предмету. У оквиру часова вежби врши се примена знања стечених на предавањима кроз дискусију проблема, индивидуалне и групне презентације. У циљу практичне верификације стечених знања, студенти у оквиру појединих предмета имају прилику да се опробају и у бројним такмичењима од којих су се као дугогодишња пракса издвојили „Умеће склапања купопродајних уговора“ и „Монетура“.

Руководство Економског факултета у Нишу размотрило је мере којима би се студентима који спадају у групу такозваних „старих студената“, као и студентима прве две генерације „Болоњаца“ (студенти који су уписали студије школске 2007/2008. и 2008/2009. године) помогло да своје студије окончају, и у складу са тим отпочело се са програмом „Заврши започето“. За ове студенте организована је консултативна настава мимо редовног плана наставе. Програм је у школској 2020/2021. години обухватио 66 студената, од којих је крајем 2021. године диплому стекло 23 студента. Током школске 2021/2022. године програм је уписао 41 студент, а дипломирао је девет студената. У школској 2022/2023. години уписало је 33 студента, а дипломирала су три студента.

Контрола квалитета садржаја и метода наставе од стране студената – врши се кроз анонимне анкете међу студентима које се редовно годишње спроводе у циљу оцењивања квалитета уџбеника, друге литературе, квалитета особља, библиотечких и информатичких ресурса, и њиховој доступности, као и квалитета управе факултета и ненаставне подршке. Поред тога, једном годишње Факултет спроводи анонимну анкету наставника, сарадника и руководиоца стручних служби Факултета у циљу оцене квалитета управљања Факултетом и квалитета ненаставне подршке. Појединачне средње оцене свих оцењиваних елемената наставног процеса су врло уједначене, што доприноси укупној позитивној оцени наставног процеса. Коначно, на основу резултата студентског вредновања педагошког рада наставника, може се закључити да се настава на Факултету одвија према утврђеном наставном плану и распореду и да је на Факултету остварен висок квалитет наставе, што су студенти потврдили високим оценама предмета и предавача.

Контрола резултата наставе – спроводи се анализом напредовање студената током наставе и изражава у поенима. У Плану рада морају бити дефинисани облици рада студената који се оцењују, начин оцењивања сваког облика рада понаособ и број поена које ти облици рада носе. Предиспитне обавезе учествују најмање са 30, а највише са 70 поена. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем завршног испита студент може стећи највише 100 поена. Напредовање студената наставник прати путем евалуације и оцењивања, односно кроз процену нивоа постигнутих исхода учења. Полагање испита на Факултету дефинисано је Правилником Универзитета у Нишу о полагању испита и оцењивању на испиту, који је доступан на интернет страници Универзитета. Извештаје о обављеним испитима (збирне за сваки предмет и појединачне за сваког студента) наставници достављају студентској служби у писаној форми. Студентска служба води Законом прописану евиденцију о полагању испита. На вежбама се такође континуирано проверава знање студената класичним пропитивањем, израдом задатака, тестовима, итд. При томе се облик провере знања прилагођава природи предмета и величини групе. Треба истаћи да се испити на Факултету полажу усмено, писано или комбиновано (писано и усмено). Усмени испит организује и спроводи наставник (од 2020. године је уведена и могућност парцијалног полагања испита, чиме је значајно повећана пролазност студената на испиту), док за испите који се полажу писано, поред наставника и сарадника са одређеног предмета, по потреби се ангажује и дежурни чији је задатак да се стара о регуларности испита. Од школске 2019/2020. године, на Факултету уведен је електронски сервис

за праћење и реализацију наставног процеса, евиденцију и оцењивање студената (Е-наставник), који подразумева и електронски индекс (Е-индекс). Студенти на е-индексу попуњавају анкету о вредновању квалитета наставног процеса, материјала за припрему испита, наставног особља, ненаставне подршке, простора и опреме, као и укљученост студената у самовредновање и проверу квалитета. Попуњавање анкете је услов за пријаву испита, што значи да су студенти у обавези да редовно оцењују квалитет студијских програма на свим нивоима академских студија. Децембра 2008. године Наставно-научно веће је донело Одлуку о изменама и допунама документа „Систем обезбеђења квалитета наставног процеса“ у оквиру поглавља III – Оцењивање студената. Овом Одлуком дефинише се полагање испита пред комисијом. Студент има право приговора на оцену добијену на испиту. Уколико се усвоји приговор студента, он поново полаже испит у року од 3 дана од дана пријема одлуке декана. Декан формира трочлану Комисију пред којом ће се у року од 3 дана обавити поновно полагање испита, о чему обавештава студента који је уложио приговор и чланове Комисије.

б) SWOT анализа елемената стандарда

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Квалитетан наставни кадар на основним, мастер и докторским академским студијама (+++) • Примена савремених наставних метода, усклађених са захтевима исхода учења (+++) • Квалитетан простор (амфитеатар и учионице) адекватно опремљен за одвијање наставе и вежби (++) • Висока мотивисаност наставника и сарадника за унапређивање квалитета наставног процеса (+++) • Редовна информисаност студената о свим сегментима наставе (++) • Систематско праћење квалитета наставног процеса путем анкета и примена корективних мера за побољшање квалитета наставе (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Нерегулисано праћење одсуства студената са наставе (++) • Неравномерна техничка опремљеност учионица за извођење практичне наставе (++) • Недовољна интерактивност студената на часовима наставе (++)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Регионално повезивање високошколских установа у циљу размене искуства у побољшању квалитета студијских програма, као и развоја заједничких студијских програма (++) • Међународна сарадња Факултета и могућности које пружају програми мобилности наставника и сарадника (+++) • Екстерне едукације наставника и сарадника (+++) • Сарадња са привредом и јавним институцијама у окружењу ради извођења практичне наставе студената (++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Велика конкуренција сродних факултета у региону (++) • Недовољна мотивисаност средњошколаца за студирање на Факултету због неповољног економског положаја региона и промена у структури тражње на тржишту рада (++) • Неповољан финансијски положај студената из мање развијених општина који уписују факултет (++)

Оцена испуњености Стандарда 5: На основу описа, анализе и процене тренутне ситуације је утврђено да је Економски факултет Универзитета у Нишу успешно обезбедио интерактивност наставе, професионални рад наставника и сарадника, као и адекватне процедуре које регулишу

наставни процес и контролу квалитета наставе. Овим је Факултет у потпуности испунио Стандард 5.

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда:

На основу описа, анализе и процене ситуације по питању квалитета наставног процеса, предложене су мере и активности за његово даље унапређење:

1. Омогућити наставницима и сарадницима континуирани приступ стручној литератури, као што су научни часописи и књиге, како би се обезбедио њихов професионални развој. Поред тога, важно је омогућити им учешће у научним скуповима и пројектима што доприноси унапређењу њихових знања и квалитетнији наставни процес.

Носиоци активности: декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета.

2. Наставити са унапређењем квалитета наставног процеса кроз примену савремених образовних метода и приступа који омогућавају активно учешће студената. Одржавање коректног и професионалног односа према студентима представља основ за повећање задовољства учења и стварање поверења и узајамног поштовања.

Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.

3. Потребно је извршити подмлађивање наставног кадра пријемом нових сарадника.

Носиоци активности: декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета.

4. Повећати улагања Факултета у набавку савремене литературе, информатичке опреме и обезбеђивање приступа електронским базама података. Улагања ће допринети побољшању услова за рад и учење и омогућиће наставницима и сарадницима приступ новим изворима знања и унапређење квалитета наставног процеса.

Носиоци активности: декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета, Центар за економска истраживања, библиотека

5. Наставити са дигитализацијом процеса повезаних са наставом, уз унапређење дигитализације студентских база и једноставног онлајн приступа студентском сервису. На овај начин наставницима и сарадницима биће олакшан унос и праћење података за предмете које предају, док би студенти имали бржи и лакши приступ информацијама.

Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.

6. Унапредити праћење и контролу квалитета наставног процеса у циљу повећања присуства студената на настави, повећања пролазности студената и смањивање стопе напуштања студија.

Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, Комисија за обезбеђење квалитета.

7. Наставити рад на унапређењу јасних и транспарентних процедура за препознавање и учешће резултата вредновања у унапређењу наставног процеса.

Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, Комисија за обезбеђење квалитета.

8. Наставити унапређење квалитета наставника и сарадника по питању професионалне компетенције у циљу унапређења наставног процеса.

Носиоци активности: декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета.

9. Наставити унапређење квалитета плана рада на наставном предмету, редовно их ажурирати и допунити њихове садржаје у циљу унапређења њиховог квалитета.

Носиоци активности: Катедре, Комисија за обезбеђење квалитета.

10. Наставити рад на јачању и успостављању чврсте везе са привредном, јавним институцијама у окружењу ради извођења практичне наставе студената.

Носиоци активности: декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета, Савет послодавца.

Показатељи и прилози за стандард 5:

[Прилог 5.1.](#) Анализа резултата анкете студената о квалитету наставног процеса

[Прилог 5.2.](#) Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

стандарди

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

а) Опис, анализа и процена Стандарда 6

Економски факултет Универзитета у Нишу од оснивања организује, прати и подстиче научно-истраживачки рад и стратешки је опредељен да перманентно у свом раду остварује јединство образовног, научно-истраживачког и професионалног (стручног) рада. Одлуком Министарства науке Републике Србије, а на основу Закона о научно-истраживачкој делатности и Правилника о вредновању научно-истраживачког рада и поступку акредитације научно-истраживачких организација, Економски факултет у Нишу је акредитован за обављање научно-истраживачке делатности у области економских наука (Решење бр. 660-01-00014/38 од 01.06.2021. године), Економски факултет у Нишу је акредитован за обављање научно-истраживачке делатности.

Обављање научно-истраживачке делатности на Факултету реализује се преко Центра за економска истраживања. Рад Центра регулисан је Статутом Факултета и Правилником о организацији и раду Центра за економска истраживања од 04.12.2018. године. Основни циљеви Центра су развој, квалитативно и квантитативно унапређење научно-истраживачког рада и афирмација Факултета и сваког истраживача појединачно, у раду на разноврсним научним пројектима. У том смислу, Центар настоји да допринос реализацији научно-истраживачких активности, по угледу на развијене научно-истраживачке институције земаља у окружењу, као и применом принципа и стандарда Европске уније у области истраживања и иновација. У складу с таквим интенцијама, Центар за економска истраживања:

- разматра и предлаже дугорочни програм истраживачко-стручне делатности Факултета;
- разматра и предлаже садржај истраживачко-стручног рада Факултета;
- припрема пријаву и спроводи реализацију нових пројеката – међународних и од националног значаја;
- вештачења финансијско-рачуноводственог карактера;
- израђује студијске пројекте у оквиру регистроване делатности Факултета;
- организује научне конференције;
- организује саветовања и инструктивне семинаре, самостално, или у сарадњи са другим институцијама;
- пружа консалтинг услуге;
- подноси извештај о раду декану и Савету Факултета на крају сваке пословне године;
- обавља и друге послове у области научно-истраживачког и стручног рада дефинисане Статутом, одлукама и другим општим актима Факултета.

Квалитет научно-истраживачког рада остварује се обезбеђивањем услова за научно-истраживачки рад, утврђивањем и доследним остваривањем стандарда у погледу квантитета и квалитета научно-истраживачког рада наставника и сарадника и утврђивањем и остваривањем етичких стандарда у научноистраживачком раду.

Обезбеђење услова за научно-истраживачки рад остварује се, пре свега, утврђивањем и остваривањем развојне политике, стратегије и планова научно-истраживачког и стручног рада. Факултет усваја, на годишњем нивоу, Програм рада Факултета, Програм научних истраживања, и периодично Програм развоја научно-истраживачког подмлатка Економског факултета у Нишу.

Сви наведени плански акти усклађени су са стратегијом научног и стручног рада, којом се одређују правци развоја научно-истраживачке и стручне делатности Факултета.

Факултет подстиче и стимулише сталну и професионалну (научну, истраживачку и стручну) делатност својих наставника, истраживача, сарадника и студената од општег интереса, као и јавно представљање и објављивање резултата такве делатности, у складу са финансијским планом. У границама својих финансијских могућности, Факултет обезбеђује литературу, приступ базама података, као и рачунарску и другу опрему која је неопходна за научно-истраживачки и стручни рад. Уз то, Факултет има и посебан фонд за научно и стручно усавршавање и презентовање резултата рада својих научних истраживача на научним скуповима у земљи и у иностранству.

Резултате индивидуалног и колективног научно-истраживачког и стручног рада, Факултет објављује, како би их учинио доступним јавности и на тај начин утицао на развој економске науке и струке. Издавачку делатност Факултета обавља Јединица за издавачку делатност као организациона јединица у оквиру Центра за економска истраживања, чији је рад регулисан Правилником о издавачкој делатности Економског факултета у Нишу од 29.11.2018. године. Издавачки савет Јединице за издавачку делатност Центра за економска истраживања, у складу са утврђеним приоритетима Факултета и финансијским могућностима, припрема годишњи план издавачке делатности. Издавачка делатност Факултета обухвата:

- организовано издавање и објављивање публикација у складу са годишњим планом издавачке делатности,
- прикључење систему COBISS.SR (Србија),
- наставак сарадње са издавачком кућом *De Gruyter Open (Sciendo)*.

Наставак сарадње са издавачком кућом *De Gruyter Open (Sciendo)* подразумева *online hosting*, укључење научног часописа „Економске теме“, који Факултет објављује континуирано од 1990. године и поседује високу категорију М51, у велики број апстрактних и индексних база часописа, стручну асистенцију при припреми за апликацију код *Thompson Scientific* ради укључења у *ISI Master Journal List*, услуге превенције плагијаризма (*CrossCheck*), алокација једног DOI (*CrossRef*) броја по раду и низ других услуга.

Факултет, према годишњем програму рада и програму научних истраживања, континуирано, већ више деценија организује два научна скупа, и то: традиционални научни скуп „*Регионални развој и демографски токови земаља Југоисточне Европе*“ у јуну, и традиционални међународни научни скуп поводом Дана Факултета у октобру. Стручну и техничку подршку у обављању уређивачких, рецензентских и организационих послова пружају надлежни органи Центра за економска истраживања, као и повремена радна тела (програмски одбори, организациони одбори и сл.).

Научно-истраживачки рад на Факултету обавља се у складу са универзалним принципима добре научне праксе, која подразумева да се научна истраживања спроводе у складу са најновијим научним достигнућима, да се радови других аутора коректно цитирају, да се резултати истраживања презентују на начин који обезбеђује њихову проверу и да се критичност и егзактност, као битне карактеристике научног рада, примењују у свим фазама научно-истраживачког рада. Сви наставници и сарадници дужни су да поштују принципе добре научноистраживачке праксе, који су представљени у Етичком кодексу научно-истраживачког рада, којим су утврђени етички стандарди у обављању научно-истраживачке делатности на Факултету, облици недозвољених понашања у научно-истраживачком раду, санкције и академске мере у случају недозвољеног понашања, као и поступак у коме се оне изричу.

Квалитет научно-истраживачког и стручног рада обезбеђује се контролом спровођења развојне политике, стратегије и усвојених планова научно-истраживачког и стручног рада и њиховим кориговањем, евидентирањем и вредновањем резултата научно-истраживачког рада наставника и сарадника у циљу утврђивања и праћења њихове научне компетенције, доследном применом правила о рецензирању научних радова, као и вредновањем научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника у поступку избора у звања.

Контрола спровођења развојне политике, стратегије и планова рада врши се на крају сваке године, кроз контролу реализације планова рада Центра за економска истраживања, контролу реализације индивидуалних планова рада и контролу укупног научно-истраживачког и стручног рада

оствареног на Факултету. Наставници и сарадници дужни су да на крају сваке године поднесу извештај о реализованом научно-истраживачком раду Центру за економска истраживања, и то: Извештај о објављеним публикацијама у претходној години и Извештај о учешћу на пројектима. На основу података из годишњих извештаја наставника и сарадника о научно-истраживачком раду, Центар за економска истраживања врши категоризацију радова, утврђује број бодова за сваки облик рада, као и укупан број бодова на основу којих се утврђује научна компетенција наставника и сарадника. Центар за економска истраживања припрема годишњи извештај о резултатима научно-истраживачког рада, који доставља Наставно-научном већу Факултета и који представља део годишњег извештаја о раду Економског факултета у Нишу.

Системска и јавна евиденција података о научно-истраживачком раду наставника и сарадника доступна је преко апликације НПАО (Научне публикације и уметничке референце академског особља), која је у надлежности Универзитета у Нишу. Наведена евиденција је доступна на следећој адреси: <https://www.npao.ni.ac.rs/ekonomski-fakultet>. Резултати научно-истраживачког рада који су сакупљени путем апликације НПАО, представљају једну од кључних показатеља успеха и квалитета рада истраживача који су запослени на Економском факултету у Нишу.

У претходном трогодишњем периоду, наставници и сарадници Факултета, учествовали су на већем броју националних, регионалних и међународних пројеката.

Реализовани су пројекти чији је носилац Економски факултет у Нишу:

- *Дигитална трансформација у функцији привредног развоја Србије;*
- Пројекат број 451-03-68/2021-14/200100 Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.
- Реализован је већи број пројеката других научно-истраживачких организација у којима учествују наставници и сарадници Економског факултета као истраживачи на пројекту, и то:
- *Развој и унапређење дигиталних вештина студената за потребе ефикасног управљања људским ресурсима (РДВС за УЉР), у оквиру програмске активности „Развој високог образовања“ Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије;*
- *Отпорни и стабилни стартапови као покретач регионалног развоја, пројекат Европске уније и Владе Републике Србије из програма ЕУПРО+.*
- Пројекат билатералне сарадње Србија-Хрватска: *”Истраживање капацитета за имплементацију паметних градова као основе одрживог урбаног развоја”* енгл. *Researching capacity for implementation of smart cities as basis for sustainable urban development.*

У оквиру реализације пројеката финансираних од стране међународних организација или институција (TEMPUS, Европска комисија и др.), наставници и сарадници Факултета били су укључени у:

- пројекат Европске комисије *Европска мрежа предузетништва у Србију (Enterprise Europe Network / Serbia);*
- пројекат *„Adaptation of strategies for corporate social responsibility to address the implications of the Industry 4.0.“* из програма Erasmus + KA203 – Strategic Partnerships for higher education;
- пројекат *„International Academic Partnership Master in International Logistics“ – Master in Logistics 2.0;*
- пројекат *„Sustainable Finance and Insurance: EU Principles, Practices and Challenges“ – SUFIN,* из програма Еразмус+ *Jean Monnet* Европске уније;
- пројекат *„EU water policy and innovative solutions in water resources management“ - INNOWAT* из програма Еразмус+ *Jean Monnet* Европске уније;
- пројекат *„Strengthening of master curricula in water resources management for the Western Balkans HEIs and stakeholders“ - SWARM,* из програма Erasmus+KA220 Европске уније, *Cooperation partnerships in higher education.*

Током овог периода почела је реализација пројеката за које је аплицирано у претходном периоду, и у којима учествују истраживачи Факултета, и то:

- пројекат „*Advanced Data Analytics in Business – ADA* (Ref. No. 598829-EPP-1-2018-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP), из програма Erasmus+K2, који има за циљ унапређење високог образовања у области напредне аналитике података у пословању.
- пројекат „*Twinning for Excellence in Smart and Resilient Urban Development: Advanced Data Analytics Approach*“ - UR-DATA (Ref. No. 101059994), из програма HORIZON-WIDERA-2021-ACCESS-02 Европске уније. Пројекат има за циљ јачање истраживачких капацитета и активности између истраживачких институција из земаља у развоју и водећих европских партнера.
- пројекат „*Trifold Approach to Circular Economy: Perspectives of Academia, Business, and Wider Society*“ - CRCLEon (Ref. No. 101085524), из програма Erasmus+KA203 *Jean Monnet* Европске уније. Пројекат настоји да подстакне иновације и одрживе праксе кроз мултидисциплинарни приступ, укључујући различите актере у процесу транзиције ка циркуларној економији.
- пројекат „*Up-skilling researchers for sustainable entrepreneurship based on innovation process management*“ – USE IPM (Ref. No. 10112039), из програма HORIZON-WIDERA-2022-TALENTS-03-01 Европске уније. Пројекат има за циљ унапређење вештина истраживача кроз јачање капацитета академских институција за истраживање и иновације.
- пројекат „*Embedding EU Green Deal and Just Transition in Teaching and Learning*“ - JUST4ALL (Ref. No.101085524), из програма Erasmus+, који има за циљ да интегрише принципе Европског зеленог договора и концепта у образовне системе.
- пројекат „*Optimizing Distance Learning Educational Programs*“ – ODLEP (Ref. No. 022-1-EL01-KA220-HED-000089152), из програма Erasmus+KA220, који има за циљ унапређење квалитета и ефикасности програма учења на даљину у високом образовању у Грчкој, Румунији, Италији и Србији.
- пројекат „*Researching Women Entrepreneurs’ Management Practice in Order to Improve Their Competencies to Achieve Business Success*“ - *WE-Succeed* (Grant #1002), из програма Фонда за науку Републике Србије, који има за циљ оснаживање жена у предузетништву, пружајући им алате и знања неопходна за успешно вођење и развој њихових пословних подухвата.
- пројекат „*Advancing the Integration of Soft Skills in Higher Education for Water*” - *Skills4water*, из програма Erasmus+KA220 (Ref. No.2023-1-RO01-KA220-HED-000160511), који има за циљ интеграцију меких вештина у наставне планове високог образовања у водном сектору ради подстицања иновација.
- пројекат „*Transport of Dangerous Goods - Modernization of Curricula and Development of Trainings for Professionals in the Western Balkans HEIs*“ - *DGTRANS* (Ref. No. 101082187) из програма ERASMUS-EDU-2022-CBHE, који има за циљ модернизацију наставних планова и програма у области транспорта опасних материја у високошколским установама Западног Балкана.
- пројекат „*Studying Sustainable Insurance – Closing the Insurance Gap* (Ref. No. 101085524) из програма Еразмус+ *Jean Monnet* Европске уније, који има за циљ анализу концепта одрживог осигурања.
- пројекат „*Light Code: Strengthening the digital transformation of higher education through low-code*“ (Ref. No. 2022-1-FR01-KA220-HED-00086863) из програма Erasmus+ Ka220, који има за циљ обуку универзитетских наставника у интердисциплинарним приступима и иновативним наставним методама.
- пројекат „*Green & Social StartUps: Fostering green and social entrepreneurship in school education through a virtual business environment*“ (Ref. No. 2022-1-PL01-KA220-SCH-000087194) из програма Erasmus+KA220 Европске уније, који има за циљ развој едукативних материјала и развој зеленог и социјалног предузетништва.
- пројекат *Enhancing Skills for Sustainable and Eco-Friendly Tourism - ESSEFT*, из програма Erasmus+ Европске уније, који има за циљ сарадњу између образовних институција и привреде у циљу развоја одрживог туризма.

- пројекат „*Изградња капацитета форензичког рачуноводства у Србији*“ (*Building Forensic Accounting Capacity in Serbia*), Бироа за међународну борбу против наркотика и спровођење закона (*Bureau of International Narcotics and Law Enforcement Affairs – INL*), који има за циљ развој одрживог процеса сертификације форензичких рачуновођа у Србији.
- Пројекат билатералне сарадње Словенија-Србија, са темом „*The impact of R&D investment on sustainable economic growth: A comparison between European Union and Western Balkan countries*“ (Ref. No. 337-00-00243/2023-09/15), који има за циљ анализу улагања у истраживање и развој са посебним фокусом на поређење истих између земаља Европске уније и Западног Балкана.
- пројекат „*CROSS-disciplinary network for research excellence in Regenerative Economy Innovation eco-Systems*“ – CROSS-REIS (Ref. No. 101136834), у оквиру програма HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-03 Европске уније. Пројекат има за циљ оснаживање универзитета као актера промена у истраживању кроз промоцију међусекторске сарадње и унапређење капацитета за валоризацију знања.

Рад наставника и сарадника Факултета резултирао је периодичним објављивањем зборника радова у оквиру пројекта “Дигитална трансформација у функцији привредног развоја Републике Србије“, чији је носилац Економски факултет у Нишу. Наставници и сарадници Економског факултета у Нишу су резултате научно-истраживачке активности верификовали и кроз израду практичних студија и елабората по захтеву наручилаца. Такође, у оквиру Центра за економска истраживања пружане су и услуге економско-финансијског вештачења.

Посебна активност Центра за економска истраживања везана је за организацију међународне Летње школе економије, која је 2023. године одржана у Нишу. Тема 15. међународне Летње школе економије (2023. године) била је „*Smart Cities for Smart People*“, а на Летњој школи укупно је учествовало 25 учесника из Словеније, Летоније, Русије и Србије. Летња школа обухватила је предавања професора и тренера са партнерских универзитета у оквиру UR-DATA пројекта из Норвешке и Италије. У периоду од 2020. до 2022. године, Летња школа економије није одржавана због ограничења проузрокованих пандемијом коронавируса.

У претходном трогодишњем периоду, Факултет је остварио међународну сарадњу са високошколским институцијама у окружењу и из европских земаља са којима традиционално сарађује већ низ година. Тренутно, Факултет има важеће уговоре о сарадњи са следећим високошколским институцијама у иностранству:

- Економским факултетом у Бањој Луци, Република Српска, БИХ,
- Економским факултетом у Ријечи, Хрватска,
- Факултетом за организацију и информатику, Универзитет у Загребу, Вараждин, Хрватска,
- Економским факултетом у Подгорици, Универзитет Црне Горе, Црна Гора,
- Belgorod State Technological University named after V.G Shukhov, Russia,
- D. A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov, Bulgaria,
- Andrzej Frycz Modrzewki Krakow University, Poland,
- FSBEI HPE Kuban State Agrarian University, Krasnodar, Russia,
- Kavala Institute of Technology, Department of Accountancy, Kavala, Greece,
- Economics School Celje, Vocational College Celje, Slovenia,
- School of Business and Management Novo Mesto, Slovenia,
- Faculty of Business and Management Sciences Novo Mesto, Slovenia,
- University CA' Foscari of Venice, Italy,
- Универзитетом Сјевер, Копривница, Хрватска,

- Економским факултетом Пале, Универзитет Источно Сарајево, Република Српска, БИХ,
- Факултетом пословне економије Бијељина, Универзитет у Источном Сарајево, Република Српска, БИХ,
- St. Cyril and Methodius Univeristy Skorje, Faculty of Economics Skorje, Macedonia,
- Универзитет Св. Климент Охридски, Битољ, Економски факултет Прилеп, Македонија,
- Свеучилиште у Загребу, Економски факултет, Хрватска,
- Економски факултет, Универзитет у Тузли, БИХ,
- Економским факултетом Универзитета у Мостару, БИХ,
- Економским факултетом у Зеници, БИХ,
- Russian University of Cooperation, Russia,
- Cyprus University of Technology, Faculty of Management and Economics, Cyprus,
- Alma Mater Europaea -European Centre Maribor, Slovenia,
- Shanghai Dianji University, China.

Настављена је сарадња на реализацији заједничких програма и пројеката са више универзитета из ЕУ, међу њима са University of National and World Economy, Софија, Бугарска, University Nice, Sophia Antipolis, Француска, POLIEDRA, Politecnico di Milano, Oslo Metropolitan University, Norway, Marche Polytechnic University, Italy, The University of Algarve, Portugal, The University of Malaga, Spain.

Сарадња је реализована на основу потписаних споразума и уговора. Посебно је активна била сарадња у размени студената са Технолошким универзитетом из Белгорода, Русија. У оквиру Erasmus+ програма реализована је мобилност наставника и студената Факултета.

На основу изнетих чињеница о организацији и резултатима научно-истраживачког рада и докумената у прилогу, закључује се да је на Економском факултету Универзитета у Нишу испуњен Стандард 6.

б) SWOT анализа елемената стандарда 6

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Факултет је обезбедио могућност активног учешћа свих наставника и сарадника у научно-истраживачком раду (+++) • Високе научне компетенције наставника и сарадника (+++) • Развијена међународна сарадња са сродним високошколским институцијама из иностранства (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољно учешће наставника и сарадника у међународним пројектима (++) • Недовољан број наставника, сарадника и ненаставног особља са искуством у припреми, аплицирању, организацији и руковођењу пројектима (+++) • Недовољно развијена сарадња и повезаност са привредом у оквиру научно-истраживачког рада (++) • Недовољна мотивисаност једног дела студената докторских студија за учешће у активностима научно-истраживачког рада Факултета (++)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Стратешко одређење Факултета за унапређење квалитета научно-истраживачког рада у складу са стратешким одређењем земље и европским циљевима (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Смањење финансирања ресорног министарства Републике Србије намењеног научно-истраживачком раду (+++)

- Активније укључивање студената докторских студија у националне и међународне пројекте (++)
- Укључивање страних наставника и студената у научно-истраживачки рад као последица заједничке сарадње са страним универзитетима (++)
- Повећање финансирања ЕУ намењеног научно-истраживачком раду (++)

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда б:

1. Организовати размене студената докторских студија, и/или успостављање заједничких докторских студија са сродним факултетима иностраних универзитета.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, Центар за економска истраживања, председник Студентског парламента.
2. Интензивније повезивање са алумни студентима Економског факултета у циљу размене искустава и знања, као и заједничког писања научних радова и аплицирања на међународне пројекте.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, Центар за економска истраживања.
3. Организовање редовних састанака са привредним субјектима у циљу презентације могућности Факултета у унапређењу њиховог пословања.
Носиоци активности: декан, продекани, Центар за економска истраживања, Савет послодаваца.
4. Појачати институционалне контакте са страним универзитетима.
Носиоци активности: декан, продекани, Центар за економска истраживања, Комисија за научни рад и сарадњу са другим институцијама.
5. Јачање свести о значају обезбеђења квалитета научно-истраживачког рада и тиме снажење организационе културе квалитета међу свим запосленима и студентима кроз континуирано комуницирање пожељних вредности, мотивисање запослених и студената да прихвате културу квалитета, као и предузимање корективних мера у случају непоштовања стандарда и поступака обезбеђења квалитета од стране запослених и студената.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, шефови већа катедара, руководиоци факултетских центара, руководиоци стручних служби, председници сталних комисија Наставно-научног већа, председник Студентског парламента.

Показатељи и прилози за стандардб:

Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.

Табела 6.4. Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем)

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године

Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.7. Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.

Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду.

Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

стандарди

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 7

У школској 2022/2023. години на Факултету је у настави ангажовано укупно 56 наставника и 10 сарадника. Од тога је 54 наставник и 10 сарадника у настави са пуним радним временом, један наставник са непуним радним временом (70%) и један наставник ангажован по уговору (30%). Структура ангажованих наставника је следећа: 42 редовна професора са пуним радним временом и 1 са непуним радним временом (70%); 8 ванредних професора са пуним радним временом и 1 ангажован по уговору са 30% радног времена; 2 доцента и 2 наставника страног језика са пуним радним временом. На Факултету је поред 9 асистентата ангажован и 1 сарадник у настави са пуним радним временом.

Тренутан број и структура запослених у потпуности покрива потребе рада досадашњих студијских програма на основним, мастер и докторским академским студијама. За укупан број од 2528 студената на свим нивоима студија (2217 ОАС, 231 МАС, 80 ДАС), Факултет је обезбедио потребне ресурсе. На готово свим предметима ангажован је наставник који је у сталном радном односу на Економском факултету, а код појединих предмета ангажовано је више (до три) наставника и сарадника. У том смислу се може рећи да је Економски факултет у Нишу у потпуности кадровски оспособљен за реализацију студијских програма усклађених са Болоњским процесом, а да ће се кадровска структура, након усклађивања и увођења нових студијских програма, усклађивати са уоченим потребама. Подаци о наставницима Економског факултета доступни су на самом Факултету и на интернет страници Факултета (Књига наставника из прилога у документацији за акредитацију студијских програма).

Наставници прихватају савремене идеје и методе рада у складу са европским образовним трендовима. Своје стручне квалификације и компетенције, поред одговарајућих диплома, ангажовани наставници Факултета доказали су:

- већим бројем објављених публикација (уџбеници, скрипте, збирке задатака, практикуми),
- већим бројем научних и стручних радова објављених у домаћим и међународним часописима, активним учешћем на домаћим и међународним скуповима и симпозијумима итд.

Избор наставника и сарадника врши се у складу са Законом о високом образовању Републике Србије, Препорукама Националног савета за високо образовање, Статутом Универзитета у Нишу, Статутом Економског факултета у Нишу, Правилником о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу. Ови критеријуми се перманентно преиспитују и врше одговарајуће измене и допуне основних докумената у складу са тим.

Поступак и услови за избор наставника и сарадника унапред су утврђени, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Факултет се у процедури избора придржава прописаних поступака и услова путем којих се оцењује научна и педагошка активност наставника и сарадника. Приликом избора кандидата у звање наставника, Факултет посебно вреднује: резултате научног и истраживачког рада кандидата, ангажовање кандидата у развоју наставе и других делатности Факултета, резултате педагошког рада кандидата, резултате постигнуте у развоју научно-наставног подмлатка, као и повезаност образовног рада наставника са радом на пројектима и радом у другим областима привредног и друштвеног живота. Показатељи квалитета научног рада који се вреднују при избору наставника су број и ранг научних публикација, и учешће на научним

пројектима. Показатељи који се тичу педагошког рада и рада на развоју наставе су учешће наставника у стручним пројектима и едукативним програмима, чланство у професионалним, посебно међународним удружењима и институцијама, и учешће у раду стручних тела и органа Факултета и Универзитета у Нишу. У истом поступку своју улогу у праћењу и оцењивању квалитета педагошких способности наставника и сарадника има и Студентски парламент, јер се и од њега тражи да да своје мишљење о педагошком раду наставника и сарадника. Показатељи ангажовања на унапређењу научног подмлатка су менторства и чланства у комисијама за оцену и одбрану мастер радова, магистарских радова и докторских дисертација, као и ангажовање наставника на вишим нивоима студија и у различитим едукативним програмима за младе научнике и сараднике.

Факултет систематски прати, оцењује и подстиче научну, истраживачку и педагошку активност својих наставника и сарадника. Тиме осигурава да су сви наставници Факултета квалификовани да предају на свим нивоима студија, при чему велики број наставника има компетенције да буду ментори на докторским академским студијама. Поједини наставници су као гостујући професори били укључени у извођење наставе на реномираним страним универзитетима, а из године у годину повећава се број наставника који реализују предавања по позиву на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству. Достављањем годишњих извештаја о раду наставника Факултет прати научно-истраживачко и стручно ангажовање наставника и сарадника. Квалитет педагошког рада периодично се прати и проверава путем анкета студената. Резултати ових анкета показују да су квалитет наставе и компетенције наставника високо вредновани од стране студената и укључени су у критеријуме за избор у наставничка звања. За већину предмета, дефинисана је одговарајућа уџбеничка литература чији су аутори најчешће наставници и сарадници Факултета. Изборно веће Факултета на својој седници усваја потребне оцене резултата рада наставника и доноси предлог одлуке о избору наставника. На нивоу Универзитета у Нишу делује Комисија за оцену испуњености минималних услова учесника конкурса за избор у звање наставника.

Кроз усвојени Програм развоја научно-истраживачког подмлатка, Факултет спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напредовања. Факултет се труди да, приликом избора, нове сараднике регрутује пре свега из реда најбољих студената. Последњих година запошљени су најбољи студенти мастер и докторских академских студија за потребе држања часова вежби. Њиховим укључењем у научно-истраживачки рад створена је база одличних студената који су притом стекли и одређено педагошко искуство, чиме Факултет остварује мисију континуираног обезбеђења научног подмлатка. Проблеми који прате пријем нових сарадника везани су за њихов економски статус и немогућност да се њихов статус одмах законски верификује. Такође, могућност за запошљавање нових сарадника уско је вазана са квотама које одређује надлежно министарство и пројектима у које је Факултет укључен.

Факултет поседује програм развоја кадра чији су елементи садржани у Статуту Факултета, Стратегији обезбеђења квалитета. За те сврхе, Факултет континуирано обезбеђује одговарајућа средства, што је предвиђено финансијским планом у оквиру позиција Расходи запослених и Трошкови службеног путовања у земљи и иностранству. Професионални развој кадра постиже се организовањем бројних семинара, радионица, као и предавања у оквиру Центра за економска истраживања. Факултет организује и бројне обуке за техничко и административно особље и обезбеђује предуслове и прилике за њихову континуирану едукацију. Факултет омогућава наставницима и сарадницима перманентно научно и стручно усавршавање и напредовање путем информисања о домаћим и међународним скуповима из области научно истраживачке делатности Факултета, као и конкурсима и могућностима за обезбеђивање финансијске подршке за учешће на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству, као и научно-стручно усавршавање наставника и сарадника. Кроз сарадњу са бројним научноистраживачким институцијама у циљу размене наставника и сарадника, припреме и реализације заједничких пројеката, Факултет одобрава наставницима и сарадницима плаћена и неплаћена службена одсуства. Поред тога, запосленима је обезбеђен приступ богатој библиотечној литератури, интернету и преко њега најважнијим базама података, као и другој научној инфраструктури. Факултет редовно организује разне обуке за своје наставнике. Већи број наставника прошао је обуку за писање пројеката Horizon 2020, а коју је организовала Euta European Training Academy на Економском факултеу у

Нишу. У оквиру иницијативе „Студирај у Србији“, коју Министарство просвете, науке и технолошког развоја у сарадњи са Фондацијом Темпус спроводи са циљем подршке процесу интернационализације образовног система Републике Србије и повећања броја страних студената у Србији, одазвао се велики број наставника Економског факултета у Нишу.

На основу претходно изнетих резултата анализе стања и докумената у Прилогу, може се констатовати да Економски факултет Универзитета у Нишу испуњава све захтеве и елементе Стандарда 7.

б) SWOT анализа елемената стандарда 7

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Услови за избор наставника су прецизно дефинисани, а поступак избора је у свим његовим фазама доступан јавности и усаглашен са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање (+++) • Наставнике и сараднике Факултета одликују високе научне и стручне компетенције, потребне педагошке способности и вишегодишње искуство у образовном раду (+++) • Снажне везе са привредним субјектима, банкама, државним институцијама и агенцијама кроз организовање бројних такмичења, студија случаја и стручних пракси (++) • Систематско праћење квалитета наставног процеса путем анкета и уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољна финансијска средства за обезбеђење перманентне едукације и усавршавања наставника и сарадника (+++) • Недовољан број сарадника (+++) • Известан број наставника и сарадника није укључен у реализацију међународних научно-истраживачких пројеката (++) • Непостојање јасно нормиране и стандардизоване кадровске политике на Факултету (++) • Непостојање интерног акта о избору сарадника, који би прецизније дефинисао критеријуме за избор. (++)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Стратегија државе о повећању броја високообразованих кадрова (++) • Запошљавање нових сарадника (+++) • Регионално повезивање високошколских установа у циљу размене наставника и побољшања квалитета наставе (+++) • Јачање сарадње Факултета са привредом и јавним институцијама у окружењу ради извођења практичне наставе студената (++) • Креирање система награђивања и промовисања наставника и сарадника који су показали запажене резултате на пољу унапређења наставног процеса (++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Увођење система финансирања према броју уписаних студената може онемогућити ангажовање нових сарадника и развој научног подмлатка (++) • Отежани услови међународног признавања резултата научноистраживачког рада наставника и сарадника (++) • Изједначавање приватних и државних високошколских институција у области финансирања (++)

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7:

1. Обезбедити пријем нових сарадника и подстицати развој научног подмлатка.
Носиоци активности: Већа катедри, декан, продекани, Изборно веће, Комисија за обезбеђење квалитета.
2. Повећати мобилност наставника и сарадника и обезбедити средства за финансирање истих
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета, Комисија за научни рад и сарадњу са другим институцијама.
3. Обезбедити већи број пројеката и учешће свих наставника и сарадника на истим.

Носиоци активности: декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета, Центар за економска истраживања, Комисија за научни рад и сарадњу са другим институцијама.

4. Унапредити сарадњу са алумни групом Факултета, кроз организовање предавања, радионица, едукација на Факултету од стране некадашњих студената Факултета, као и кроз друге облике сарадње.

Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета, Центар за економска истраживања.

5. Наставити и оснажити активности на самопромоцији Факултета (Сајмови запошљавања, „Дани отворених врата“, реализовање стручне праксе кроз радионице за средњошколце и рад на решавању проблема или унапређење пословања конкретних предузећа, и др.).

Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета, Центар за економска истраживања.

6. Јачати активности на унапређењу рада Фондације "Пријатељи Економског факултета у Нишу".

Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.

7. Наставити са активностима на пољу унапређења кадровске политике Факултета.

Носиоци активности: декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

стандарди

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

а) Опис стања, анализа и процена Стандарда 8

У складу са одредбама Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета Универзитета у Нишу, Факултет је дефинисао стандарде и поступке којима се обезбеђује јавна и правно регулисана селекција студената, оцењивање и стално праћење њиховог учинка током наставног процеса, као и надзор над процесом оцењивања. Факултет је у том контексту усвојио релевантна правна акта, успоставио механизме за њихову имплементацију и развио системе за контролу квалитета.

Економски факултет Универзитета у Нишу обезбеђује квалитет студената кроз примену законских прописа у области високог образовања: Закон о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017 -41, 73/2018 -7, 27/2018 -3 (др. закон), 67/2019 -3, 6/2020- 3, 6/2020 -20 (др.закони), 11/2021- 3 (Аутентично тумачење), 67/2021- 3 (др. закон), 67/2021-7, 76/2023), Статут Универзитета у Нишу, Статут Економског факултета Универзитета у Нишу ([Прилог 8.3.](#)), Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу, Правилник о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу ([Прилог 8.1.](#)), Правилник о упису студената на мастер академске студије Економског факултета у Нишу ([Прилог 8.1.](#)), Правилник о упису студената на докторске академске студије на Економском факултету у Нишу ([Прилог 8.1.](#)), Правилник о начину полагања испита на Економском факултету у Нишу ([Прилог 8.2.](#)). Такође, Економски факултет обезбеђује квалитет студената кроз примену стандарда у области високог образовања: Станадарди и процедуре за обезбеђење квалитета наставног процеса на основним академским и основним

струковним студијама на Економском факултету у Нишу ([Прилог 8.1.](#)), Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета у поступку организовања и завршетка мастер академских студија и израде и одбране завршног – мастер рада ([Прилог 8.1.](#)), и Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета у поступку уписа, организовања и завршетка докторских академских студија и израде и одбране завршног рада – докторске дисертације ([Прилог 8.1.](#)). Према Правилнику о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу, квалитет студената обезбеђује се и оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената, и предузимањем одговарајућих корективних мера у случају уочених неправилности.

Економски факултет у Нишу обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима сва релевантна обавештења и податке који се односе на њихове студије. Факултет редовно ажурира и објављује информације о студијским програмима, плановима и садржајима предмета, условима за упис и прелазак на више године, као и о стипендијама, могућностима за праксу, стручном усавршавању и међународним разменама. Економски факултет у Нишу посвећен је транспарентности и информисаности потенцијалних и уписаних студената, осигуравајући им приступ свим релевантним информацијама и подацима који су важни за њихово академско и професионално усмерење. Осим тога, студенти су благовремено обавештени о важним академским датумима и административним процедурама, укључујући рокове за пријаву испита, услове за полагање и обавезне активности током семестра. Путем званичног сајта, студентског портала, као и непосредно кроз студентску службу, студенти могу добити одговоре на сва питања која се тичу уписа, студирања и реализације њихових академских обавеза. Економски факултет посебну пажњу посвећује и томе да студенти буду упознати са могућностима које им стоје на располагању за развој професионалних вештина, учествовање на стручним конференцијама, као и укључивање у истраживачке пројекте. На овај начин, Факултет подстиче академски и лични развој студената, помажући им да стекну практична и теоријска знања неопходна за њихову будућу каријеру.

Упис студената на Економски факултет се обавља према Правилнику о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу. Наставно-научно веће Факултета ближе уређује начин бодовања и мерила за утврђивање редоследа за упис кандидата на Факултет, Одлуком о упису студената, а у оквиру заједничког конкурса који расписује Сенат Универзитета у Нишу. При селекцији студената за упис, Факултет вреднује резултате постигнуте у претходном школовању и резултате постигнуте на пријемном испиту. Успех потенцијалних студента који су као ученици било ког разреда средње школе у четворогодишњем трајању освојили једно од прва три места на Републичком такмичењу које организује Министарство просвете Републике Србије, односно на међународном такмичењу, из предмета који се изучавају на Економском факултету, валоризује се максималним бројем бодова на пријемном испиту. Ранг листа се сачињава према укупном броју бодова сваког кандидата по утврђеним мерилима.

Конкурс за упис у прву годину студија благовремено се објављује на *web* сајту Факултета (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/src/>), а текст конкурса садржи све информације о условима за упис, као што су начин и рокови формирања ранг листе, могућности жалбе на рангирање, висина школарине за самофинансирајуће студенте. Економски факултет издаје Водич за упис, у коме се налазе све потребне информације о упису на Факултет (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/upis/VU-2022.pdf>). Поред тога, Економски факултет је извршио израду посебног сајта намењеног информисању свих заинтересованих лица за упис на основне академске студије (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/upis>). Економски факултет издаје одговарајуће публикације за припрему потенцијалних студената за полагање пријемног испита. Како би олакшао полагање пријемног испита Факултет организује бесплатну припремну наставу. Потенцијални студенти полажу један од четири понуђена предмета на пријемном испиту за упис на Факултет.

У циљу привлачења потенцијалних кандидата за упис, Факултет током пролећног семестра традиционално организује низ промотивних активности (Инфо-дан, Дан отворених врата, презентације студијских програма у средњим школама у региону, бесплатне радионице и сл.). Факултет активно врши своју промоцију учешћем на Регионалном специјализованом виртуелном сајму запошљавања и професионалне оријентације, који традиционално сваке године организује Национална служба за запошљавање – Филијала Ниш у оквиру Форума напредних технологија.

Такође, спроведене су бројне активности од стране Факултета с циљем јачања промоције и привлачења квалитетних кандидата у прву годину основних студија и путем дигиталних канала комуникације. Додатно, Факултет је омогућио пријављивање кандидата електронским путем, пружајући притом сва неопходна објашњења у вези припреме документације, попуњавања уплатнице, итд.

Факултет гарантује једнакост и равноправност студената по свим основама, као и могућност студирања за студенте са посебним потребама. Поштујући Одлуку Владе Републике Србије, Факултет обезбеђује предвиђени број буџетских места за особе са инвалидитетом (3 места), припаднике ромске националности (3 места) и држављане Републике Србије који су завршили средњу школу у иностранству (3 места). У оквиру Фондације „Пријатељи Економског факултета у Нишу“ као један од циљева наводи се унапређење положаја особа са инвалидитетом (студената и запослених Факултета који имају овај статус). У школској 2022/2023. години на Економском факултету наставу похађа шест студената са инвалидитетом. Факултет је овим студентима обезбедио приступ великом броју сала и канцеларијама стручних служби, а обезбеђење приступа у осталим учионицама и службеним просторијама планирано је у наредном периоду у складу са финансијским могућностима Факултета. За особе са инвалидитетом, Факултет је обезбедио прилаз у виду рампе са посебним нагибом у складу са позитивним прописима. На овај начин је овим лицима обезбеђен приступ у зграду Факултета, амфитеатар, учионице, кабинете, Службу за студентска питања, библиотеку итд. Такође, у приземљу Факултета адаптиране су санитарне просторије и прилагођене потребама ове категорије лица.

Преглед броја студената по нивоима, студијским програмима и годинама студија у текућој школској години дат је у Табели број 8.1. Основне академске студије у школској 2023/2024. години уписало је 2254 студената, и то: 482 на првој, 323 на другој, 341 на трећој и 1108 на четвртој години студија. Посматрано по студијским програмима, уписано је 1293 студената на програму *Економија* и 12 студената на програму *Економија 180*. На студијском програму *Опита економија* уписано је 35 студената, на студијском програму *Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање* уписано је 152 студената, на студијском програму *Финансије, банкарство и осигурање* уписано је 206, док је на студијском програму *Пословно управљање* (модули Менаџмент предузећа, Међународни менаџмент, Менаџмент у туризму и Маркетинг) уписано 556 студената. Факултет од школске 2020/2021. године не врши упис на студијске програме основних академских студија *Опита економија, Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање, Финансије, банкарство и осигурање и Пословно управљање*. Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању акредитовало је студијски програм основних академских студија под називом *Економија* (уверење бр. 612-00-00371/8/2019-03) од 18. септембра 2020. године. Такође, акредитован је и студијски програм основних академских студија под називом *Економија 180* (уверење бр. 612-00-00372/8/2019-03) од 18. септембра 2020. године. Мастер академске студије у текућој школској години уписао је 201 студент на студијском програму *Економија*, док је на студијском програму *Напредна аналитика података у пословању* број уписаних студената био 3. На докторским академским студијама, које су акредитоване за упис 35 студената, у текућој школској години на студијском програму *Економија* уписано је 10 студената на првој, 7 студената на другој и 53 студената на трећој години студија. Број студената, који уписују Економски факултет Универзитета у Нишу усклађен је са кадровским, просторним и техничким могућностима и наведен је у дозволи за рад, коју је издало Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Инфраструктура намењена студентима испуњава све захтеве који важе за високошколске институције. Факултет поседује амфитеатар, сале за извођење наставе, кабинете за практичну реализацију наставе (кабинет за информатику и операциони менаџмент), просторије додељене на коришћење Студентском парламенту, библиотеку са читаоницом, књижару и студентски клуб. Студентска служба доступна је студентима сваког радног дана у терминима који су дефинисани и јавно објављени.

Факултет обезбеђује благовремено и тачно информисање студената о њиховим правима, обавезама и одговорностима. Студенти се на почетку семестра упознају са обавезом праћења наставе, као и информацијама везаним за студијске програме и режим студирања, односно услове за одржавање статуса редовног, односно самофинансирајућег студента. Студентима су поред редовних предавања и вежби из сваког предмета обезбеђене консултације са наставницима и сарадницима у

терминима који су дефинисани на почетку сваког семестра. Све информације о организацији и раду Факултета и његових органа и служби доступне су преко огласних табли и *web* сајта Факултета.

Услови и начин полагања испита уређени су Статутом Факултета и Стандардима за обезбеђење квалитета наставног процеса. Методе оцењивања су дефинисане и конципиране на такав начин да објективно процењују исходе учења, а студенти су унапред упознати са критеријумима, правилима и процедурама за оцењивање. На интернет страници Факултета налазе се програми свих предмета из наставног плана у којима је објављен начин оцењивања дефинисаних облика рада студената (активност на часу, самостални индивидуални рад студента ван часа – семинарски, приступни рад, есеј), самостални групни рад студената – групни пројекат, презентација), савладавање градива пропитивањем. Рад студената у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се у поенима. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена. Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту, при чему предиспитне обавезе учествују са најмање 30, а највише 70 поена. Успех студената на испиту изражава се оценама које студент добија по основу оствареног броја поена.

Наставник је дужан да се приликом оцењивања студената придржава јасних и унапред дефинисаних критеријума у свим испитним роковима. Оцењивање мора бити објективно, непристрасно и без дискриминације студената по било ком основу. Факултет спроводи контролу квалитета оцењивања, и то: 1. контролу садржаја (елемената) и метода оцењивања; 2. контролу квалитета оцењивања и 3. контролу резултата оцењивања.

У оквиру контроле елемената и метода оцењивања, Факултет проверава да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету, да ли се прати и оцењује рад студента током наставе, какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени и да ли се оцењује способност студената да примене знање.

Ради подстицања студената на постизање изузетних резултата током студирања Факултет општим актом утврђује услове за промовисање и награђивање најбољих студената. Негује се добра пракса додељивања награда и признања најбољим студентима за остварене резултате током студирања, а које се уручују награђенима на свечаној академији поводом пријема бруцоша за студенте прве године студија и на свечаној академији поводом Дана Факултета за студенте друге, треће, четврте године, као и најбољег дипломираног студента у текућој школској години.

Огроман значај за Факултет имају успешни студенти који студије завршавају у року предвиђеном за трајање студијског програма. Стопа успешности студената дата у Табели 8.2. На основним академским студијама од укупно 837 студената који су уписали школску 2019/2020. годину, до 30.09.2023. године дипломирало је укупно 108 студената. Од укупно 108 студената који су уписали мастер академске студије, у року који је предвиђен за трајање студија, дипломирало је 12 студената. У року који је предвиђен за завршетак студија, докторске академске студије није завршио ниједан студент.

Број студената основних академских студија који су уписали текућу школску 2023/2024. годину у односу на остварене ЕСПБ бодове дат је у Табели 8.3. На основним академским студијама, подаци показују да је:

- другу годину 35 студената уписало са 60 бодова; 176 студената са 37-60 бодова и 123 студента са мање од 37 бодова;
- трећу годину 34 студента уписало са 60 бодова; 185 студената са 37-60 бодова и 114 студената са мање од 37 бодова;
- четврту годину 38 студената уписало са 60 бодова; 104 студента са 37-60 бодова и 869 студената са мање од 37 бодова.

На мастер академским студијама је, право на упис у другу годину студија са 37-60 бодова остварио 1 студент, док су остали студенти завршили мастер академске студије у току прве године студија. На докторским академским студијама је право на упис у другу годину остварио 1 студент са 60 бодова и 3 студента са мање од 37 бодова; док је право на упис у трећу годину докторских студија остварило 68 студената са мање од 37 бодова.

Представници Студентског парламента активно учествују у раду органа и стручних тела Факултета: у Савету, Наставно-научном већу, Комисији за обезбеђење квалитета, Комисији за наставна и студентска питања. Студенти активно учествују у културним и спортским акцијама и манифестацијама које организују Академско културно уметничко друштво СКЦ-а Универзитета у Нишу и универзитетске организације.

Један од значајнијих резултата интензивне међународне сарадње Економског факултета са еминентним високошколским институцијама у Европи, јесте организација Летње школе економије, чији је основни циљ да студентима Економског факултета у Нишу приближи конкретну економску стварност и прошири им теоријска знања из економије стечена на настави. Пионирски покушај организовања прве летње школе 2006. године уродио је плодом и превазишао сва очекивања изазивајући велико интересовање студената Економског факултета у Нишу, пре свега, али и акцелерирајући велики број страних студената. У периоду од 2020. до 2022. године, Летња школа економије није одржавана због ограничења проузрокованих пандемијом коронавируса. Петнаеста по реду Летња школа економије, такође међународног карактера, одржана је почетком јула 2023. и показала се у најмању руку подједнако успешном како по привлачењу иностраних студената и професора, тако и по квалитету и актуелности теме на коју је била организована. Листа земаља проширује се из године у годину, тако да су, поред устаљених учесника из Русије, Украјине, Македоније, Словеније, Бугарске, Италије и Пољске, летњу школу похађали и студенти из Летоније. Поред четвородневних предавања, радионица, симулација, учесници су имали могућност да упознају природно и историјско наслеђе Србије (Ђеле кулу, археолошко налазиште Медијана, Ђавољу варош, Пролом бању). Поред тога, сваки студент који је узео учешће у активностима добио је додатних 3 ЕСПБ. Сарадња је посебно интензивнирана са „Краковском академијом Андреја Фрица Моцевског“ а сваке године Економски факултет посете и студенти из Белгорода (Русија). Преко програма Европске Уније „Erasmus+ K2“ на Економски факултет долазе студенти из других држава и похађају цео семестар основних академских студија.

Студентима је обезбеђен одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, а у складу са Законом: Студентска асоцијација Економског факултета, Савез студената Економског факултета и Студентски парламент. Поред наведених, на Факултету функционише и интернационална организација AIESEC. Студенти такође имају могућност укључивања у рад Европског студентског форума AEGEE, са седиштем на Универзитету. Одлуке о раду студентских организација доступне су у писаној форми и на интернет страници Факултета. Сарадња са Студентским парламентом резултирала је организованим посетама привредним и другим субјектима, као што су Слободна зона Пирот, Народна банка Србије, Phillip Morris International, Leoni, DMW, Zumtobel. Студенти Економског факултета редовно учествују на Економијади, односно годишњем такмичењу студената економије из Србије и земаља у региону, у знању и спорту. Студенти редовно учествују на такмичењу „Монетура“ које организује Народна банка Србије. Значајан допринос угледу Факултета представља њихов успех на овим такмичењима, који је одраз њиховог посвећеног рада и знања. Током последњих неколико година, учешћем на такмичењу „Монетура,“ студенти Факултета освајали су награде у виду стручне праксе у Народној банци Србије.

На основу претходно изнетих резултата анализе стања и докумената у Прилогу, може се констатовати да Економски факултет Универзитета у Нишу испуњава све захтеве и елементе Стандарда 8.

б) SWOT анализа елемената стандарда 8

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
-----------	----------

<ul style="list-style-type: none"> • Процедура пријема студената је јасно дефинисана. Поступак уписа студената је јавно објављен и доследно се примењује (+++) • Обезбеђена је једнакост и равноправност студената, укључујући и студенте са посебним потребама (+++) • Студентима су доступне све информације о студијама (+++) • Процедуре и критеријуми оцењивања су унапред познати студентима и усклађени са исходима студијског програма (++) • Факултет прати пролазност студената на испитима и предузима мере у случају нестандардно ниских оцена (++) • Стипендирање и награђивање најбољих студената (++) • Студентско организовање је на завидном нивоу, а студенти учествују у одлучивању (++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Пасиван однос извесног броја студената у целокупном наставном процесу (+++) • Повремена неажурност донетих нормативно-правних аката (++) • Недовољна материјална средства ради стварања могућности студентима са посебним потребама да похађају наставу (+++) • Недовољна заинтересованост за увид у статистику напредовања студената (+++) • Непостојање сегмента рада Факултета који се директно бави планирањем и развојем каријере студената (++) • Превелики број обавеза студената на појединим предметима (+)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Подстицање залагања студената за боље резултате током студија (стипендије, награде, признања) у циљу повећања ефикасности студирања (+++) • Унапређење услова за студенте са посебним потребама (+++) • Повећање мобилности студената (+++) • Успостављање чвршће сарадње са средњошколским институцијама кроз понуду атрактивнијих садржаја студија у циљу уписа квалитетнијих студената (+++) • Сарадња са институцијама ради запошљавања успешних студената након завршеног факултета, чиме би се мотивисали студенти да постижу боље резултате (++) • Међународни студијски програми и искуство наставног особља (+++) • Међународна мобилност наставника и сарадника (++) • Међународна мобилност студената (+++) • Унапредити сарадњу са алумнистима Факултета (++) • Унапредити сарадњу са Универзитетских центром за развој каријере и саветовање студената (++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Тешка материјална ситуација у којој се налази велики број студената (++) • Честа измена захтева за кадровима на тржишту рада (+++) • Смањење броја студената (++) • Све већа конкуренција факултета економске струке, као и факултета неекономске струке (++)
<p>в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:</p>	
<p>1. Обезбедити већу укљученост студената у научноистраживачке пројекте. <i>Носиоци активности:</i> декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Центар за</p>	

економска истраживања.

2. Унапредити процедуру праћења пролазности и оцена по предметима.
Носиоци активности: декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета.
3. Обезбедити услове и средства за рад студентима са посебним потребама.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент.
4. Повећати број стипендија и награда за студенте који су остварили запажене резултате.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за наставна и студентска питања, Комисија за обезбеђење квалитета.
5. Омогућити пријем у радни однос студентима са запаженим резултатима.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Савет послодаваца.
6. Преиспитати садржај и обим предмета уз уважавање мишљења студената.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета, Комисија за наставна и студентска питања.
7. Укључити већи број студената у активности Студентског парламента и радити на додатном промовисању његових активности.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
8. Стимулисати студенте да се што активније укључују у наставни процес кроз редовно присуство и активно учешће у настави и вежбама.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
9. Формирати центар на Факултету који се бави планирањем и развојем каријере студената.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
10. Унапредити сарадњу са алумнистима Факултета.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
11. Успоставити чвршћу сарадњу са привредом, јавним институцијама и Националном службом за запошљавање.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета, Савет послодаваца.

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

[стандарди](#)

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 9

Економски факултет у Нишу својим студентима обезбеђује уџбенике и другу литературу неопходну за савладавање градива, у потребној количини и на време. За сваки предмет, у оквиру студијских програма, почетком сваке школске године у Плану наставе, Наставно-научно веће Факултета одређује обавезну и допунску литературу. Ти подаци су свим студентима доступни преко сајта Факултета као део Плана наставе, пре почетка сваког семестра.

Економски факултет у Нишу је Правилником о уџбеницима прописао стандарде и процедуре за обезбеђивање квалитета уџбеника који представљају наставни и испитни материјал. Текст Правилника даје се у Прилогу 9.1. Факултет обезбеђује квалитет литературе доследном применом правила о рецензирању уџбеника и правила о садржини, структури, стилу и обиму уџбеника приликом усвајања, као и контролом квалитета уџбеника, путем анкетирања студената.

За претрагу библиотечких јединица, студентима су доступни рачунари, као и бројни софтвери, попут програмског пакета САТИС, у оквиру кога се налазе базе података MONOM, FORAS, STIPO и LEGO. Поред наведених база података постоји и програм KORISNIK којим је потпуно аутоматизован рад са корисницима, и програм за претраживање база HEURISKO.

Библиотеци је, такође, омогућен приступ COBISS систему, чиме је извршена модернизација библиотечко-информационог система. Студентима мастер и докторских академских студија је за потребе студијског истраживачког рада на располагању Истраживачки центар који се налази у оквиру библиотеке. Студентима је на располагању и бесплатно коришћење KoBSON базе, односно претрага страних научних часописа у пуном тексту и књига у електронском облику, чиме је у сваком тренутку омогућен приступ савременим научним достигнућима. Библиотека обезбеђује 3 рачунара који су намењени студентима, са слободним приступом бежичном интернету.

Одељење обраде монографских и серијских публикација врши обраду по међународним стандардима и то: ИСБД(М) стандарди за библиографски опис монографских публикација, ИСБД(С) стандарди за библиографски опис серијских публикација и ИСБД(НБМ) стандарди за библиографски опис књижне грађе. Услуге корисницима Библиотеке пружа четворо запослених: библиотекар – шеф службе, библиотекар, сарадник у процесу дигитализације у библиотеци и књижничар. Врста и ниво њихове стручне спреме усклађени су са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга.

Библиотекари редовно похађају акредитоване курсеве ради усавршавања и преносе наставницима и студентима стечена знања која се односе на претраживање доступних извора информација, чиме је обезбеђена њихова перманентна едукација. Библиотечки фонд користе: наставници, сарадници и остали запослени на Факултету, студенти Факултета, библиотеке, друге организације, научни, стручни и јавни радници и остала лица.

Један од императива Економског факултета у Нишу је да студентима омогући стицање актуелних знања кроз различите видове наставне грађе и наставних средстава која своју употребу имају у виду разноврсне и најсавременије библиотечко-информационе грађе и изворе које поседује Библиотека Факултета. Библиотека у свом фонду има велики број различитих публикација, првенствено монографских и серијских, које једним делом чине и издања Факултета, чији су аутори наставници и сарадници запослени на Факултету. Приликом израде уџбеника и монографија које су намењене студентима, наставници се руководе стандардима којима се обезбеђује њихов квалитет, чиме се остварују циљеви, принципи и исходи у планирању наставно-образовног процеса и реализација наставног плана и програма. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на Економским факултету дат је у Прилозима 9.2 и 9.3.

Поред издања Факултета, Библиотека поседује богату и разноврсну осталу домаћу и страну литературу, која је доступна свим студентима и радницима Факултета, чиме се врши усавршавање рада наставника и осавремењује процес учења код студената.

Библиотека Економског факултета у Нишу располаже са 51.661 књига, 11.392 годишта страних и домаћих часописа. Библиотечки фонд се стално обнавља и осавременује у складу са набавном политиком која има за циљ да кроз различите видове набавке публикација, као што су куповина страних и домаћих књига и часописа, установљењем обавезног примерка издања Факултета, разменом и поклонима својим корисницима омогући стално усавршавање и олакшан рад у процесу стицања знања. Укупан број и врста библиотечких јединица приказан је у Табели 9.1.

Библиотека Економског факултета располаже са 5 просторија површине 337,72 м² радног, читаоничког и магацинског простора. Читаоница Библиотеке (студентска читаоница) има 101,51 м² простора и 72 места. Позајмно одељење је површине 32,13 м², одељење периодике 67,83 м², одељење књига 85,85 м² и професорска читаоница 50,4 м² простора. Радно време читаонице је од 8 до 19 часова, суботом од 8 до 13 часова. Радно време позајмног одељења, које се налази уз Читаоницу је сваког радног дана од 8 до 15 часова, суботом од 8 до 13 часова.

Информатичке ресурсе Економског факултета у Нишу чине: 4 рачунарске учионице, 275 рачунара, 4 сервера, 13 видео бимова (пројектора) и остала опрема. Структура рачунарске опреме на Економском факултету приказана је у Табели 9.2. Постојећа опрема се уредно сервисира да би се обезбедило несметано одвијање процеса рада у административно-техничкој јединици, научно-истраживачког рада наставника и сарадника, и праћења наставног процеса од стране студената.

б) SWOT анализа елемената стандарда 9

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> Факултет је усвојио општи акт о уџбеницима и поступа по њему (+++) Факултет обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савлађивање градива у потребној количини и на време (++) Адекватни информатички ресурси и подршка и квалитетан библиотечки материјал (++) Добра библиотечка размена са библиотекама у земљи и региону (++) 	<ul style="list-style-type: none"> Недовољан број новијих уџбеника и монографија на страним језицима. (++) Студенти су недовољно упознати са начином рада у библиотеци и рачуномском центру (++)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> Стратешко опредељење Факултета за континуирано унапређење квалитета уџбеника, литературе, информатичких и библиотечких ресурса (+++) Број и стручна спрема запослених у библиотеци и другим релевантним службама прилагођена потребама континуираног повећања квалитета рада библиотеке (++) Унапређење библиотечке размене са институцијама у иностранству (+) 	<ul style="list-style-type: none"> Неадекватна расподела сопствених средстава за набавку стране литературе, посебно уџбеника и монографија (++) Промене у науци и брз развој софтвера и хардвера може довести до застарелости библиотечких и информатичких ресурса (+++) Недовољно развијена култура квалитета међу наставницима и студентима Факултета (++)

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

- Континуирано праћење и унапређење система обезбеђења квалитета уџбеника, литературе, информатичких и библиотечких ресурса Факултета уважавајући мишљења и ставове студената, наставника и сарадника.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, Центар за економска истраживања, Јединица за издавачку делатност, Комисија за обезбеђење и контролу квалитета.
- Интензивирање издавачке делатности Факултета повећањем мотивисаности наставника и сарадника да публикују уџбеничку литературу у складу са променама у науци и привредној пракси.

Носиоци активности: декан, продекани, шефови катедара, Наставно-научно веће, Центар за економска истраживања, Комисија за научни рад и сарадњу са другим институцијама, Комисија за обезбеђење квалитета.

3. Мотивисати наставнике и сараднике да повећају обим едукативног материјала у електронском облику и учине га доступним студентима преко сајта Факултета.

Носиоци активности: декан, продекани, Центар за економска истраживања, Библиотека, Комисија за обезбеђење квалитета.

4. Интензивирати сарадњу са високошколским и другим установама и организацијама у земљи и иностранству са којима се врши размена публикација,

Носиоци активности: декан, продекани, Библиотека Факултета, Центар за економска истраживања, Комисија за научни рад и сарадњу са другим институцијама, Комисија за обезбеђење квалитета.

5. Систематски едуковати студенте о начину рада библиотеке и доступном библиотечком фонду.

Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, Библиотека, Студентски парламент.

Показатељи и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1. Општи акт о уџбеницима

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

стандарди

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 10

Економски факултет Универзитета у Нишу је својим општим актима, у складу са законом, установио органе управљања и пословођења, као и стручне органе, и детаљно је регулисао њихову надлежност и одговорност у организацији и управљању Факултетом. Надлежност и одговорност органа управљања и пословођења Факултета утврђени су Статутом Факултета. На основу Статута Факултета, орган управљања је Савет, орган пословођења је декан, а стручни органи Факултета су: Наставно-научно веће, Изборно веће, Веће за мастер студије, Веће Катедре и помоћна тела органа Факултета. Ближе процедуре за избор декана Факултета одређене су посебном Одлуком Наставно-научног већа. Остваривање права и заштита интереса студената у надлежности је Студентског парламента, чији је рад регулисан Статутом Студентског парламента, као и студента продекана.

Организационе јединице Факултета су: јединице образовно-научне делатности и Секретаријат Факултета. Организационе јединице на Факултету, њихова структура и делокруг рада утврђене су Статутом Факултета, организационом шемом, као и Стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета рада одговарајућих служби, и то: Службе за наставна и студентска питања, Службе за опште и правне послове, Библиотеке. Ближе одредбе о саставу, делатности и начину рада ненаставних организационих јединица, које се односе на Секретаријат Факултета, утврђене су Правилником о организацији и систематизацији послова и радних места. Ненаставно особље Факултета квалификовано је и компетентно и својим радом успешно пружа подршку квалитетној реализацији студијских програма и обављању научно-истраживачких и осталих делатности Факултета. Ненаставно особље Факултета чини 30 запослених лица. Од наведеног броја, 16 лица има високу школску спрему, 2 лица вишу школску спрему, 4 лица средњу школску спрему, и 8

лица основно образовање. Детаљан преглед ненаставних радника стално запослених на Економском факултету у Нишу, дат је у Табели 10.1.

Факултет прати и оцењује рад Деканата и служби за ненаставну подршку. Факултет спроводи анонимну анкету наставника и сарадника у циљу оцене квалитета управљања Факултетом и квалитета ненаставне подршке. Факултет спроводи анкету студената завршних година основних, мастер и докторских академских студија о квалитету управљања Факултетом и квалитету ненаставне подршке.

Факултет подстиче, мотивише и обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно усавршавање у циљу повећања компетенција за праћење и примену нових прописа и информационих технологија и осавремењавање процеса рада. У том контексту, Факултет је пружао подршку и обезбеђивао учешће заинтересованим ненаставним радницима на различитим стручним обукама, испитима и семинарима, како би се усавршили и стекли нове компетенције.

б) SWOT анализа елемената стандарда 10

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Статутом Факултета јасно су дефинисане надлежности органа управљања, органа пословођења и стручних органа (+++) • Статутом Факултета дефинисана је организациона структура Факултета (+++) • Квалитет управљања Факултетом се континуирано прати и анализира (++) • Спровode се анкете о квалитету рада стручних служби и ненаставне подршке и предузимају се мере за унапређивање квалитета (++) • Ненаставно и управљачко особље се перманентно усавршава и образује (++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољан број адекватних семинара за усавршавање ненаставног особља (++) • Недовољно познавање страних језика од стране једног дела ненаставног особља (++) • Недовољна мотивисаност ненаставног особља за унапређење компетенција (++)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Стратешко опредељење Факултета за континуирано унапређење квалитета управљања високошколском институцијом и ненаставном подршком (+++) • Константна едукација и професионално усавршавање ненаставног особља кроз програме доживотног учења и програма за стручно усавршавање (++) • Стално побољшавање и дорада софтвера за квалитетнији и ефикаснији рад стручних служби Факултета (++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Лимитиране могућности запошљавања стручног ненаставног кадра (++) • Недовољно развијена култура квалитета међу ненаставним особљем Факултета (++)

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10:

1. Континуирано унапређивати радно окружење које ће бити подстицајно за рад, како би се запослени максимално залагали и унапређивали професионални однос према корисницима услуга.

Носиоци активности: декан, руководиоци стручних служби.

2. Обезбедити континуирану едукацију за запослене из области законских прописа који се односе на њихов рад.

Носиоци активности: декан, продекани, руководиоци стручних служби.

3. перманентно побољшавати техничку опремљеност и услове рада у ненастави.

Носиоци активности: декан, продекани, секретар Факултета, руководиоци стручних служби.

4. Јачати свест о значају обезбеђења квалитета и тиме снажење организационе културе квалитета међу запосленима кроз континуирано комуницирање пожељних вредности, мотивисање

запослених да прихвате културу квалитета, као и предузимање корективних мера у случају непоштовања стандарда и поступака обезбеђења квалитета од стране запослених.

Носиоци активности: декан, продекани, руководиоци стручних служби.

Показатељи и прилози за стандард 10:

Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

стандарди

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 11

За обављање наставне и научно-истраживачке делатности Економски факултет Универзитета у Нишу користи простор и опрему који су задовољавајућег обима, адекватне структуре и на адекватном степену техничке савремености. Простор и опрема Факултета задовољавају одговарајуће урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове, тако да обезбеђују квалитетно извођење наставе на свим врстама и нивоима студија, као и одговарајуће радне услове за све студенте и запослене.

Објекат који Факултет користи за обављање наставне и научноистраживачке делатности, има више крила и то: западно крило спратности Су+П+4+Пк, северно Су+П+2 и јужно Су+П+1+Пк. Објекат користе Економски и Правни факултет. Изградња објекта је започела 1937. године, а завршена је после Другог светског рата. Исти је реконструисан 1990. и 2005. године. Објекат има више улаза са главне улице и из дворишта. Све етаже су повезане помоћу главног степеништа, неколико помоћних степеништа и два лифта.

Укупна површина објекта која припада Економском факултету је 7.219,45м². Конкретно, ниво сутерена скоро у целости припада Економском факултету и ту су библиотека са читаоницама и остале просторије библиотеке, амфитеатар и једна учионица, просторије студенских организација, канцеларија студента декана, књижара. У приземљу, у северном крилу су просторије деканата и секретаријата Факултета, у западном су шест учионица, један кабинет наставника, студенска служба, архива и просторије за техничко особље, а у јужном су две учионице. На другом спрату у северном крилу су кабинети наставника и две учионице, у западном кабинети наставника и две учионице, у јужном кабинети наставника и једна учионица. На нивоу четвртог спрата у западном крилу су кабинети наставника и то у јужном делу спрата. На поткровљу западног крила су такође у јужном делу кабинети наставника и једна учионица.

Простор за извођење наставе чине 21,69% укупне површине, наставнички кабинети 15,19%, наставничка читаоница 1,39%, студенска служба 1,01%, секретаријат факултета 3,04%, друге просторије (котларница, комора за хлађење амфитеатра, мокри чворови, холови, радионице итд.) 44,42%, студенски парламент 5,47% и дворишни простор 5,82% укупног простора.

Факултет има 4 информатичке учионице/лабораторије у којима је смештено 65 десктоп рачунара, 18 лаптоп рачунара и 4 сервера. Извршена је модернизација библиотечког и информационог система. Све књиге и часописи су уведени у базу података, а омогућен је и приступ Библиотеке COBISS систему. Рачуноводство, студенска служба, Центар за економска истраживања, секретаријат факултета и кабинети професора су опремљени компјутерима са пратећом опремом (штампач, скенер, интернет веза). За потребе наставе у свакој учионици се налази бела табла и десктоп рачунар повезан са пројектором и пројекционим платном. За оглашавање се користи табла са лед диодама, као и 15 огласних табли.

Факултет је обезбедио бежичну Интернет везу у целом објекту и то са 27 приступних тачака ЕДУРОАМ сервиса и 7 приступних тачака са отвореним интернетом.

Факултет обезбеђује редовно одржавање простора и опреме кроз организовање рада одговарајућих служби. Уз то, Факултет обезбеђује и висок ниво хигијене свих просторија, редовно одржавање опреме и њено осавремењивање.

У претходном периоду, Факултет је заменио дотрајалу столарију у учионицама, канцеларијама и кабинетима и континуирано одржавао целокупан простор.

Квалитет простора и опреме обезбеђује се: праћењем и усклађивањем просторних капацитета и опреме са потребама студената и наставног процеса; контролом квалитета простора и опреме, путем анкетирања студената и запослених; доследном применом законских правила и утврђених процедура набавке ствари, опреме и потрошног материјала и предузимањем корективних и подстицајних мера у циљу ефикаснијег обављања послова на одржавању опреме.

б) SWOT анализа елемената стандарда 11

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Добра опремљеност простора Факултета (+++) • Усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената (++) • Квалитетније обављање наставе и одвијање наставног процеса због увођења савремене технологије (++) • Континуирано осавремењивање информатичких ресурса (++) • Довољан број рачунара за извођење наставе (++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољна енергетска ефикасност зграде Факултета (++) • Недостатак информатичких ресурса у смислу броја лиценцираних софтверских алата и застарелост рачунара за потребе наставе и рад запослених (++)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Стратешко одређење Факултета за континуирано унапређење квалитета простора и опреме (+++) • Повећати учешће на међународним и националним пројектима у циљу побољшања техничке опремљености за извођење наставе и рада стручних служби Факултета (++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Брзо застаревање рачунарске опреме (+++) • Нередовно и недовољно финансирање материјалних трошкова Факултета за текуће инвестиционо одржавање (++)

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11:

1. Пажљиво одређивати приоритете у набавци опреме да би се максимално побољшао ниво свих наставних учионица, кабинета наставника и сарадника и простора стручних служби Факултета.
Носиоци активности: декан, продекани, руководиоци стручних служби.
2. Планирати и обезбедити средства за решавање проблема енергетске ефикасности објекта Факултета.
Носиоци активности: декан, продекани, руководиоци стручних служби.

Показатељи и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Стандард 12: Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

а) Опис стања, анализа и процена квалитета стандарда 12

У периоду 2020-2023. године, као и у претходним периодима, финансирање Економског факултета Универзитета у Нишу, заснивало се на два извора – средствима која обезбеђује оснивач, и средствима стеченим на основу сопствених прихода Факултета, у складу са законом.

Средства из буџета Министарства просвете, науке и технолошког развоја која се додељују Факултету садрже: плате запослених и социјалне доприносе, трошкове наставе и администрације, средства за инвестиционо одржавање и средства за обављање научноистраживачког рада по одобреним пројектима, научно и стручно усавршавање запослених и набавку опреме за научноистраживачки рад.

Средства која Факултет стиче пружањем услуга и обављањем делатности трећим лицима (школарине, пружање услуга трећим лицима, поклони, донације...) су сопствени приходи Факултета. Начин стицања, расподеле и контроле сопствених прихода регулисан је посебним општим актима Факултета ([Прилог 12.3.](#)). Сопствени приходи се евидентирају у складу са изворима стицања. Ови приходи се, поред покривања текућих материјалних трошкова, користе за побољшање услова рада кроз инвестиционо одржавање и набавку опреме, која се користи, како у настави, тако и у научноистраживачкој делатности.

Факултет стиче средства из школарине на основу одлуке о висини школарине за наредну школску годину за све студијске програме за студенте који плаћају школарину, на основу одлуке Савета Факултета, донете пре расписивања конкурса за упис нових студената. Школарином се утврђује надокнада за наставу за једну школску годину, односно за стицање 60 ЕСП бодова. Школарина обухвата редовне услуге које Факултет пружа самофинансирајућем студенту у оквиру остваривања студијског програма. Редовне услуге, које се не утврде школарином, студенти плаћају на основу општег акта којег доноси Савет Факултета.

Средства која остварује Факултет из наведених извора распоређују се финансијским планом Факултета ([Прилог 12.1.](#) - Финансијски план за 2023. годину). Предлог финансијског плана за фискалну годину доноси се у складу са прописима, којима се уређује буџетски систем. Изради предлога финансијског плана претходи анализа остварених резултата у претходној години, коју даје руководилац Службе за материјално-финансијско пословање. Предлог финансијског плана усклађује се са Упутством Министарства финансија у делу у коме је то потребно.

Веће Факултета разматра предлог финансијског плана за идућу календарску годину у току текуће године. Финансијски план усваја Савет Факултета. Такође, истовремено се усваја и План јавних набавки. Према потреби, врши се ребаланс како Финансијског плана, тако и Плана јавних набавки.

Годишњим финансијским извештајем, који усваја Савет Факултета, ([Прилог 12.2.](#) – Годишњи финансијски извештај Економског факултета за 2022. годину) оцењује се реализација усвојеног финансијског плана у складу са релевантном законском регулативом.

Сумарно посматрано, Економски факултет обезбеђује квалитет финансирања кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава за наставу, научноистраживачки рад и пружа све потребне доказе да поседује финансијску стабилност и ликвидност у дугом року.

SWOT анализом Економски факултет је анализирао и квантитативно оценио следеће елементе: изворе финансирања; дугорочно обезбеђење финансијских средстава за наставу, научноистраживачки, уметнички и стручан рад; финансијско планирање и одлучивање, као и јавност начина употребе финансијских средстава.

б) SWOT анализа елемената стандарда 12

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
------------------	-----------------

<ul style="list-style-type: none"> • Заступљеност више извора финансирања, при чему поред буџетских средстава фигуришу и сопствена средства Факултета (+++) • Рационалност у трошењу средстава и потпуно поштовање прописа везаних за јавне набавке (+++) • Финансијско планирање и одлучивање дефинисано је општим актима Факултета (+++) • Пословање је транспарентно и подложно контроли од стране Савета (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Незадовољавајућа структура прихода у којој доминирају буџетска средства за наставну делатност (+++) • Успорен и неефикасан систем набавке, условљен административним процедурама реализације јавних набавки, што утиче на пословање и финансијски резултат Факултета (+++) • Износ школарина, константан већ пет година у назад, који не покрива стварне трошкове наставе, а узрокован је малим платежним могућностима студената (++)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Све веће интересовање привреде за сарадњу и помоћ у развојним пословима (+) • Могућност конкурисања за европске пројекте, посебно <i>Horizon Europe</i>, чиме се отварају шансе за веће учешће прихода од научноистраживачке делатности, посебно из међународних извора (++) • Све веће интересовање страних студената (интернационализација) (++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Нерешен систем финансирања високог образовања од стране државе (++) • Смањење броја студената услед смањеног наталитета у Србији и иселавања припадника млађе популације (+++)
<p>в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 12:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Одржавати позитиван финансијски резултат Факултета, сталним прилагођавањем условима пословања. <i>Носиоци активности:</i> Управа Факултета, Служба за материјално и финансијско пословање 2. Имати активан приступ према потребама привреде и отвореним позивима за домаће или стране научноистраживачке пројекте. <i>Носиоци активности:</i> Управа Факултета, Центар за научно истраживачки рад 3. Наставити активности на потпуној имплементацији и примени финансијског управљања и контроле. <i>Носиоци активности:</i> Управа Факултета 	
<p>Показатељи и прилози за стандард 12: <u>Прилог 12.1.</u> Финансијски план <u>Прилог 12.2.</u> Финансијски извештај за претходну календарску годину</p>	

[стандарди](#)

<p>Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета</p> <p>Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетање студената о квалитету високошколске установе.</p>
<p>а) Опис стања, анализа и процена стандарда</p> <p>Економски факултет Универзитета у Нишу обезбеђује значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета кроз рад студентских организација и студентских представника у телима Факултета, као и кроз анкетање студената о квалитету рада Факултета. Креирани су механизми од стране Факултета како би студенти исказали мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет Факултета, укључујући поступак самовредновања и оцењивања квалитета (Прилог 13.1.).</p> <p>Обезбеђење улоге студената у самовредновању и провери квалитета - Правни оквир деловања студената и студентских организација на Економском факултету у Нишу је регулисан Статутом</p>

Факултета, Статутом Студентског парламента и Пословником о раду Студентског парламента. Наставно-научно веће Економског факултета у Нишу је 21.02.2008. године, на предлог Декана, усвојило Стратегију о обезбеђењу квалитета и Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу, а 28.03.2019. године и измене Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу и 25.06.2020. године измене Стратегије обезбеђења квалитета Економског факултета Универзитета у Нишу у делу полазних основа. Тиме је створена институционална основа да студенти у пуној мери буду укључени у процес праћења, контроле, обезбеђења и унапређивања квалитета на Факултету.

Факултет је обезбедио активно учешће студената у доношењу и спровођењу стратегија, стандарда и поступка обезбеђења квалитета кроз активно учешће студената у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда, поступка и контроле обезбеђења Факултета преко Студентског парламента, а кроз различита тела обезбеђења квалитета ([Прилог 13.1.](#)), укључујући

- Савет Факултета (три члана из реда студената);
- Наставно-научно веће Факултета (20% чланова Већа са правом гласа јесу студенти),
- Комисија за наставна и студентска питања (један члан из реда студената) као сталне комисије Наставно-научног већа Факултета;
- Дисциплинска комисија за студенте Економског факултета у Нишу (четири члана из реда студената);
- Комисија за обезбеђење и контролу квалитета (један члан из реда студената);
- Комисија Факултета за вредновање ваннаставних активности студената (два члана из реда студената);
- Веће Центра за економска истраживања Економског факултета у Нишу (два члана из реда студената).

Интересе студената на Факултету заступа и Студент продекан, кога делегира Студентски парламент, док интересе студената Економског факултета на Универзитету у Нишу заступају њихови представници у Студентском парламенту Универзитета у Нишу, студент проректор Универзитета у Нишу, представници у Сенату и Савету Универзитета у Нишу. Студенти Економског факултета су делегати Скупштине СКОНУС-а (два члана) и Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању (један члан).

Учешћем у раду наведених тела обезбеђења квалитета Факултета и Универзитета, студенти су активно укључени у процес континуираног осмишљавања, имплементације, развоја и евалуације студијских програма, као и у унапређење наставног процеса. Ради обезбеђења квалитетне студентске подршке у спровођењу Стратегије квалитета, Факултет је обезбедио финансијска средства за финансирање студентских организација Факултета, које за ова средства конкуришу сваке године припремом одговарајућих буџета. Према важећој законској регулативи, студенти Економског факултета организовани су у студентске организације, а кроз функционисање Студентског парламента. На Факултету постоји једна студентска организација (*Студентска Асоцијација Нова – САН*) која заступа студенте кроз Студентски парламент и која организује бројне догађаје и активности за студенте Факултета. Студентска организација САН организује велики број активности значајних за развој способности, знања, размена искуства студената и развој локалне заједнице: студентске конференције, екскурзије, организовање спортских и културних догађаја, организовање гостујућих предавања, хуманитарне вечери и акције и слично.

Контрола квалитета учешћа студената у самовредновању и провери квалитета – спроводи се од стране Факултета и од стране студената. Основни начин контроле квалитета од стране студената свих нивоа студија је учествовање у анонимном анкетавању студената о квалитету студија и наставног процеса. Сви студенти Факултета, имају могућност да активно учествују у оцени квалитета: студијских програма, свих елемената наставног процеса, обавезне и допунске литературе, библиотечких и информатичких ресурса, педагошког рада наставника и сарадника и факултетских служби.

До 2019. године Факултет је спроводио следеће анкете студената: (1) анкету о квалитету наставног процеса, (2) анкету о квалитету студијског програма и услова рада, (3) анкету дипломираних

студената о квалитету студијског програма, предвиђене Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу од 21.02.2008. године. Од 2019. године анкетирање се спроводи електронским (онлајн) путем, а у анкетирању се користи анкета прописана од стране Универзитета у Нишу и на начин предвиђен Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу од 28.03.2019. године. Овим Правилником предвиђене су следеће анкете студената:

- Анкета о вредновању наставног процеса за предмете, у којој учествују студенти свих нивоа студија,
- Анкета о вредновању квалитета студијских програма на високошколској установи, у којој учествују студенти завршних година основних и мастер академских студија,
- Анкета о вредновању квалитета студијских програма на високошколској установи, у којој учествују студенти докторских студија.

За разлику од претходног периода, студенти завршних година основних и мастер академских, као и студенти докторских студија су редовно укључени у оцену квалитета Факултета, као и рада деканата и ненаставне подршке, затим квалитета опреме и простора, али и улоге студената у самовредновању и провери квалитета. Резултати свих анкета редовно су предмет разматрања на седницама Студентског парламента. Са резултатима вредновања, Факултет упознаје наставнике и сараднике преко Већа катедри и Наставно-научног већа, студенте преко студентских организација..

Успостављен је механизам који има за циљ вредновање ваннаставних активности студената, а који је регулисан Правилником о вредновању ваннаставних активности. Овај механизам омогућава студентима да за свој ангажман у ваннаставним активностима добију одговарајуће бодове и признања, који се могу узети у обзир приликом додатног вредновања њиховог академског напретка и развоја професионалних компетенција.

б) SWOT анализа елемената стандарда

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Обезбеђен оквир за активно учешће студената у процесу праћења, контроле и унапређења квалитета је правно регулисано (+++) • Учешће студената у процесу самовредновања Факултета и студијских програма је у складу са законом (+++) • Јасно дефинисана процедура вредновања ваннаставних активности (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ниска мотивисаност студената за активно учешће у процесу само вредновања Факултета (++) • Недовољна информисаност студената о важности њиховог учешћа у процесу вредновања Факултета (++) • Недостатак анкете о мотивима уписа на Економски факултет у Нишу (+)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Јачање сарадње између Факултета и студената по свим питањима везаним за наставне и ваннаставне активности (++) • Интеграција нових технологија и алата за вредновање и проверу квалитета од стране Факултета и студената (++) • Иницијативе студената за развој нових механизма који ће омогућити вредновање наставних и ваннаставних активности (++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Површно учешће студената приликом попуњавања анкета (++) • Неповерење студената да је њихова улога важна у процесу вредновања Факултета (++)

На основу описа, анализе и процене тренутне ситуације је утврђено да је Економски факултет у Нишу усвајањем, константним праћењем и изменама у складу са захтевима стандарда за високо образовање Стратегије о обезбеђењу квалитета и Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу, обезбедио активно учешће студената у процесу праћења, контроле и унапређивања квалитета. Овим је Факултет у потпуности испунио Стандард 13.

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда:

1. Континуирано праћење и унапређење система обезбеђења квалитета Факултета уважавајући мишљења и ставове студената, студентских организација и Студентског парламента.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, Комисија за обезбеђење и контролу квалитета, председник Студентског парламента.
2. Анкетирање студената прве године основних академских студија о мотивима уписа на Економски факултет у Нишу у циљу формирања комплетне оцене о квалитету студијских програма и начинима за њихово промовисање у складу са очекивањима будућих студената.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, Комисија за обезбеђење и контролу квалитета.
3. Континуирано праћење и анализа резултата анкета о квалитету Факултета које спроводи Студентски парламент и студентске организације Економског факултета у Нишу.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, Комисија за обезбеђење и контролу квалитета, председник Студентског парламента.
4. Јачање свести о значају и важности студентског ангажовања у телима који се баве унапређењем и контролом квалитета наставних и ваннаставних активности Факултета.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, шефови Већа катедара, , руководиоци стручних служби, председници сталних комисија Наставно-научног већа, председник Студентског парламента.

Показатељи и прилози за стандард 13:

[Прилог 13.1.](#) Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

[Прилог 13.2.](#) Списак свих анкета

[Прилог 13.3.](#) Документација о анализи резултата анкета

стандарди

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена Стандарда 14

Усвајањем кровних аката у области обезбеђења и унапређења квалитета, и то: Стратегије обезбеђења квалитета (Одлука о усвајању број 04-1139 од 25.06.2020. године), Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета (број 04-712 од 28.03.2019. године), стандарда и процедура за обезбеђење квалитета основних, мастер и докторских академских студија, односно рада служби и организационих јединица Факултета, као и избором чланова Комисије за обезбеђење квалитета, Економски факултет у Нишу је обезбедио институционални оквир за систематско праћење, периодичну проверу и унапређивање квалитета у свим областима обезбеђења квалитета. Спровођењем и извештавањем о редовној провери квалитета, предлагањем и имплементацијом мера и активности за унапређење квалитета, Факултет обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета, као и обављање задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета.

Факултет је обезбедио услове и ресурсе за редовно и систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. За сваку област обезбеђења квалитета утврђени су стандарди, процедуре и индикатори за праћење и вредновање квалитета, систем корективних мера за обезбеђење задовољавајућег нивоа квалитета и носиоци, односно субјекти за обезбеђење и реализовање поступка праћења и оцене квалитета, као и спровођење корективних мера.

Усвојеним документима из области обезбеђења и провере квалитета предвиђено је редовно периодично вредновање квалитета. Анализе презентоване у извештајима о самовредновању се у великој мери заснивају на подацима који су добијени анкетирањем студената и особља Факултета

о квалитету рада и ресурса Факултета, као и о квалитету студијских програма и наставе. Сви извештаји о самовредновању су праћени адекватном евиденцијом којом се потврђује да Економски факултет у Нишу континуирано прати, оцењује и унапређује квалитет. Сви општи акти Факултета којима је регулисан систем обезбеђења квалитета, као и извештаји о самовредновању доступни су јавности на интернет страници Факултета (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/src/Akta-fakulteta.php>).

Економски факултет у Нишу интензивно сарађује са преко 80 послодаваца по основу уговора о пословној сарадњи који омогућавају реализацију стручних пракси студената (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/src/Strucne-prakse.php>). Поред обавезне стручне праксе која је предвиђена курикулумом основних и мастер академских студија, Факултет омогућава и реализацију летње стручне праксе у трајању од 4 до 12 радних недеља у току јуна, јула, августа или септембра месеца. За летњу стручну праксу у трајању од: 4 радне недеље студент добија 1 ЕСПБ, 8 радних недеља добија 2 ЕСПБ и 12 радних недеља добија 3 ЕСПБ. Ови ЕСПБ се укључују у додаток дипломи. У извештајном периоду, на Факултету је дипломирао 941 студент (на основним и мастер академским студијама), што је и број студената који су обавили стручну праксу код послодаваца, обезбеђујући на тај начин везу између теорије и праксе и повратну информацију о потребама тржишта рада, односно усклађености стечених компетенција са потребама тржишта рада и друштва у целини. Анкетирањем, Економски факултет у Нишу обезбеђује повратну информацију од бивших студената, као и од послодаваца са којима интензивно сарађује о компетенцијама својих дипломираних студената.

Факултет обезбеђује податке потребне за упоређивање са одговарајућим страним високошколским установама у погледу квалитета. Подаци се користе за упоређивање квалитета студијских програма основних, мастер и докторских академских студија. Сви студијски програми Факултета конципирани су у складу са Законом о високом образовању и Болоњском декларацијом. Студијски програми Факултета на основним, мастер и докторским академским студијама су формално, структурно и садржински упоредиви са најмање три акредитована инострана студијска програма, од којих су најмање два из европског образовног простора. Студијски програми који се реализују на Економском факултету су усаглашени са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања. Сви наведени елементи међународне упоредивости и усаглашености студијских програма Факултета су потврђени одлукама о њиховој акредитацији.

Факултет најмање једном у три године спроводи поступак самовредновања и провере нивоа квалитета. Прва свеобухватна провера квалитета рада на Економском факултету извршена је 2011. године, када је припремљен први Извештај о самовредновању. Циљ првог циклуса самовредновања је био постављање оквира и дефинисање основних елемената за праћење и унапређење квалитета. Након тога су урађене још три свеобухватне провере квалитета (2013, 2017. и 2020. године) којима су измерени и оцењени индикатори квалитета у свим областима обезбеђења квалитета утврђеним Стратегијом обезбеђења квалитета. Студенти су, путем анкетирања и учешћа у органима Факултета, били укључени у сва периодична самовредновања квалитета.

Сви наставници, сарадници и ненаставни радници упознати су са системом обезбеђења и резултатима самовредновања квалитета Факултета. Извештаји о резултатима анкетирања предмет су разматрања на састанцима Комисије за обезбеђење квалитета, Већа катедри и Наставно-научног већа Факултета. Формирана је база података која ће обезбедити трајно чување прикупљених података и њихово упоређивање са подацима који ће се убудуће прикупљати. Извештај о самовредновању се, према дефинисаној процедури, доставља најпре на мишљење Комисији за обезбеђење квалитета, а затим заједно са мишљењем Комисије је предмет разматрања на седници Наставно-научног већа Факултета. Тиме се стварају услови да се сви наставници и сарадници Факултета упознају са резултатима спроведеног поступка самовредновања. Извештај о самовредновању доставља се и Сенату Универзитета у Нишу. Такође, Комисија за обезбеђење квалитета доставља Наставно-научном већу и декану Факултета извештаје о спроведеним активностима из домена своје надлежности, као и о резултатима спроведених активности, са предлогом мера за унапређење квалитета. Извештај о самовредновању се објављује на интернет страници Факултета (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/src/Akta-fakulteta.php>) чиме постаје доступан широј јавности.

На основу анализе елемената Стандарда 14 утврђено је да Економски факултет у Нишу континуирано и систематски прикупља и прати потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета, чиме су испуњени захтеви Стандарда 14.

б) SWOT анализа елемената Стандарда 14

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Постоји утврђена методологија за спровођење контроле квалитета и испуњености стандарда (+++) • Контрола квалитета и испуњености стандарда се редовно прати (+++) • Стратегија управљања квалитетом Факултета је усаглашена са стратегијама за обезбеђивање квалитета других престижних високошколских институција у земљи или иностранству (++) • Сва усвојена документа везана за контролу квалитета су доступна јавности на веб страници Факултета (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољно изграђен систем континуираног прикупљања информација о компетенцијама дипломираних студената од Националне службе за запошљавање (++) • Кашњење у измени интерних аката у домену обезбеђења и унапређења квалитета (+)
МОГУЊНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Развој информационих система за електронско прикупљање и анализу података (анкетирање) (++) • Афирмисање значаја повезивања академске и пословне заједнице (+++) • Повећана доступност домаћих и међународних извора финансирања за изградњу капацитета високошколских установа у домену обезбеђења и унапређења квалитета (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Динамичност окружења у домену захтеваног нивоа квалитета – промена регулативе, захтева стејкхолдера (++)

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 14:

1. Успоставити сарадњу са Националном службом за запошљавање ради добијања поузданих и благовремених података о квалитету компетенција дипломираних студената Факултета.
Носиоци активности: декан, продекани, Савет послодавца, Комисија за обезбеђење квалитета.
2. Пратити развој и имплементирати савремене информационе системе подршке процесу самовредновања квалитета.
Носиоци активности: декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета.
3. Проширити сарадњу са иностраним факултетима и универзитетима у домену обезбеђења квалитета и спроводити бенчмаркинг у овој области.
Носиоци активности: декан, продекани, Комисија за научни рад и сарадњу са другим институцијама, Комисија за обезбеђење квалитета.
4. Пратити измене у домену регулативе и захтева и благовремено реаговати у интерном регулисању, обезбеђењу и унапређењу квалитета.
Носиоци активности: декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета.
5. Развијати културу квалитета међу запосленима и студентима и јачати свест о значају прикупљања података путем анкетирања.
Носиоци активности: декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1. Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада високошколске установе.

- Стратегија обезбеђења квалитета Економског факултета Универзитета у Нишу (http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/strategija_obebedjenja_kvaliteta.pdf)
- Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу (http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/pravilnik_o_samovrednovanju.pdf)
- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета наставног процеса на основним академским студијама на Економском факултету у Нишу (http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/AKTA/standardi_u_nastavi2022.pdf)
- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета у поступку организовања и завршетка мастер академских студија и израде и одбране мастер рада (http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/AKTA/mas_standardi2023.pdf)
- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета у поступку уписа, организовања и завршетка докторских академских студија и израде и одбране завршног рада – докторске дисертације (http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/AKTA/das_standardi2023.pdf)
- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета рада Службе за наставна и студентска питања Економског факултета у Нишу (http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/standardi_u_evidenciji.pdf)
- Стандарди и процедуре рада библиотеке Економског факултета у Нишу (http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/standardi_u_biblioteci.pdf)
- Извештај о самовредновању Економског факултета у Нишу за 2020. годину (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/akta/Samovrednovanje-2020.pdf>)
- Извештај о самовредновању Економског факултета у Нишу за 2017. годину (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/akta/Samovrednovanje-2017.pdf>)
- Извештај о самовредновању Економског факултета у Нишу за 2013. годину (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/Samovrednovanje-2013.pdf>)
- Извештај о самовредновању Економског факултета у Нишу за 2011. годину (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/Samovrednovanje-2011.pdf>)
- Извештај о спољашњој провери осигурања квалитета Економског факултета Универзитета у Нишу (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/KAPK-Samovrednovanje-2013.pdf>)

стандарди

Стандард 15. Квалитет докторских студија

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, односно уметничкоистраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних, односно уметничких способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

а) Опис стања, анализа и процена Стандарда 15

Економски факултет у Нишу самостално реализује студијски програм докторских академских студија (ДАС) *Економија* који је акредитован у пољу друштвено-хуманистичких наука и области економских наука за упис 35 студената у седишту установе (Одлука НАТ 612-00-00578/4/2020-03 број од 06.09.2021. године). Изражено бројем ЕСП бодова, обим студија износи 180 ЕСПБ, док се студијски програм изводи у трајању од 3 године (6 семестара). Савладавањем студијског програма ДАС *Економија* стиче се стручно звање: доктор наука – економске науке, што је у складу са Листом стручних, академских и научних звања коју је утврдио Национални савет за високо образовање.

Факултет редовно спроводи самовредновање студијског програма ДАС *Економија*, у складу са Правилником о стандардима и поступку за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских универзитета и студијских програма и општим актима Факултета. Докторске

академске студије су једна од области обезбеђења, самовредновања и унапређења квалитета на Економском факултету у Нишу, што је формално уређено Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу (број 04-712 од 28.03.2019. године). Факултет једном годишње спроводи анонимну анкету међу студентима докторских академских студија у циљу оцењивања квалитета студијског програма, обезбеђујући на тај начин укљученост студената у процес осигурања и оцене квалитета докторских академских студија. Путем анкете, студенти докторских академских студија оцењују широк спектар области обезбеђења квалитета, укључујући: исходе учења; квалитет наставног процеса; квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса; квалитет управљања Факултетом и ненаставне подршке; квалитет простора и опреме; улогу студената у самовредновању и провери квалитета. Извештај о резултатима анкетања садржи податке о учесницима у вредновању, даје приказ и анализу резултата вредновања, као и предлоге корективних мера. Са резултатима вредновања, Факултет упознаје наставнике и сараднике преко Већа катедри и Наставно-научног већа и студенте преко студентских организација.

Организација и реализација, као и домен обезбеђења и унапређења квалитета докторских студија, нормативно су уређени интерним актима Универзитета у Нишу и Факултета. На поступак уписа, организовања и завршетка докторских студија, самовредновања и унапређења квалитета докторских студија примењују се следећи акти: (1) *Закон о високом образовању* („Службени гласник РС“ бр. 88 од 29. септембра 2017, 27 од 6. априла 2018 - др. закон, 73 од 29. септембра 2018, 67 од 20. септембра 2019, 6 од 24. јануара 2020 - др. закони, 11 од 12. фебруара 2021 - Аутентично тумачење, 67 од 2. јула 2021 - др. закон, 67 од 2. јула 2021, 76 од 7. септембра 2023.); (2) *Статут Универзитета у Нишу* („Гласник Универзитета у Нишу“ бр. 8/2017, 6/2018, 7/2018, 2/2019, 3/2019, 4/2019, 3/2021, 1/2024, 4/2024 и 5/2024), (3) *Статут Економског факултета Универзитета у Нишу* („Билтен Факултета“ бр. 209/2018), Одлуке о изменама и допунама Билтен Факултета“ бр. 213/2019, 221/2020, 234/1/2022; (4) *Правилник о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу* („Гласник Универзитета у Нишу“ бр. 1/2019); (5) *Правилник о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације* („Гласник Универзитета у Нишу“ бр. 4/18, 5/18, 3/20, 2/21 и 3/23), (6) *Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета у поступку уписа, организовања и завршетка докторских академских студија и израде и обране завршног рада – докторске дисертације на Економском факултету у Нишу* (04-2169/1 од 30.11.2023. године); (7) *Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу* (број 04-712 од 28.03.2019. године; (8) *Правилник о упису студената на докторске академске студије на Економском факултету у Нишу* (број 01-1551 од 19.09.2023. године).

Институционални оквир и подршка у организацији и реализацији, као и у обезбеђењу и унапређењу квалитета докторских академских студија обезбеђен је адекватним структурирањем организације Економског факултета у Нишу. Питања од значаја за упис, услове студирања, пријаву, израду и одбрану докторске дисертације, у непосредној су надлежности: Сената Универзитета у Нишу, Савета Универзитета у Нишу, Стручног већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Нишу, Савета Факултета, Наставно-научног већа Факултета, Комисије за докторске студије и Комисије за упис на докторске студије. Административне послове неопходне за реализацију докторских студија, обавља самостални стручно-технички сарадник за докторске академске студије, као и остали запослени у оквиру Секретаријата Факултета. У својој организационој структури, Економски факултет у Нишу нема Докторску школу.

Показатељи компетенција наставника и научноистраживачког рада на Економском факултету у Нишу указују на високу спремност Факултета за извођење студијског програма докторских академских студија. Научноистраживачки рад на Економском факултету у Нишу реализује се преко Центра за економска истраживања. Центар за економска истраживања је организациона јединица Факултета без својства правног лица, формирана са циљем да се обезбеди развој, квалитативно и квантитативно унапређење научноистраживачког рада и афирмација Факултета и истраживача. Центар обавља основна, примењена и развојна истраживања, истраживања која су у функцији образовно-научне делатности, пружа експертско-консултантске услуге, пружа услуге едукације и врши друге услуге. Организација и активности Центра ближе су уређени Правилником

о организацији и раду Центра за економска истраживања („Билтен Факултета“ бр. 212 од 04.12.2018. године).

Факултет је успоставио механизам за систематско праћење и оцењивање обима и квалитета научноистраживачког рада који се активира доношењем годишњег Програма научних истраживања Центра за економска истраживања, као и годишњим и периодичним извештавањем о научноистраживачком раду наставника и сарадника, и остваривању Програма научних истраживања. Наставно-научно веће Факултета на крају сваке календарске године усваја Програм научних истраживања Економског факултета Универзитета у Нишу за следећу годину, а резултати научноистраживачког рада се прате кроз Извештаје о остваривању Програма научних истраживања Економског факултета Универзитета у Нишу. На основу ових извештаја Факултет периодично (на крају сваке календарске године) проверава своју спремност за извођење наставе на докторским академским студијама. Факултет једном годишње омогућава запосленим наставницима, сарадницима и руководиоцима стручних служби Факултета анонимну анкету у циљу вредновања услова научноистраживачког рада. Како је већ истакнуто, о условима научноистраживачког рада, путем анкете, изјашњавају се и студенти докторских студија.

У извештајном периоду (школска 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023. година), укупно је 24 студената одбранило докторску дисертацију, од којих њих 23 на докторским академским студијама и 1 на последипломским студијама. У истом периоду на Економском факултету у Нишу дипломирало је укупно 970 студената, и то 608 на основним академским студијама, 333 на мастер академским и 29 на основним студијама. Однос укупног броја дипломираних студената и укупног броја студената који су одбранили докторску дисертацију на Економском факултету у Нишу у посматраном периоду износи 40:1, док је однос између броја дипломираних студената на академским студијама и броја студената који су одбранили докторску дисертацију на докторским академским студијама 41:1. Подаци о показатељима испуњености захтева овог дела стандарда приказани су у Табели 1.

Табела 1 – Показатељи спремности Факултета за реализацију докторских студија

Показатељ	2020/2021.	2021/2022.	2022/2023.
Број одбрањених докторских дисертација	9 (+1*)	4 (+0*)	10 (+0*)
Број дипломираних студената	369 (+16**)	363 (+12**)	209 (+1**)
Број наставника	60 (+4***)	59 (+4***)	57 (+4***)
Број наставника укључених у научноистраживачке пројекте	60	59	57
Број дипломираних студената (основне + мастер академске студије) : Број докторских дисертација (докторске академске студије)	41:1	91:1	21:1
Број наставника : Број докторских дисертација	6,4:1	15,8:1	6,1:1
Број наставника : Број наставника који су укључени у научноистраживачке пројекте	1,1:1	1,1:1	1,1:1

* број одбрањених дисертација на последипломским студијама

** број дипломираних студената на основним студијама

*** број хонорарно ангажованих наставника

Сви наставници Економског факултета у Нишу су укључени у научноистраживачки пројекат чији је носилац Економски факултет у Нишу и који се реализује у оквиру Центра за економска истраживања. Наставници и сарадници Економског факултета у Нишу су део истраживачких тимова за реализацију пројеката који су финансирани од стране међународних и националних организација (Европска комисија, Фонд за науку Републике Србије, ERASMUS).

Квалитет научноистраживачког рада наставника који су ангажовани на докторским студијама у складу је захтевима стандарда за акредитацију студијских програма докторских академских студија. Компетенције свих наставника и ментора који су ангажовани на реализацији студијског

програма докторских академских студија, оцењене публикованим научним радовима и учешћем у научноистраживачким пројектима, у потпуности су усклађене са квантитативним и квалитативним захтевима стандарда за акредитацију. Факултет поштује дефинисану процедуру именовања ментора у којој се проверава да ли ментор задовољава услове стандарда (*Правилник о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације* („Гласник Универзитета у Нишу“ бр .4/18, 5/18, 3/20, 2/21 и 3/23)).

На институционалном нивоу, Факултет је у извештајном периоду повећао обим сарадње са другим високошколским институцијама из земље и из иностранства, и то у домену научноистраживачког рада (пројектни конзорцијуми *HORIZON EUROPE* пројеката: *Politecnico di Milano, Oslo Metropolitan University, Marche Polytechnic University, The University of Algarve, he University of Malaga, The University in Tirana, The University in Banja Luka, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje*), суорганизације научних скупова (Економски факултет у Суботици Универзитета у Новом Саду, Факултет пословне економије у Бијељини, Универзитет у Источном Сарајеву) и академске мобилности (*Erasmus+, CEEPUS*). Економски факултет у Нишу је током извештајног периода постао чланица *CESEENet* мреже (*Central, East and South East European PhD Network in Management and Economics*) у оквиру које остварује одлазне и долазне мобилности. Интензивирањем сарадње са високошколским установама у земљи и иностранству, Факултет активно демонстрира стратегијско опредељење ка унапређењу свог научноистраживачког капацитета и квалитета докторских студија. Такође, на овај начин Факултет имплементира препоруке НАТ за унапређење квалитета студијског програма докторских академских студија које су добијене у поступку акредитације.

Факултет прати, анализира и унапређује постизање научноистраживачких способности и академских вештина студената докторских академских студија и то оценом резултата научноистраживачког рада, оспособљености студената да саопштавају и објављују резултате свог рада и ценећи њихов допринос развоју науке кроз укључивање у научноистраживачке пројекте. Курикулумом ДАС Економија предвиђена је обавеза студената да пре пријаве докторандског колоквијума објаве најмање два рада у часопису или зборнику радова категорисаном од стране надлежног министарства Републике Србије или у часопису, односно зборнику радова који издаје домаћа или инострана научна институција. Центар за економска истраживања Економског факултета у Нишу, у циљу развоја научноистраживачког рада и већег доприноса развоју науке и општем фонду знања, посебну пажњу посвећује подмлатку Факултета. Стога је Наставно-научно веће Факултета усвојило Програм развоја научноистраживачког подмлатка Економског факултета у Нишу за период 2021-2025. године (Одлука о прихватању број 04-1058 од 20.05.2021. године). Петогодишњи период развоја научноистраживачког подмлатка Факултета подразумева остваривање следећих циљева: стварање нових знања ради подстицања друштвеног и економског развоја; очување и унапређење општег фонда знања; унапређење укупних научноистраживачких капацитета (људских ресурса и институција); јачање међународне научне сарадње и допринос у регионалном, европском и глобалном истраживачком простору; подршка стварању иновација за привреду, трансферу технологија и јачању капацитета са циљем стварања компаративних предности на глобалном тржишту и промоција предузетништва; системско подстицање сарадње између институција, као и мобилности младих истраживача. У извештајном периоду, студенти докторских студија су објавили најмање 54 научна рада, који су прописани студијским програмом докторских студија. Такође, 7 студената докторских академских студија је укључено у реализацију домаћих и међународних пројеката. Оспособљавајући и стимулишући студенте за учешће у међународним научноистраживачким пројектима и публикавање у међународним часописима, Факултет унапређује квалитет докторских студија и компетенције студената, и активно одговара на препоруке НАТ за унапређење квалитета које су изнете у поступку акредитације студијског програма ДАС *Економија*.

Економски факултет у Нишу систематски прати и анализира упис студената на докторске студије, а резултати ових анализа су саставни део годишњег Извештаја о раду Економског факултета у Нишу. На основу добијених информација о упису на докторске академске студије, Програмом рада Економског факултета у Нишу предлажу се мере за унапређење политике уписа у складу са

друштвеним потребама и потребама развоја науке, али и расположивим материјалним и научно-истраживачким ресурсима Факултета.

Услови и поступак уписа на докторске академске студије су нормативно уређени Законом и актима Универзитета у Нишу и Економског факултета у Нишу, што је предмет детаљније анализе у оквиру Стандарда 8: Квалитет студената.

У школској 2020/2021. години на прву годину докторских академских студија уписано је 4 студента, у школској 2021/2022. години на прву годину докторских академских студија је уписано 5 студената (+2 студента који су обновили статус студента прве године), а у школској 2022/2023. години 6 студената. Број уписаних студената је у складу са важећом акредитацијом, као и расположивим научноистраживачким и материјалним ресурсима Факултета. Студентима докторских академских студија је на располагању Истраживачки центар, лоциран у позајмном одељењу библиотеке Факултета, који је опремљен са четири рачунара, као и бесплатно коришћење *KOBSON* базе стручних часописа и других публикација из читавог света. *KOBSON* тренутно обезбеђује корисницима преко 35.000 страних научних часописа у пуном тексту, више од 160.000 наслова књига, као и неколико индексних база података из свих научних области. Поред наведених могућности, студентима је на располагању и библиотечки фонд Економског факултета у Нишу који се обнавља редовном набавком стручне литературе и часописа, као и донацијама. Подршку у реализацији научноистраживачких активности студентима пружа и Студентски научноистраживачки центар (СНИЦЕФ) Економског факултета у Нишу.

Економски факултет у Нишу континуирано прати и анализира напредовање студената, ценећи њихов напредак у стицању знања и вештина које су неопходне за даљи развој каријере и напредак у истраживању. Студент докторских академских студија је у обавези, да током четвртог и петог семестра, пред Менторском комисијом, на првом и другом докторандском колоквијуму образложи своја истраживања у фази припреме пријаве докторске дисертације. Докторандски колоквијуми су отворени за јавност. Да би приступио првом докторандском колоквијуму студент мора да положи све испите и објави најмање два научна рада. На докторандским колоквијумима студент брани своја дотадашња истраживања везана за предложену тему докторске дисертације, образлаже постављене циљеве, хипотезе и садржај дисертације, а затим и структуру и очекивани научни допринос. Менторска комисија прати рад студента, помаже му и упућује га на научне садржаје које је потребно да истражује. На овај начин, Факултет успоставља менторски систем као подршку студентима докторских студија. О напретку у истраживањима студента Менторска комисија саставља писане извештаје након првог и другог колоквијума, које доставља Комисији за докторске студије. Након одбране првог и другог докторандског колоквијума, Менторска комисија доставља Комисији за докторске студије Извештај менторске комисије о резултату рада кандидата у оквиру студијског истраживачког рада. Уз праћење напретка студената, имплементирани су и механизми за обезбеђење квалитета и усклађености излазних компетенција студената, исхода студијског програма и научно-стручног звања студената. У том смислу је прописано да научни радови које студент има обавезу да публикује морају бити из научне области студијског програма. Такође, студент је у обавези да положи најмање два испита из уже научне области из које је и тема докторске дисертације коју ће касније пријавити.

Економски факултет у Нишу систематски прати и оцењује научни напредак својих наставника. Квалитет наставника и сарадника Факултета обезбеђује се најпре пажљивим планирањем и избором на основу јавног конкурса, а затим и обезбеђењем услова за перманентну едукацију и њихов даљи развој. Сви наставници и сарадници Факултета припремају и достављају годишњи Извештај о објављеним публикацијама и Извештај о учешћу на пројектима. Резултати рада наставника анализирају се у Извештају о научноистраживачком раду. Квалитет научноистраживачког рада наставника и сарадника Факултета детаљније је анализиран у оквиру Стандарда 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада.

Економски факултет у Нишу подстиче научни напредак својих наставника. Наставницима и сарадницима Факултет је обезбедио сталну едукацију и усавршавање путем индивидуалног научноистраживачког рада, истраживачког рада организованог преко Центра за економска истраживања и учешћа на научним и стручним скуповима. Финансијска средства за стручно усавршавање наставника и сарадника предвиђена су буџетом Факултета.

Наставнику се, после пет година рада проведених у настави на Факултету и најмање једне године проведене у наставничком звању, може одобрити плаћено одсуство у трајању до једне школске године, ради стручног и научног усавршавања. Ову могућност наставник у звању доцент или ванредни професор може да искористи највише једном у сваком наставничком звању, док наставник у звању редовни професор ову могућност може да искористи једном у пет година. Услови и поступак одобравања плаћеног одсуства у циљу стручног и научног усавршавања наставника регулисано је одредбама Статута Економског факултета у Нишу.

Факултет депонује докторске дисертације у јединствен репозиторијум који је трајно доступан јавности (<https://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/64>). Библиотека „Никола Тесла“ Универзитета у Нишу трајно чува штампану и електронску верзију докторских дисертација, одбрањених на Универзитету у Нишу у складу са Одлуком о достављању докторских дисертација за репозиторијум Универзитета у Нишу („Гласник Универзитета у Нишу“ бр. 4/2013). Електронска верзија докторске дисертације се уноси у Дигитални репозиторијум Универзитета у Нишу, а подаци о штампаном примерку у електронски каталог Универзитетске библиотеке. О потпуности и квалитету података о докторским дисертацијама у каталозима и базама података стара се Универзитетска библиотека „Никола Тесла“. Резиме докторске дисертације на енглеском језику објављује се у посебној универзитетској публикацији „Резимеи докторских дисертација одбрањених на Универзитету у Нишу“.

Економски факултет Универзитета у Нишу обезбеђује јавну доступност Извештаја Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације, као и докторске дисертација у библиотеци Факултета у периоду од 30 дана од дана објављивања. Извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације објављује се и на интернет страници Факултета у периоду од 30 дана (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/src/Odbrane-doktorskih-disertacija-UVID.php>).

На основу анализе елемената Стандарда 15 утврђено је да Економски факултет у Нишу обезбеђује квалитет докторских студија унапређењем научноистраживачког рада и редовним праћењем и провером квалитета студијског програма, као и постизањем научних способности студената и овладавањем специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере, чиме су испуњени захтеви Стандарда 15.

б) SWOT анализа елемената Стандарда 15

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Факултет континуирано и систематски самовреднује квалитет докторских академских студија (+++) • Факултет континуирано прати, анализира и унапређује политику уписа студената на докторске студије (++) • Факултет прати и анализира постизање научних способности и академских и практичних вештина својих студената (++) • Факултет континуирано прати и анализира напредак својих наставника (+++) • Факултет континуирано подстиче научни напредак својих наставника (+++) • Факултет депонује докторске дисертације у јединствен репозиторијум који је трајно доступан јавности (+++) • Факултет обезбеђује јавну доступност реферата о прихватању дисертације (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољно искоришћен потенцијал сарадње Факултета са високошколским и научноистраживачким институцијама из земље и иностранства у заједничкој реализацији акредитованих студијских програма докторских студија (++) • Неискоришћен потенцијал за реализацију студијског програма докторских студија на енглеском језику (++) • Неразвијен систем свеобухватног прикупљања података о научноистраживачким резултатима и развоју каријере свих свршених студената (+) • Дисперзирана интерна регулатива која уређује домен докторских академских студија: постојање већег броја интерних аката у овој области (+)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ

<ul style="list-style-type: none"> • Постојање међународних платформи и мрежа високошколских установа за унапређење квалитета студијских програма докторских академских студија, као и за развој заједничких програма докторских студија (нпр. SEEPUS) (+++). • Раст интересовања страних држављана за студирање у Републици Србији (+++). • Повећана доступност домаћих и међународних извора финансирања за унапређење научноистраживачког капацитета високошколских установа (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољна мотивисаност студената за упис на докторске академске студије због неповољног економског положаја региона и тражње за кадровима на тржишту рада (++) • Интензивна конкуренција сродних факултета у региону (++)
--	--

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 15:

1. Унапређење квалитета докторских академских студија реализовањем студијских програма са високошколским институцијама из земље и иностранства и студијског програма на енглеском језику.

Носиоци активности: декан, продекани, Наставно-научно веће, Комисија за научни рад и сарадњу са другим институцијама, Комисија за обезбеђење квалитета.

2. Развој система за континуирано и систематизовано праћење и анализу научноистраживачког рада (свршених) студената докторских академских студија.

Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, Комисија за докторске студије, Комисија за обезбеђење квалитета, председник Студентског парламента.

3. Интензивно промовисање докторских академских студија Економског факултета Универзитета у Нишу.

Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, председник Студентског парламента.

4. Даље јачање свести о значају обезбеђења квалитета и снажење организационе културе квалитета међу наставницима и студентима кроз континуирано комуницирање пожељних вредности, мотивисање наставника и студената да прихвате културу квалитета, као и предузимање корективних мера у случају непоштовања стандарда и поступака обезбеђења квалитета од стране наставника и студената.

Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, руководиоци стручних служби, председници сталних комисија Наставно-научног већа, председник Студентског парламента.

5. Интегрисати нормативно уређење квалитета докторских академских студија дефинисањем јединственог акта (или смањењем броја аката) за регулисање ове области.

Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, Комисија за обезбеђење квалитета, Веће катедри, Наставно-научно веће.

Показатељи и прилози за стандард 15:

[Табела 15.1.](#) Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија

[Табела 15.2.](#) Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи (Савет докторских студија, докторска школа...)

[Табела 15.3.](#) Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе

[Прилог 15.1.](#) Правилник докторских студија

[Прилог 15.2.](#) Извод из Статута који регулише докторске студије

[Прилог 15.3.](#) Правилник о раду докторске школе

[Прилог 15.4.](#) Правилник о избору ментора

[Прилог 15.5.](#) Поступак израде и одбране докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта